

STOP AIDS NOW!

JAARVERSLAG 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	5	
1.	Campagnes en communicatie	7
1.1.	Publieksgerichte acties	7
1.2.	STOP AIDS NOW! in de publiciteit	10
1.3.	Informereren en kennis delen	11
2.	Voorbeelden van projecten van de partners	13
3.	Beleid en ontwikkeling	19
3.1.	Verbeteren van de kwaliteit van de aidsbestrijding	19
3.2.	Innovatie van de aidsbestrijding	21
3.2.1.	Ontwikkelpoject Hiv en Aids op de werkvloer	21
3.2.2.	Ontwikkelpoject Wezen en andere Kwetsbare Kinderen	23
3.2.3.	Project Kiezen voor Kinderen in Zuid-Afrika	24
3.2.4.	Ontwikkelpoject Gender, Hiv en Aids	25
3.2.5.	Ontwikkelpoject Preventie	27
3.2.6.	Samenwerkingspoject Microfinanciering en Hiv	28
4.	Lobby en pleitbezorging bij de Nederlandse overheid en de EU	30
4.1.	Lobby en pleitbezorging in Nederland	30
4.2.	Stop AIDS Alliance	31
5.	Fondsenwerving	33
6.	Organisatie en personeel	39
6.1.	Organogram	39
6.2.	Het bedrijfsbureau	40
6.3.	Personeelszaken	42
6.4.	De ondernemingsraad	44
7.	Verantwoordingsverklaring	47
7.1.	Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht	47
7.1.1.	Raad van Toezicht	48
7.1.2.	Raad van Bestuur	52
7.2.	Effectiviteit en doelmatigheid van de bestedingen	53
7.3.	Omgang met belanghebbenden	54
7.4.	Statutaire en overige gegevens	59
7.5.	Gegevens gelieerde instellingen	60
8.	Jaarrekening 2009	64
Bijlagen	85	
Bijlage I – In 2009 toegekende projectsubsidies	85	
Bijlage II – Publicaties en presentaties	104	

Inleiding

Op 1 december 2009, Wereld Aids Dag, plaatste STOP AIDS NOW! vijfduizend kruizen met rode linten op het Museumplein in Amsterdam, dat daardoor in een symbolische begraafplaats veranderde. Dit was de aftrap van de campagne met als motto: 'De grootste verliezers van de kredietcrisis wonen in Afrika'. De campagne riep het Nederlandse publiek op mensen met hiv in Afrika niet te vergeten. Mensen die al op een bestaansminimum leven worden extra zwaar getroffen als hun inkomsten verminderen. Mensen die hiv-remmers slikken moeten behoorlijk eten, want anders verdraagt hun lichaam de medicijnen niet. Door verminderde inkomsten lukt het niet altijd voldoende en goed te eten, met als gevolg dat medicijnen tegen hiv onregelmatig worden ingenomen. Resistentie kan heel snel optreden en dan is er vaak geen levensreddende behandeling meer voorhanden. Overall in Afrika vangen moeders en grootmoeders kinderen van overleden familieleden op. Als zij zelf steeds zieker worden, staat de toekomst van de kinderen ook op het spel. STOP AIDS NOW! blijft zich inzetten voor ouders en kinderen, voor jongeren en ouderen, op plaatsen in de wereld waar de aidsepidemie de meeste slachtoffers maakt. Als brede actiebeweging blijven wij problemen en oplossingen onder de aandacht van het Nederlandse publiek brengen.

Het aidsprogramma van de Verenigde Naties, UNAIDS, maakt elk jaar op Wereld Aids Dag de nieuwste feiten over de epidemie bekend. Wereldwijd leven momenteel 33,4 miljoen mensen met hiv. Het goede nieuws is dat er de afgelopen acht jaar 17 procent minder nieuwe hiv-infecties bij zijn gekomen. In Afrika bezuiden de Sahara waren er in 2008 zo'n 400.000 minder nieuwe infecties en is een record aantal van 825.000 mensen voor het eerst met een hiv-behandeling gestart. Wereldwijd slikken er nu vier miljoen mensen hiv-remmers. Dat is een vertienvoudiging in vijf jaar. Naar aanleiding van deze cijfers benadrukte de directeur van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), Margaret Chan, hoe ontzettend belangrijk het is om door te gaan, juist nu er hoopgevende resultaten zijn. Door de gunstige effecten van de behandeling blijven er nu meer mensen dan ooit in leven, maar zij hebben wel de rest van hun leven hiv-medicatie nodig. Nog eens zes miljoen mensen hebben dringend behandeling nodig. We moeten dus blijven investeren. In de afgelopen jaren is het Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria vernieuwend en effectief gebleken in de preventie en behandeling van hiv en aids. Mede dankzij de succesvolle lobby van STOP AIDS NOW! is meer dan de helft van de voorgenomen overheidsbezuinigingen op dit internationale fonds teruggedraaid.

Het hart van STOP AIDS NOW! is samenwerken aan een wereld zonder aids. Als samenwerkingsverband tussen Aids Fonds, Cordaid, ICCO, Hivos en Oxfam Novib bundelen wij onze krachten in Nederland en in het Zuiden. Alles wat wij doen, doen we samen met anderen. De vijf partners hebben in 2009 bevestigd dat zij nog meer uit het samenwerkingsverband willen halen. In het nieuwe Strategisch Plan 2010-2015 worden de keuzes en principes voor de toekomst uiteengezet.

Samenwerken doet STOP AIDS NOW! ook via het nieuwe International HIV/AIDS Consortium The Netherlands waarin wij de krachten bundelen met andere Nederlandse aidsorganisaties. Gezamenlijk hebben we een aanvraag van € 110 miljoen ingediend bij het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de periode

2011-2015¹. Hiermee komen de deelnemende organisaties tegemoet aan de wens van het ministerie voor meer samenwerking onder de subsidieontvangers. Maar belangrijker is nog dat de aidsepidemie via een gezamenlijke aanpak beter bestreden kan worden.

STOP AIDS NOW! is er trots op dat heel veel mensen en organisaties haar werk financieel steunen. Zonder hen zouden wij ons werk simpelweg niet kunnen doen. In Nederland kent 91 procent van de bevolking ons en sinds de oprichting hebben meer dan 350.000 mensen een bijdrage gestort. Ook vorig jaar is het gelukt om veel mensen te bereiken met en te overtuigen van onze boodschap. Zo waren wij ook in 2009 blij met de opbrengst van de fondsenwerving, die minder daalde dan verwacht en zelfs een lichte stijging liet zien ten opzichte van 2008. Dat komt onder andere doordat STOP AIDS NOW! steeds vooroploopt met nieuwe fondsenwervingstechnieken die passen bij de huidige tijd. Ook de steun van de overheid is van groot belang. Hiermee konden wij in 2009 een deel van onze campagneactiviteiten en ontwikkelprojecten uitvoeren. Het geld van de Nationale Postcode Loterij was ook vorig jaar essentieel voor innovatie en vernieuwing bij al ons werk.

STOP AIDS NOW! is van plan om de krachten te blijven bundelen en te blijven samenwerken aan een wereld zonder aids. Juist nu er goede resultaten zijn, is het belangrijk om door te gaan. Wij zijn iedereen die daar het afgelopen jaar aan heeft bijgedragen zeer dankbaar voor.

Louise van Deth
Raad van Bestuur

Anthony Ruys
Raad van Toezicht

---

¹ Helaas heeft het consortium op 31 maart 2010 te horen gekregen dat de aanvraag is afgewezen en dat het consortium niet doorgaat naar de tweede ronde van de MFS-procedure.

1. Campagnes en communicatie

STOP AIDS NOW! betreft met een laagdrempelige en duidelijke boodschap zo veel mogelijk mensen bij de strijd tegen aids. De dramatische gevolgen van de kredietcrisis voor de aidsbestrijding vroegen vorig jaar om een indringende campagne: 'De grootste verliezers van de kredietcrisis wonen in Afrika'. In deze campagne confronteerden wij Nederland met wat er in Afrika gebeurt als we hier de geldkraan dichtdraaien. Vijfduizend kruisen op het Museumplein stonden symbool voor de miljoenen mensen die kans lopen bezuinigingen op de aidsbestrijding niet te overleven. Een aangrijpend beeld, dat massaal werd opgepakt door de media. Gelukkig draaide minister Koenders een groot deel van zijn aangekondigde bezuinigingen op de beschikbaarstelling van behandeling voor mensen met hiv terug en werd er gul gegeven door onze donateurs. Andere activiteiten in 2009 waren de ArtBag-actie, de condoommuur en de nieuwe activeringscampagne Get the Virus. Voor deze activiteiten krijgen wij geld van het ministerie van Buitenlandse Zaken, maar ook veel (media)bedrijven werken gratis of tegen korting mee. Op deze manier kunnen donateurgelden vooral besteed worden aan aidsprojecten in ontwikkelingslanden.

1.1. Publieksgerichte acties

Campagne 'De grootste verliezers van de kredietcrisis wonen in Afrika'

In juli 2009 berichtten UNAIDS en de Wereldbank dat 22 ontwikkelingslanden voorzagen dat de kredietcrisis een nadelig effect zou hebben op het beschikbaar stellen van hiv-remmers. Er is minder geld voor medicatie beschikbaar, waardoor klinieken geen nieuwe mensen in behandeling kunnen nemen. Uit een ronde langs eigen projecten en partners leerde STOP AIDS NOW! dat mensen steeds vaker worden afgewezen voor aidsbehandeling. Als mensen niet (op tijd) met hiv-remmers kunnen beginnen, betekent dit meestal dat zij komen te overlijden. Er zijn momenteel 3,8 miljoen Afrikanen die dringend moeten beginnen aan een behandeling. Een ander probleem is dat de kredietcrisis de armoede verergert. Veel mensen die wel toegang hebben tot medicatie, hebben grote moeite om de behandeling vol te houden door gebrek aan voeding (hiv-medicijnen worden slecht verdragen op een lege maag), of geld voor transport naar de kliniek en apotheek. Kortom: de successen van de aidsbestrijding van de afgelopen tien jaar dreigen verloren te gaan door de kredietcrisis.

STOP AIDS NOW! vond deze situatie zo alarmerend dat we een nieuwe campagne opgezet hebben. Via tv, posters en een speciale online campagne riepen we Nederland op juist nu niet te bezuinigen maar de aidsbestrijding te blijven steunen. Tijdens de campagne bracht STOP AIDS NOW! een rapport uit over de gevolgen van de kredietcrisis en nodigden we de pers uit op het Museumplein. Dit leverde veel media-aandacht op in het NOS Journaal, RTL Nieuws, landelijke en regionale dagbladen en op het internet. De campagne werd door veel mensen gezien (84 procent van de Nederlanders) en begrepen. Voor sommige mensen was de boodschap echter iets heftiger dan ze van STOP AIDS NOW! gewend zijn. Een tegenvaller was de online campagne. De boodschap kwam goed over, maar leverde niet het gewenste aantal nieuwe donateurs op.

ArtBag-actie

De bekende ArtBags waren in 2009 extra speciaal door de Gouden Tas. De Nationale Postcode Loterij steunt STOP AIDS NOW! structureel en wilde vorig jaar iets extra's doen. Met de Gouden Tas winactie maakten kopers kans op prachtige prijzen. De tassen waren ontworpen door kunstenaar Ronald Boonacker, modeontwerper Bas Kosters en de wereldberoemde ontwerper Tord Boontje. Op zaterdag 28 november was de traditionele aftrap van de ArtBag-actie in de Bijenkorf in Amsterdam, met een spectaculaire catwalk-show in samenwerking met het tv-programma Holland's Next Top Model en vele bekende Nederlanders, waaronder Gerard Joling, Patricia Paay, Nicolette Kluijver, Hans Klok, Hind, Edsilia Rombley en Bastiaan van Schaik. De tassen werden onder andere verkocht bij de Bijenkorf, V&D, Dirk van den Broek supermarkten, Bruna's en Wereldwinkels.

De ArtBag-actie is een goed voorbeeld van hoe mensen met een klein bedrag toch een concrete bijdrage kunnen leveren. Ook is STOP AIDS NOW! zo goed zichtbaar in de drukste winkelmaand van het jaar, zowel in winkels als in de media. De actie leverde weer veel publiciteit op in meer dan veertig glossy's, dagbladen en huis-aan-huisfolders met een totale oplage van ruim 7,2 miljoen. Ook was er aandacht op tv in de programma's RTL Boulevard, Shownieuws en Miljoenenjacht. In totaal zijn er 71.000 tassen verkocht.

STOP AIDS NOW! bedankt de Bijenkorf, V&D, Bruna, Fair Trade Original, Dirk/Bas/Digros, Nationale Postcode Loterij, Rob Peetoom Hair + Make-up, MTA Models, MAC Cosmetics, Ronald Boonacker, Bas Kosters, Tord Boontje en de vele andere partners die de ArtBag-actie mogelijk hebben gemaakt.

Puberruil

Op dinsdag 17 maart 2009 startte de KRO met drie nieuwe afleveringen van Puberruil XTRA, de buitenlandse versie van het succesvolle KRO-programma Puberruil. Dit keer hebben de pubers die van woonomgeving ruilen niet alleen een heel verschillende achtergrond, maar komen ze ook uit een ander land. Toch is er één ding dat hen behalve hun leeftijd verbindt: de rol die hiv/aids speelt in hun leven. De serie is tot stand gekomen in samenwerking met STOP AIDS NOW! Het programma werd bekeken door gemiddeld 400.000 mensen.

Get the Virus against AIDS

Jongvolwassenen (18-35 jaar) willen vaak op een andere manier in actie komen voor het goede doel. De acceptgiro, collectebus en machtigingskaart spreken hen niet altijd aan. Jonge mensen gaan liever zelf aan de slag door hun talent te doneren of een actie op te zetten. Met de nieuwe activeringscampagne Get the Virus spelen we in op deze trend. In 2009 werd een speciale website ontwikkeld, waar mensen geïnspireerd worden om zelf acties op te zetten voor STOP AIDS NOW! De website is vanaf november online en nu al weten veel bedrijven en individuen deze te vinden en zien ze Get the Virus als een mogelijkheid om hun maatschappelijke betrokkenheid aan anderen te laten zien. Opvallende acties waren het STOP AGE NOW!-benefiet van DJ Fonker, de Freeze for aids-actie van studenten van InHolland, de Ondeugende Kalender van

restaurant de Ondeugd, de musical RENT van On Stage in Tilburg, en traplopen tegen aids in de toren van Leeuwarden. Zie www.getthevirus.nl voor nog veel meer inspirerende acties.

Dance4life

Het jaar 2009 was voor STOP AIDS NOW!'s jongerenpartner dance4life in alle opzichten een spannend jaar. Voor het eerst werd een groots scholenproject georganiseerd in een oneven jaar. Daarnaast introduceerde dance4life de nieuwe huisstijl en verwelkomde zij veel nieuwe ambassadeurs: Fedde le Grand, Doutzen Kroes en namens Radio 538 dj's Frank Dane en Barry Paf. Er werden veel 'support dance4life'-acties georganiseerd: door scholieren, studenten, verenigingen en bedrijven. Zo'n vierduizend middelbare scholieren kwamen in actie voor STOP AIDS NOW!-projecten en zamelden hiermee €96.000 in. De nieuwe dance4life-campagne was zichtbaar in diverse jongerenmedia. Op 1 december kreeg gratis dagblad Sp!ts zelfs een speciale dance4life-cover.

Condoommuur

STOP AIDS NOW! reisde twintig festivals af met de opvallende condoommuur. We plaatsten zogenaamde condoommuren van twee bij zes meter waarop condooms het woord AIDS vormen. Bezoekers konden een gratis condoom pakken. De uitnodiging luidde: 'Wil jij ons helpen aids te bestrijden? Neem een condoom!' Iedereen die een condoom pakte, liet een klein stukje van het woord 'AIDS' verdwijnen. Als alle condooms weg zijn, is aids symbolisch verdwenen. STOP AIDS NOW! verwijst hiermee naar haar preventieprojecten in ontwikkelingslanden. De muren werden door ongeveer 150.000 mensen gezien.

1.2. STOP AIDS NOW! in de publiciteit

In de periode rond Wereld Aids Dag haalde STOP AIDS NOW! veel publiciteit met haar campagne over de gevolgen van de kredietcrisis voor de aidsbestrijding. Het NOS Journaal zond een indrukwekkende reportage uit over een kliniek in Zuid-Afrika die geen geld heeft om nieuwe hiv-patiënten op te nemen. RTL Nieuws richtte zich op de forse bezuinigingen van de Nederlandse regering op hiv-remmers. Eerder, in november, was er in de media ook veel aandacht voor de brandbrief aan de Tweede Kamer door Nederlandse aidsorganisaties, waaronder STOP AIDS NOW!

Fotografen en filmploegen kwamen rond Wereld Aids Dag in groten getale naar het Museumplein. Angela Groothuizen trok samen met directeur Louise van Deth en aidsambassadeur Marijke Wijnroks enkele kruizen uit het gras. Voor vele camera's legden ze uit dat we nu nog kunnen voorkomen dat de kredietcrisis slachtoffers gaat eisen. Ook bij de lancering van de nieuwe ArtBags in de Amsterdamse Bijenkorf trokken bekende Nederlanders weer veel pers aan.

In april vestigde Joop Braakhekke op bijzondere wijze de aandacht op de nieuwe digitale marktplaats VerkoopGoed. Op deze site kunnen mensen hun spullen aanbieden en de opbrengst schenken aan goede doelen, waaronder STOP AIDS NOW! Joop Braakhekke verkocht enkele persoonlijke spullen van achter een marktkraam op het Waterlooplein en wees omstanders op de website www.verkoopgoed.nl.

In juli plaatste NRC Handelsblad de reactie van STOP AIDS NOW! op een opiniestuk van aidsonderzoeker Jaap Goudsmit. Hij vindt dat de overheid aids niet moet bestrijden door zich te richten op het verbeteren van mensenrechten. STOP AIDS NOW! legde in reactie daarop uit dat aidsbestrijding en het verbeteren van mensenrechten hand in hand gaan. Door bijvoorbeeld het stigma van hiv en de discriminatie van hiv-geïnfekteerden te verminderen, zullen meer mensen de gelegenheid nemen om een hiv-test te doen en hiv-remmers te gaan slikken.

In het najaar konden mensen een kijkje nemen achter de schermen van STOP AIDS NOW! Directeur Louise van Deth werd gedurende zes weken in de NET 5-realityserie Topvrouwen gevolgd tijdens haar werk en in haar privéleven.

1.3. Informeren en kennis delen

Communicatie met (potentiële) donateurs

STOP AIDS NOW! communiceert geregeld met haar actieve 150.000 donateurs over de organisatie en hoe de opgehaalde gelden worden besteed. Ook in 2009 was transparantie een belangrijk thema in deze communicatie. Steeds vaker berichten we over geleerde lessen. Daarnaast proberen we de projecten dichterbij de mensen te brengen met persoonlijke verhalen van mensen die getroffen zijn door hiv en aids. Het afgelopen jaar werden (potentiële) donateurs geïnformeerd via drie nieuwsbrieven, twee e-nieuwsbrieven, een jaaroverzicht en de website. Gemiddeld 280 mensen per dag bezochten de website van STOP AIDS NOW! in 2009. Dit is een daling van 20 procent in vergelijking tot 2008, hetgeen te verklaren is doordat de gesponsorde Google AdWords-campagne tijdelijk werd stopgezet.

Communicatie met professionals

Naast het voorlichten van de Nederlandse bevolking wil STOP AIDS NOW! haar kennis delen met beroepsmatig geïnteresseerden. De communicatieafdeling ondersteunt het programma Beleid en Ontwikkeling (zie hoofdstuk 4) om de aanwezige kennis daar breder te verspreiden. Het gaat hierbij niet alleen om het aanbieden van waardevolle informatie. Het bij elkaar brengen van personen, organisaties en netwerken en het stimuleren van nieuwe vormen van samenwerking zijn eveneens van groot belang. In 2009 zijn er verschillende acties ondernomen om de zichtbaarheid van het werk van STOP AIDS NOW! onder professionals te vergroten, bijvoorbeeld via e-nieuwsbrieven, banners en de website. De website voor professionals werd vorig jaar bezocht door 15.156 mensen (unieke bezoekers). Gemiddeld blijven bezoekers 2,5 minuten op de site, hetgeen behoorlijk lang is. Ook heeft STOP AIDS NOW! verschillende producten ontwikkeld en gepromoot, onder andere voor het ontwikkelproject Wezen en Andere Kwetsbare Kinderen (zie paragraaf 4.2). We hebben daarnaast verschillende inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd.

Conclusie

Met campagnes en communicatie heeft STOP AIDS NOW! in 2009 veel aandacht gegenereerd voor de strijd tegen aids en voor de eigen organisatie. De grote hoeveelheid publiciteit en de reacties van mensen op onze verschillende activiteiten toont aan dat aids nog altijd zeer relevant is. De naamsbekendheid van STOP AIDS NOW! is 91 procent en de aidsproblematiek staat in Nederland al jaren in de top-10 van belangrijkste wereldproblemen. In februari 2009 hebben we donateurs gevraagd wat zij van STOP AIDS NOW! en onze communicatie vonden. Hieruit bleek dat donateurs veel vertrouwen hebben in ons werk. Ze hebben het gevoel dat hun donaties er toe doen. De communicatie met donateurs wordt positief beoordeeld met een 7,7. De donateurs vinden de informatie begrijpelijk, interessant en een goed beeld geven. Maar liefst 93 procent vindt het belangrijk om op de hoogte gehouden te worden van ons werk, maar vooral op hoofdlijnen. Wel werd duidelijk dat we daarbij iets meer de persoonlijke voorkeuren van mensen moeten volgen wat betreft post, e-mail of een combinatie daarvan.

Laagdrempelige aanpak

Evaluatie laat zien dat de campagne van 2009 mensen iets minder geraakt heeft dan voorgaande jaren. Het voeren van een indringende campagne is niet altijd goed voor het imago van een organisatie. En net als vorig jaar geeft een deel van het publiek aan genoeg gehoord te hebben over het onderwerp aids. Toch blijkt dat een indringende campagne een rol kan spelen bij het op de politieke agenda krijgen van een probleem en een positief effect kan hebben op de fondsenwerving. Dit waren belangrijke doelstellingen vorig jaar, gezien de aangekondigde bezuinigingen van de overheid en de teruglopende inkomsten. De activiteiten met een minder zware boodschap, zoals de ArtBag-actie, condoommuur, Get the Virus, Puberruil en dance4life, deden het allemaal goed. Een optimistische aanpak lijkt dus beter aan te sluiten bij de STOP AIDS NOW!-achterban dan een confronterende. Onderzoek toont ook aan dat het internet een nog prominentere plek verdient binnen onze activiteiten dan voorheen. Steeds meer mensen worden ermee bereikt en daadwerkelijk aan het denken gezet. In 2010 zullen we een goed online communicatieplan ontwikkelen en uitvoeren.

Het is goed om te zien dat de donateurs zo veel vertrouwen hebben in STOP AIDS NOW! en dat de communicatie in hun behoeftes voorziet. We willen echter niet stil blijven staan en zullen daarom in 2010 de communicatie en communicatiekanalen af gaan stemmen op de persoonlijke behoeftes van onze contacten. Meer communicatie op maat dus.

2. Voorbeelden van projecten van de partners²

Het grootste deel van de netto-inkomsten uit fondsenwerving van STOP AIDS NOW! gaat via de vijf deelnemende organisaties naar hun lokale partners in ontwikkelingslanden in Afrika, Zuidoost-Azië en Latijns-Amerika. Die projecten bestrijken alle aspecten van de aidsrespons: van voorlichting over seks en hiv/aids aan jongeren tot medische zorg voor en maatschappelijk ondersteuning van mensen met hiv en van tegengaan van discriminatie van mensen met hiv tot vergroten van hun betrokkenheid bij de aidsbestrijding. In dit hoofdstuk worden enkele van de projecten die vorig jaar door de lokale partners zijn uitgevoerd uitvoeriger beschreven.

KALLPA – Voorlichting over seks en hiv voor jongeren in Peru - ICCO

Steeds meer jongeren in Peru lopen een hiv-infectie op. Taboe en schaamte rond alles wat met hiv en aids te maken heeft, spelen hierbij een grote rol. Een gevaarlijke ontwikkeling. Een belangrijk wapen in de strijd tegen aids is en blijft voorlichting. Voorlichting over seks in het algemeen, en over 'nee' leren zeggen tegen ongewenste of onveilige seks. Door de onwetendheid onder tieners aan te pakken en seks bespreekbaar te maken, kan het aantal hiv-infecties worden verkleind. Docenten op middelbare scholen leren tijdens speciale workshops van KALLPA hoe ze deze voorlichting moeten geven aan hun leerlingen. Daarbij worden ook jongerenleiders ingezet, die een voorbeeldrol kunnen spelen voor hun leeftijdsgenoten. Tijdens de workshops wisselen de deelnemers ook ervaringen en kennis uit.

KALLPA organiseert geregeld disco's waar veel jongeren samenkomen. Tijdens zo'n disco kunnen ze bijvoorbeeld hun vaardigheid in het omdoen van een condoom oefenen op een houten penis. Dat gaat misschien gepaard met veel gegiechel en gefluister, maar het is ontzettend belangrijk dat condooms goed worden gebruikt. In 2009 heeft KALLPA aan ongeveer zeventig docenten een cursus Klassenleraarschap en levensvaardigheden (*life skills*) gegeven. Ook werden 85 jongerenleiders op twee middelbare scholen getraind.

Het Waterhuis – Promotie van de hiv-test in Zuid-Afrika - Hivos

Het Waterhuis is een professionele jeugdtheatergroep uit Rotterdam. Samen met Zuid-Afrikaanse partner Eager Artists ontwikkelde Het Waterhuis een unieke methode waarin theater gebruikt wordt om mensen aan te zetten zich te laten testen op en behandelen voor hiv. Met de bijdrage van STOP AIDS NOW! kan deze methode worden overgedragen aan de community-theatersector in Zuid-Afrika.

De theatergroep heeft met het stuk *It's a man's world, Umhlaba Wethu* door Zuid-Afrika getoerd. De tour ging niet alleen langs theaters, maar ook langs ziekenhuizen. Bij elke voorstelling staan er twee tenten naast het podium. Daar kan het publiek zich laten testen. Degenen met een positieve testuitslag krijgen professionele medische hulp bij een van de klinieken die aan het project verbonden zijn. Het afgelopen jaar traden Het Waterhuis en Eager Artists 88 keer op en is de voorstelling door meer dan twaalfduizend mensen bezocht. Zes van de voorstellingen vonden plaats op een commerciële boerderij. Ruim 1.700 mensen hebben zich

---

² Zie: Bijlage I voor het volledige overzicht van in 2009 toegekende projectsubsidies

meteen na de voorstelling laten testen op hiv. Van deze mensen bleek 13,6 procent geïnfecteerd te zijn met hiv.

De reacties van het publiek waren erg positief. Veel bezoekers voelden zich aangesproken door het onderwerp, terwijl het toch niet te zwaar werd gebracht. Veel mensen voelden zich ook echt aangesproken op het feit dat ze verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun eigen leven en hun gezondheid en besloten zich meteen na de voorstelling te laten testen. Die boodschap is dus goed overgekomen. Lokale klinieken en andere organisaties hebben gezegd dat ze het een erg goed initiatief vinden en onderschrijven de doelstelling van harte. Ook de Zuid-Afrikaanse ministeries van Gezondheid en van Landbouw staan helemaal achter het project.

Organisation for Social Services for AIDS – Maatschappelijke ondersteuning van mensen met hiv in Ethiopië - Cordaid

In het zuiden van Ethiopië wonen relatief veel mensen met hiv, aidswezen en kwetsbare kinderen. Voor hen zijn in het verleden al verschillende thuiszorgprogramma's opgesteld, maar daarbij ging het voornamelijk om materiële ondersteuning, zoals een maandelijkse financiële toelage of aanvullend voedsel. Omdat het aantal wezen en kwetsbare kinderen als gevolg van aids nog steeds toeneemt, wordt nu steeds vaker gekeken naar duurzamere manieren van ondersteuning.

Veel kinderen gaan door de omstandigheden waarin ze zitten niet meer naar school. De Organisation for Social Services for AIDS (OSSA) zorgt ervoor dat ze toch een manier vinden om in hun eigen bestaan te voorzien. Dat kan zijn door hun schoolgeld te betalen, of door ze een beroepsopleiding te laten volgen. Als er hiv in het spel is, zorgt OSSA ervoor dat behandeling mogelijk is. Daarnaast krijgen de wezen en hun verzorgers maatschappelijke ondersteuning. Verzorgers krijgen onder meer een transportvergoeding en medische hulpmiddelen om kinderen met hiv te verzorgen.

In 2009 hebben zo'n vijfhonderd mensen met hiv, vijfhonderd wezen en nog eens vijfhonderd zwangere vrouwen via OSSA toegang gekregen tot goede gezondheidszorg en ondersteunende diensten. De mensen met hiv kunnen nu worden behandeld met hiv-remmers en medicijnen voor zogeheten opportunistische infecties. Van honderd mensen die nu nog ondersteuning krijgen van OSSA is zeker dat ze straks zelfstandig verder kunnen. Nog eens negenhonderd mensen met hiv en wezen die niet meer op school zitten, kunnen straks zelf een inkomen vergaren. Zeventig vrijwilligers die thuiszorg verlenen aan mensen met aids hebben transportvergoedingen en hulpmiddelen gekregen. OSSA heeft 120 nieuwe thuiszorgverleners opgeleid en nog eens zestig mensen een herhalingscursus gegeven. Ten slotte heeft OSSA speciale anti-aidsclubs opgezet van waaruit *peer educators* voorlichting geven over hiv en aids aan leeftijdsgenoten.

Metropolitan Evangelical Services – Verzorging en ondersteuning van mensen met hiv en kwetsbare jongeren in Zuid-Afrika - Cordaid

Zuid-Afrika heeft nog altijd schrikbarend hoge hiv-cijfers. De organisatie Metropolitan Evangelical Services (MES) neemt de verantwoordelijkheid op zich voor de verzorging van mensen met hiv en aids in het

algemeen en jongeren in het bijzonder. Het werkgebied is Hillbrow, een van de armste wijken van Johannesburg. De bijdrage van STOP AIDS NOW! is onder meer gebruikt om het zogenoemde MES-model uit te breiden naar andere steden en naar andere organisaties binnen en buiten Zuid-Afrika. Daarnaast ondersteunt Cordaid met STOP AIDS NOW!-fondsen twee programma's van MES: het Impilo-programma voor mensen met aids die uitbehandeld zijn, en een jongerenprogramma, Joshua.

Dankzij het Impilo-programma kregen in 2009 zeshonderd daklozen met aids palliatieve zorg. Nog eens vierhonderd mensen met aids werden opgevangen in het Zaziwe-zorgcentrum. Terminale patiënten worden daar 24 uur per dag bijgestaan en ook hun verzorgers krijgen sociale hulp. Vaak hebben mensen die (terminaal) ziek zijn geen contact meer met hun familie. MES doet er alles aan om dit contact weer te herstellen.

Het jongerenprogramma Joshua wil een veilige omgeving bieden aan door hiv getroffen jongeren zodat ze in staat zijn een goede toekomst op te bouwen. Er waren al vijf jongerencentra en in 2009 werd een zesde centrum geopend. In de centra kunnen jongeren terecht voor eten, kleding en schoolspullen. Dankzij MES zijn op diverse scholen jongerenclubs opgezet. Deze clubs richten zich met preventie- en voorlichtingsactiviteiten op kwetsbare kinderen die extra risico lopen op hiv, zoals aidswezen, straatkinderen en meiden. Jongeren, ouders en leerkrachten krijgen ondersteuning in de vorm van counselen en carrièrebegeleiding.

Zo'n honderd jongeren zijn intensief door MES begeleid bij het vinden van een baan. Een van hen is de 27-jarige Princess Adams. Deze moeder van een tweeling was tot voor kort werkloos. Ze komt oorspronkelijk uit Soweto, maar nadat haar moeder aan aids overleed kwam ze naar Johannesburg. Uiteindelijk kwam ze in een leegstaand kantoorgebouw in Hillbrow terecht, samen met de tweeling en haar partner, de vader van haar kinderen. Haar partner nam de kinderen echter mee en bracht ze onder bij zijn ouders. Daar leefden ze onder erbarmelijke omstandigheden. Een medewerkster van het Joshua-programma nam Princess onder haar hoede. Uiteindelijk lukte het Princess om haar kinderen terug te halen. Ze wonen nu in een kleine, veilige woning en Princess heeft een baan als leidster bij een crèche.

Child In Need Institute (CINI) – Medische zorg en ondersteuning van vrouwen en kinderen met hiv in India - ICCO

Child in Need Institute (CINI) is een ngo in India die al dertig jaar op een succesvolle manier moeder- en kindzorg verstrekt aan duizenden aanstaande en jonge moeders en hun kleine kinderen (tot 2 jaar). De (aanstaande) moeders en hun kinderen worden begeleid met goede voeding en gezondheidszorg. Daarnaast werkt CINI aan een fundamentele gedragsverandering die tot gevolg heeft dat moeder en kind hogere prioriteit krijgen binnen de gezinsverhoudingen. Om dit te bereiken participeren de vaders en de gemeenschap ook in de programma's.

CINI heeft een programma opgezet dat steun en zorg verleent aan vrouwen en kinderen met hiv. Toen de seropositieve Purnima na het verlies van haar eerste kind in aanraking kwam met CINI, besloot ze naar de woorden van de gezondheidswerker te luisteren. Maar ze kon dit niet alleen: in India is de man nog steeds de baas in huis. Hij beslist wat er gebeurt. Ze had de steun van haar man dus nodig. Na enkele gesprekken met de gezondheidswerker was haar man overtuigd: de volgende zwangerschap zou anders gaan. Toen ze opnieuw zwanger bleek te zijn, kreeg Purnima inderdaad meer rust. Ze mocht van haar man geen zware dingen meer tillen en kreeg bij iedere maaltijd als eerste te eten. Dit was een grote ommezwaai in haar leven. Normaal was zij verantwoordelijk voor de zware klussen. Als de maaltijd klaar was, gaf zij haar man altijd als eerste te eten. Soms ging ze met honger naar bed omdat er niet genoeg voedsel was. Dankzij CINI hebben Purnima en haar man een gezonde zoon. Hij is nu 8 jaar en heeft een goede start gekregen. Zijn ouders zijn trots op hem.

In 2009 ving CINI tachtig moeders en kinderen en acht straatkinderen op. Vijfendertig vrouwen hebben een training over leiderschap gevolgd. Er zijn drie theatergroepen opgezet die voorstellingen geven waarin spelenderwijs wordt ingegaan op onder meer hiv en aids.

Hiv-zorg voor drugsgebruikers in Zuid-Afrika - Aids Fonds

Met steun van STOP AIDS NOW! richten het Trimbos-instituut en het Aids Fonds zich in Zuid-Afrika op het groeiende probleem van hiv-infecties die samenhangen met drugs- en alcoholgebruik. Het gaat er uiteindelijk om dat de zorg voor drugsgebruikers met hiv verbetert. Op drie locaties in Johannesburg en Kaapstad worden de beschikbare gezondheidsdiensten in kaart gebracht. Zodra dat gebeurd is kunnen de samenwerkende organisaties zien wat voor zorg er nog nodig is en hoe ze kunnen ingrijpen om de belangrijkste problemen aan te pakken. Daarbij gebruiken ze internationale expertise en koppelen die aan de situatie ter plekke. Het Aids Fonds richt zich ook nadrukkelijk op de Zuid-Afrikaanse overheid om richtlijnen op te stellen die goede en effectieve hiv-zorg aan drugsgebruikers garandeert. Het project loopt sinds een paar maanden en in de loop van 2010 worden de eerste resultaten verwacht. Het Aids Fonds: 'Nu zitten we nog in de onderzoeksfase, maar tijdens een bijeenkomst in het voorjaar van 2010 gaan we alles op alles zetten om meer financiering te krijgen. Dan weten we zeker dat de uitkomsten van het onderzoek daadwerkelijk kunnen worden omgezet in maatregelen die werken.'

Okambilimbili – Toegang tot hiv-remmers in Namibië - Aids Fonds

Okambilimbili betekent vlinder in het Oshiwambo, de belangrijkste taal in Namibië. De vlinder staat voor goede verandering en hoop. Hoop is dan ook wat het project Okambilimbili heeft gebracht: eindelijk kunnen Namibianen met hiv zich verzekeren tegen de kosten van hiv en aids. Een van die verzekerden is Roswitha, een hiv-positieve alleenstaande moeder van 30 jaar, met twee zoons. Ze woont in een land waar de werkloosheid enorm is en de levensverwachting slechts 43 jaar is. 'Dankzij het Okambilimbili-project ben ik nu verzekerd van levenslange medicijnen die mijn leven redden', zegt ze. 'Je kunt je niet voorstellen waar ik vandaan kom: de dood stond echt voor mijn deur, maar nu ik aidsremmers slik, weet ik dat ik mijn zoons kan zien opgroeien tot mannen.'

In Namibië was een ziektekostenverzekering tot voor kort onbetaalbaar. Maar met de hulp van STOP AIDS NOW!, de Nationale Postcode Loterij en PharmAccess heeft het land sinds 2004 een ziektekostenverzekering die ook aidsrisico's dekt. Het Okambilimbili-project is een succes en heeft gezorgd voor grote verschuivingen in het aanbod van betaalbare zorgverzekeringen in Namibië. Daarnaast biedt het project toegang tot hiv-tests en begeleiding naar de gezondheidszorg, en voortdurende controle van de kwaliteit van de zorg die door de zorgverzekeringen wordt vergoed.

Eind 2008 stopte het project met het subsidiëren van zorgverzekeringen. De premiekosten van ruim tienduizend mensen worden nu door henzelf (of door hun werkgever) betaald. Een spannende, maar noodzakelijke stap. Meer dan 36.000 mensen hebben nu een goede ziektekostenverzekering die ook hiv-behandeling vergoedt. In 2009 bleek dat het stopzetten van de financiering niet heeft geleid tot een afname van het aantal verzekerden. Het aanbod van betaalbare zorgverzekeringen blijft toenemen, evenals het aantal mensen dat hiervan profiteert.

Vorig jaar is gestart met twee mobiele klinieken die op afgelegen boerderijen in Namibië gezondheidsdiensten aanbieden, waaronder meting van bloeddruk, glucose en cholesterol, en het testen op hiv en andere seksueel overdraagbare aandoeningen. Alle kennis die STOP AIDS NOW! bij dit project heeft opgedaan, wordt gebruikt voor nieuwe verzekeringsprojecten in Nigeria, Tanzania en Kenia.

Network of Zambian People Living with HIV and AIDS (NZP+) – Grotere betrokkenheid van Zambianen met hiv bij de aidsbestrijding - Oxfam Novib

NZP+ is een belangenvereniging voor mensen met hiv in Zambia. De organisatie streeft naar meer betrokkenheid van mensen met hiv bij het opstellen en uitvoeren van nationale en regionale aidsprogramma's. Leden worden gestimuleerd om deel te nemen aan strategische acties. De vereniging ondersteunt mensen met hiv onder andere via zelfhulpgroepen en trainingen op het gebied van economische en sociale *empowerment*. NZP+ houdt onder meer in de gaten hoe het zit met medicijnvoorraden. Afgelopen zomer maakten medewerkers een ronde langs klinieken in Livingstone. Daar spraken ze met apothekers, verpleegsters en bezoekers van klinieken om te kijken of er problemen zijn met medicijnvoorraden. Een van de mensen die ze spraken, was Ida. Zij was met haar kleinzoon naar de Libuyu-kliniek gekomen voor hiv-remmers. Daar bleek onvoldoende van in voorraad te zijn. Ida kreeg wel een recept mee voor een antibioticum, maar dat kon ze niet betalen. Dus ging ze met niks naar huis...

Omladina Jazas-a (Youth of JAZAS) – Verbetering van de positie van mensen met hiv in Servië - Hivos

Youth of JAZAS is een Servische non-gouvernementele organisatie die zich richt op hiv-preventie onder en empowerment van jongeren, mannen die seks hebben met mannen, de Roma-bevolking en drugsgebruikers. JAZAS is in 1994 opgericht en werkt nu in twaalf steden in Servië. Centraal staat *peer education*: voorlichting door leeftijd- of lotgenoten. Daarnaast wijst JAZAS het publiek met ludieke acties op de aidsproblematiek.

De afgelopen periode is JAZAS onder meer bezig geweest met het opzetten van een nationale vereniging voor mensen met hiv, die acht lokale afdelingen telt. Daarnaast is er een nationale aidsexpertgroep opgericht

waarin naast mensen van JAZAS, politici, juristen, artsen en iemand van de nationale vereniging zitten. Deze groep zet zich in voor het verbeteren van de rechten van mensen met hiv en toegang tot behandeling. Tussen 2008 en 2011 denkt JAZAS ongeveer tienduizend mensen met hiv te bereiken. Zij zullen uiteindelijk via hun eigen vereniging zelf op kunnen komen voor hun rechten en hun welzijn.

Voor jongeren met hiv, of die ermee te maken hebben, organiseert JAZAS elk jaar een *Summer School*. Daar komen jongeren uit heel Oost-Europa om ervaringen uit te wisselen over hun werk als peer educator. Daniel is 20 jaar en heeft een opleiding economie en rechten afgerond. 'Deze zomer heb ik deelgenomen aan de International Summer School. Het afgelopen jaar ben ik begonnen als peer educator en mede dankzij de Summer School ben ik nu nog meer betrokken bij dit werk. Ik heb nu nog meer motivatie, moed en ideeën, wil nu nog meer doen en het beter doen. Ik wil graag meehelpen met het opzetten van een nationaal netwerk voor peer educators. Als elke stad zo'n eigen netwerk heeft, kan dat alleen maar voordelen opleveren voor de jongeren en voor de gemeenschap.'

Zambia AIDS Law Research and Advocacy Network (ZARAN) – Verbeteren van de positie van mensen met hiv in Zambia - Oxfam Novib

ZARAN is een Zambiaanse mensenrechtenorganisatie die zich volledig richt op hiv en aids. Het doel van haar activiteiten is het verbeteren van de positie van mensen met hiv, het verbeteren van de toegang tot behandeling en het bestrijden van stigma en discriminatie. De medewerkers volgen de voortgang en kwaliteit van het nationale hiv- en aidsprogramma nauwgezet en brengen tegenvallende of achterblijvende resultaten onder de aandacht.

ZARAN heeft het afgelopen jaar bestaande wetgeving die relevant is voor mensen met hiv uitgeplozen op zoek naar hiaten en onvolkomenheden. Daar is een overzicht van gemaakt, dat zal worden gebruikt als basis voor een wetswijzigingsvoorstel. Daarnaast heeft ZARAN een aantal seminars georganiseerd voor juristen over hoe bestaande wetten kunnen worden ingezet opdat mensen met hiv eerlijker zullen worden behandeld. Een medewerker van ZARAN vertelt: 'Veel mensen komen bij ZARAN aankloppen nadat ze te maken hebben gehad met een neparts. Zo werk ik nu aan een zaak van een cliënt wiens broer aan aids is overleden nadat hij een zogenaamd medicijn tegen aids had gekregen. In 2007 had een neparts hem het middel Tetrasil voorgeschreven. Hij zei dat het een medicijn tegen aids was en dat hiv-remmers niet nodig waren, maar het bleek achteraf om een desinfecteermiddel voor zwembaden te gaan. Deze 'arts' heeft dit middel voorgeschreven aan minstens 26 mensen met hiv. Ook maakte hij er reclame voor in kranten en op persconferenties. Van zeker vier mensen weten we dat ze zijn overleden door inname van Tetrasil en doordat ze stopten met het innemen van hun hiv-remmers. Nu, twee jaar later, loopt deze mijnheer nog steeds vrij rond, maar ZARAN zet alles op alles om deze man achter de tralies te krijgen!'

ZARAN zet zich ook in voor mensen met hiv in gevangenissen en helpt hen om onrechtvaardigheden aan de kaak te stellen. Tot slot worden kinderen betrokken bij het werk van ZARAN. Zo bezochten ZARAN-medewerkers een aantal scholen in Lusaka en praatten zij met kinderen over hiv en aids. Om de kinderen voor te lichten, heeft ZARAN speciaal schoolmateriaal ontwikkeld.

3. Beleid en ontwikkeling

Naast draagvlakversterking in Nederland en projecten in ontwikkelingslanden investeert STOP AIDS NOW! in een verbetering van de internationale aidsbestrijding door de ontwikkeling van beleid en innovaties. Het programma Beleid en Ontwikkeling wordt deels uitgevoerd met middelen uit de eigen fondsenwerving van STOP AIDS NOW! Het gaat om een zesde deel van het netto fondsenwervingresultaat. Bovendien krijgt het programma een bijdrage uit het Medefinancieringsstelsel (MFS) van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Met MFS-financiering voeren wij de verderop beschreven verkenningen en de vier ontwikkelprojecten uit. Tot slot worden met bijdragen van de Nationale Postcode Loterij onder meer activiteiten gefinancierd voor wezen en kwetsbare kinderen in Zuid-Afrika.

Het programma Beleid en Ontwikkeling had in 2009 de volgende doelstellingen:

- 1 Verbeteren van de kwaliteit en vergroten van de schaal van de aidsbestrijding op het raakvlak met de armoedebestrijding.
- 2 Innovatie van de aidsbestrijding en de samenwerking daarbinnen, onder andere via de ontwikkelprojecten.
- 3 Op de agenda houden van het onderwerp aids via lobby en pleitbezorging bij de Nederlandse en Europese overheid, zodat voldoende aandacht gegarandeerd blijft.

3.1. Verbeteren van de kwaliteit van de aidsbestrijding

Strategieplan 2010-2015

De algemene beleidsactiviteiten stonden in 2009 in het teken van het ontwikkelen van een nieuw strategieplan voor de periode 2010 tot en met 2015. Na uitgebreid overleg met partners en experts in Nederland en ontwikkelingslanden en een analyse van de stand van zaken in de aidsbestrijding, is STOP AIDS NOW! tot nieuwe keuzes gekomen. Het strategieplan is te vinden op de website voor professionals: www.stopaidsnow.org. In het strategieplan verbinden de STOP AIDS NOW!-partners zich opnieuw aan het samenwerkingsverband. Naast nieuwe thema's voor ontwikkelprojecten is de methodologische aanpak beter omschreven en wordt aangegeven hoe wij gaan inspelen op (nieuwe) ontwikkelingen. Voorbeelden daarvan zijn economische crises, 'aidsvermoeidheid' bij het algemene publiek, krachtiger organisaties in het Zuiden en veranderingen in subsidieregelingen in Nederland. In 2009 is volgens plan een uitgebreide analyse gemaakt van het hiv/aidswerk van de STOP AIDS NOW!-partners. Deze analyse heeft een belangrijke basis gelegd voor het nieuwe strategieplan.

Medefinanciering

Ook is het beleidsteam nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de aanvraag voor een vijfjarige subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de zogeheten MFS II-ronde. De financieringsaanvraag³ is ingediend door elf aidsorganisaties in Nederland, die hiervoor het International HIV/AIDS Consortium The Netherlands hebben opgericht. Door nauwere samenwerking en afstemming verwacht dit consortium op een efficiëntere en betere manier te kunnen bijdragen aan de aidsbestrijding in ontwikkelingslanden dan als afzonderlijke organisaties.

Verkenningen

Jaarlijks voert STOP AIDS NOW! enkele verkenningsonderzoeken uit. In 2009 zijn er twee onderzoeken gestart en is er één voltooid, de verkenning van het thema GIPA die in 2008 niet geheel was afgerond. GIPA staat voor Greater Involvement of People living with HIV/AIDS. De GIPA-verkenning onderzocht in hoeverre de STOP AIDS NOW!-partners het GIPA-principe hebben geïntegreerd in hun werk. Het netwerk van STOP AIDS NOW! bevat 33 organisaties van mensen met hiv; daarvan hebben er 29 meegedaan aan de verkenning. Het onderzoek heeft met name inzicht gegeven in hoe we in de toekomst organisaties van mensen met hiv beter kunnen ondersteunen. Naar aanleiding van de verkenning heeft Oxfam Novib bijvoorbeeld besloten meer van dergelijke organisaties te gaan steunen. Cordaid wil mensen met hiv in de toekomst beter betrekken in haar programma's op gemeenschapsniveau. STOP AIDS NOW! zelf heeft in het nieuwe strategieplan de doelstelling opgenomen om het GIPA-principe in al haar werk te integreren.

In 2008 is besloten om het budget van een geplande verkenning in 2009 te besteden aan een groter onderzoek dat in zeven landen in Afrika gaat meten wat het effect is van aidsprogramma's op de versterking van gezondheidssystemen. Het onderzoek loopt tot eind 2010, maar na het eerste kwartaal van 2010 zullen de eerste resultaten al beschikbaar zijn. Ten slotte is in 2009 gestart met een verkenning naar de verbinding van seksuele en reproductieve gezondheid met hiv in het werk van de lokale partners. Dit onderzoek zal in de eerste helft van 2010 worden afgerond.

Small Grants

Het programma Beleid en Ontwikkeling heeft jaarlijks een bescheiden budget beschikbaar ter ondersteuning van kleine initiatieven op het gebied van de aidsbestrijding. In 2009 zijn drie zogeheten Small Grants verstrekt met een totaalbedrag van € 14.907. Een van de organisaties die een Small Grant hebben ontvangen is The Livingstone Museum in Zambia. Deze organisatie werkt aan hiv-preventie voor jongeren en hun ouders door middel van verhalen vertellen en folklore, in diverse lokale talen. Ongeveer 500 mensen zijn met de activiteiten bereikt en er zijn 1.500 brochures in diverse talen geproduceerd en verspreid.

Communicatie met professionals

In 2009 zijn er met steun van de communicatieafdeling verschillen acties ondernomen ter vergroting van de zichtbaarheid van het werk van STOP AIDS NOW! onder de lokale partners. Via elektronische nieuwsbrieven (850 adressen) en de website (aantal unieke bezoekers in 2009: 15.156) is de doelgroep op de hoogte

---

³ Inmiddels is kenbaar gemaakt dat de aanvraag is afgewezen.

gehouden van onze activiteiten en ontwikkelde producten. Twintig lokale partnerorganisaties (vijf meer dan de geplande vijftien) waren inhoudelijk betrokken bij de website, bijvoorbeeld doordat ze hiervoor zelf een stukje schreven. De programmamedewerkers van de Nederlandse partners die al betrokken zijn bij STOP AIDS NOW!-werk maken ook goed gebruik van de website (de doelstelling van 50 procent is gehaald). In hoeverre professionals die minder direct betrokken zijn bij het werk van STOP AIDS NOW! actief gebruikmaken van de website zal in 2010 onderzocht worden. Ter promotie van de sectie op de website over de bestrijding van hiv en aids op de werkvloer zijn banners gemaakt.

Conclusie

De voorgenomen activiteiten van het programma Beleid en Ontwikkeling zijn vorig jaar bijna geheel conform plan uitgevoerd. Daarnaast is 2009 voor STOP AIDS NOW! een reflectiejaar geweest. Op basis van geleerde lessen uit de afgelopen jaren en een scherpe analyse van de stand van zaken in de aidsbestrijding zijn nieuwe richtingen voor de toekomst gekozen. Dat heeft geleid tot een breed gedragen strategieplan, dat een goede basis legt voor het werk in de komende jaren.

3.2. Innovatie van de aidsbestrijding

Sinds 2005 voert STOP AIDS NOW! ontwikkelprojecten uit. Doel van deze projecten is bestaande methoden van aidsbestrijding te verbeteren, de samenwerking te verbeteren tussen organisaties die zich bezighouden met aidsbestrijding en de schaal van de aidsbestrijding te vergroten. De thema's voor de ontwikkelprojecten zijn in samenspraak met de partners gekozen op basis van prioriteiten in de aidsbestrijding. De huidige projecten betreffen Hiv en Aids op de Werkvloer; Wezen en Kwetsbare Kinderen; Gender, Hiv en Aids; en Preventie. De ontwikkelprojecten worden uitgevoerd met lokale partnerorganisaties in diverse Afrikaanse en Aziatische landen. De verschillende activiteiten worden gemonitord en geëvalueerd zodat er antwoord komt op de vraag of ze effectief zijn. Als er uiteindelijk een bewezen succesvolle methode ontwikkeld is, kunnen de STOP AIDS NOW!-partners deze breder inzetten via hun uitgebreide netwerk van partners in ontwikkelingslanden, waardoor echte schaalvergroting in de aidsbestrijding plaats kan vinden. Naast de vier ontwikkelprojecten voert STOP AIDS NOW! ook het samenwerkingsproject Microfinanciering en Hiv uit. Hiervan zijn de resultaten ook in deze paragraaf zijn opgenomen.

3.2.1. Ontwikkelproject Hiv en Aids op de werkvloer

Veel organisaties waarmee STOP AIDS NOW! samenwerkt lijden onder het feit dat een deel van hun medewerkers geïnfecteerd is met hiv. Mensen met hiv moeten soms verzuimen vanwege ziekte of doktersbezoek, ze zijn vaak niet verzekerd en hebben te kampen met onwetendheid van en discriminatie door collega's als bekend is geworden dat ze hiv hebben. Veel mensen met hiv durven daarom niet openlijk voor hun infectie uit te komen. Door organisaties bewust te maken van het probleem vermindert niet alleen de stigmatisering en discriminatie van medewerkers met hiv, maar kunnen organisaties ook problemen zoals onderbezetting of financiële consequenties door het niet halen van de doelstellingen voorkomen. Het is

daarbij van belang dat ook donororganisaties oog krijgen voor de impact van hiv/aids op de organisaties die door hen gesubsidieerd worden.

In 2004 is STOP AIDS NOW! gestart met het ontwikkelproject Hiv en Aids op de Werkvloer, dat als doel heeft de impact van hiv en aids op partnerorganisaties in kaart te brengen en te verkleinen. Het project richt zich op partnerorganisaties in India, Oeganda en Ethiopië en op donoren. Lokale organisaties leren hoe ze een aidsbeleid kunnen opstellen en uitvoeren, waarin bijvoorbeeld vastgelegd is op welke manier medewerkers met hiv ondersteund kunnen worden, hoe medewerkers voorgelicht worden en hoe ze toegang kunnen krijgen tot een hiv-test, en wat er moet gebeuren als iemand met hiv ernstig ziek is geworden en niet meer kan werken. Voor donoren zijn verschillende richtlijnen opgesteld, zoals de *Good Donorship Guidelines* in het verleden en de publicatie *20 ways for INGOs to help partners* in 2009. De *Guidelines* zijn in 2009 geëvalueerd. Momenteel wordt onderzoek uitgevoerd ten behoeve van een verbeterde editie, die in 2010 gepubliceerd zal worden.

Van beleid naar uitvoering

In Oeganda doen 76 organisaties mee met het project. Ze hebben in 2009 onder andere testdagen georganiseerd, waarop hun medewerkers op vrijwillige basis informatie kregen over hiv en een test konden laten doen. Ruim 1.600 medewerkers en hun familieleden hebben zich vorig jaar laten testen op hiv; in totaal zijn nu zo'n 2.700 mensen getest. Organisaties die het acceptabel vinden om condooms te distribueren hebben condooms gekregen, ongeveer 35.000 exemplaren in totaal. Daarnaast heeft het project bijna zeshonderd 'HIV in the Workplace'-posters verspreid onder partnerorganisaties, ministeries, lokale overheden en andere geïnteresseerde organisaties. Toegepast onderzoek laat zien dat er nu meer informatie beschikbaar is over hiv en aids, dat medewerkers meer kennis hebben over hiv en dat ze hun (seksueel) gedrag aanpassen. Medewerkers die met hiv leven ervaren minder stigma en discriminatie op de werkvloer. Ook vinden zij dat er betere zorg en behandeling beschikbaar is voor hen. Alle opgedane kennis wordt door de medewerkers gedeeld met hun familie, vrienden en de gemeenschap. In 2009 zijn er drie workshops georganiseerd in drie verschillende districten, waarin de bevindingen van het onderzoek zijn besproken.

In India, waar het ontwikkelproject later is gestart, hebben 16 van de 35 actieve ngo's inmiddels een aidsbeleid opgesteld, dat ze nu aan het uitvoeren zijn. Twaalf organisaties zijn nog bezig met het formuleren van beleid en zeven hebben aangegeven dat ze dat graag zouden willen doen maar dat het nog niet is gelukt. In Ethiopië zijn 25 van de 34 deelnemers aan het project bezig met het uitvoeren van hun recent opgestelde aidsbeleid. Op één na hebben al deze organisaties inmiddels een 'HIV corner' geopend, waarin ze condooms en informatie over hiv beschikbaar stellen. In dit stadium van het project in Ethiopië krijgen de partnerorganisaties training aangeboden over hoe ze om kunnen gaan met aids op de werkvloer. Ook in 2009 zijn er verschillende trainingen gegeven. Naast de partnerorganisaties kunnen ook medewerkers van andere organisaties, zoals overheidsinstanties en netwerken van mensen met hiv, aan de trainingen meedoen. Daarnaast ondersteunt STOP AIDS NOW! de partnerorganisaties ook op andere manieren, bijvoorbeeld door het geven van advies en het beschikbaar stellen van praktische informatie.

Schaalvergroting

Het ontwikkelproject zal in 2010 worden afgerond. De STOP AIDS NOW!-partners zijn enthousiast over de tot nu toe behaalde resultaten en willen deze aanpak in de komende jaren gaan uitbreiden naar ten minste negen nieuwe landen en naar meer organisaties in de drie projectlanden. In 2009 zijn we daarmee al van start gegaan. In mei heeft er een internationale workshop plaatsgevonden in Utrecht, waar experts, lokale partnerorganisaties en lokale organisaties op het gebied van capaciteitsopbouw bij elkaar kwamen om gezamenlijke plannen te maken. Oxfam Novib neemt de leidende rol over van STOP AIDS NOW! en zal in 2010 op zoek gaan naar externe financiering voor de uitbreiding.

3.2.2. Ontwikkelproject Wezen en andere Kwetsbare Kinderen

Meer dan veertien miljoen kinderen onder de 15 hebben een of beide ouders verloren aan aids, de meesten van hen wonen in Afrika bezuiden de Sahara. Miljoenen andere kinderen leven in moeilijke omstandigheden omdat hun vader of moeder ziek is als gevolg van hiv en (tijdelijk) niet kan werken. Zij moeten meestal taken in het gezin overnemen en ervoor zorgen dat er brood op de plank komt. Veel kinderen uit zo'n gezin kunnen daardoor niet meer naar school. Het ontwikkelproject Wezen en Andere Kwetsbare Kinderen heeft als doel het welzijn van deze kinderen te bevorderen. Het richt zich op twee onderwerpen: de seksuele en reproductieve gezondheid van jongeren en betere opvang van kwetsbare kinderen. Het project is gestart in 2006 en loopt door tot het einde van 2010. De projectlanden zijn Pakistan (inmiddels afgerond), Malawi en Zuid-Afrika. In het laatste land wordt het subproject Kiezen voor Kinderen in Zuid-Afrika uitgevoerd, dat inhoudelijk deel uitmaakt van dit ontwikkelproject maar dat vanwege de omvang apart wordt beschreven.

Leertrajecten

In Malawi werken zeven lokale partnerorganisaties samen in twee leertrajecten. Het eerste richt zich op een verbeterde lobby en pleitbezorging ten bate van wezen en kwetsbare kinderen, het tweede richt zich op een effectievere psychosociale hulpverlening aan deze kinderen. In het kader van lobby en pleitbezorging hebben de organisaties er in 2009 voor gezorgd dat het nationale overheidsbeleid voor wezen en kwetsbare kinderen op een begrijpelijke manier is opgeschreven, vertaald in de lokale taal, en verspreid in drie districten. Verder hebben ze gewerkt aan een handleiding voor effectieve pleitbezorging op districts- en dorpsniveau en hebben ze een communicatiestrategie ontwikkeld, waarmee lokale organisaties hun lobby en pleitbezorging kunnen verbeteren. Via radio, tv en een kwartaalnieuwsbrief probeert het project de situatie van kwetsbare kinderen onder de aandacht te brengen bij het grote publiek, om zo de druk op de overheid voor goede wetgeving te vergroten. Wat betreft de psychosociale hulpverlening aan kinderen is er in 2009 een onderzoek gedaan naar het integreren van psychosociale hulp in bestaande projecten voor kinderen. Ook wordt er een toolkit ontwikkeld met achtergrondinformatie en goede voorbeelden van psychosociale hulp.

Naast de twee bestaande leertrajecten is STOP AIDS NOW! eind 2009 een nieuw leertraject begonnen dat zich in één district (Chipita) richt op het versterken van het Social Cash Transfer-programma van de Malawiaanse overheid. Dit programma biedt sociale bijstand (uitkeringen) aan kwetsbare groepen, zoals gezinnen die door hiv onder de armoedegrens terecht zijn gekomen.

Verspreiding van opgedane kennis

Binnen het project is een methode ontwikkeld, de *Planning & Support Tool*, voor het opzetten en evalueren van effectieve programma's die de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten van jongeren moeten helpen bevorderen. Op basis van feedback uit trainingen over het gebruik van dit instrument, is de methode in 2009 volledig herschreven, gebruiksvriendelijker gemaakt en vertaald in het Frans en Portugees. Ook de korte checklist die eerder is gemaakt voor medewerkers van donororganisaties is in 2009 gebruiksvriendelijker gemaakt. Beide producten zullen in 2010 verder worden verspreid.

In Malawi zullen medewerkers van verschillende organisaties in 2010 getraind worden in het gebruiken van de aldaar ontwikkelde producten. Tijdens een afsluitende conferentie zullen de geleerde lessen en de ontwikkelde producten gedeeld worden met een breed scala aan organisaties in Malawi, zowel ngo's als overheidsorganisaties.

3.2.3. Project Kiezen voor Kinderen in Zuid-Afrika

Het project Kiezen voor Kinderen in Zuid-Afrika is in 2006 gestart en eind 2009 afgerond. Het project had als doel de Zuid-Afrikaanse partnerorganisaties te ondersteunen bij het verbeteren van de situatie van wezen en andere kwetsbare kinderen. Het project werd geheel mogelijk gemaakt door de Nationale Postcode Loterij met een totaalbedrag van € 4,87 miljoen verdeeld over vijf jaar. Met deze financiële steun hebben tien partnerorganisaties hun bestaande projecten voor deze kinderen uitgebreid en verbeterd, hun ervaringen gedeeld met soortgelijke organisaties en meegeholpen bij de ontwikkeling van handleidingen en andere producten.

Eigen projecten

Begin 2009 zijn de 'eigen' projecten van de tien organisaties afgerond. Door middel van deze projecten zijn veel kinderen bereikt. Op scholen hebben meer dan drie miljoen jongeren meegedaan aan *life skills*-programma's. Via *life skills*-lessen krijgen leerlingen met behulp van zeer diverse methoden als theater, dans, workshops en nieuwe lesmaterialen 'levensvaardigheden' bijgebracht, waaronder kennis over hoe je je tegen hiv kunt beschermen. Ruim vijfduizend leraren zijn getraind en hebben nieuwe materialen gekregen om effectieve *life skills*-lessen te geven. Verder zijn meer dan zestigduizend kinderen bereikt via de Caring Schools-activiteiten van het Catholic Institute of Education (CIE) in Zuid-Afrika. Dit project behelst het opzetten van zorgnetwerken in en rond de school die in kaart brengen welke schoolkinderen het meest kwetsbaar zijn en hoe zij kunnen worden geholpen. Ten slotte zijn meer dan twintigduizend kinderen bereikt buiten de scholen om, via recreatieve activiteiten.

Gezamenlijk leerproject

Naast de eigen projecten hebben de deelnemende partnerorganisaties in 2009 het gezamenlijke leerproject afgerond. Dit bestond uit vier leertrajecten rondom hiv-preventie, participatie van jongeren, zorgnetwerken en het versterken van de rol van jongerenwerkers. De resultaten van het gezamenlijke leren zijn vastgelegd in gebruikersvriendelijke handleidingen en andere producten. Zo verscheen er een handleiding over participatie

van jongeren, waarin een eenvoudige checklist is opgenomen waarmee ngo's kunnen nagaan hoe en op welke niveaus jongerenparticipatie kan worden ingevoerd in hun organisatie. De handleiding is vertaald in het Frans en Chichewa (de nationale taal van Malawi) zodat ook organisaties in Franstalig Afrika en Malawi ermee aan de slag kunnen. In 2009 verscheen ook het boekje *The Journey of Hope*, dat een goed voorbeeld beschrijft van een zorgnetwerk op dorpsniveau en dat hopelijk anderen zal inspireren ook zorgnetwerken op te zetten. Over het betrekken van ouders en verzorgers bij *life skills*-programma's is een trainingshandleiding ontwikkeld. Een handleiding voor het trainen van jongerenwerkers is bijna klaar. Tot slot heeft het project geleid tot het Caring Schools Network, dat inmiddels meer dan honderd leden heeft en in zeven provincies van Zuid-Afrika actief is.

Concluderend kunnen we zeggen dat dit project heeft bijgedragen aan het verkleinen van de kwetsbaarheid van grote groepen kinderen en jongeren in Zuid-Afrika en aan het vergroten van de doelgerichtheid van veel organisaties die werken met en voor kwetsbare kinderen. Alle ontwikkelde producten en geleerde lessen zijn gedeeld in twee door STOP AIDS NOW! georganiseerde bijeenkomsten: een conferentie in Zuid-Afrika in oktober 2009 met 120 deelnemers en een tournee van workshops in Nederland in november met 75 deelnemers. Daarnaast heeft een aantal deelnemende partners presentaties gegeven op andere conferenties in de regio. In 2010 zullen de verschillende producten nog verder internationaal onder de aandacht worden gebracht via artikelen, presentaties op conferenties, uitwisselingen, trainingen en netwerken. Op deze manier hopen we te bereiken dat veel organisaties aan de slag gaan met de resultaten van dit project en zo de zorg voor wezen en andere kwetsbare kinderen zullen verbeteren.

3.2.4. Ontwikkelproject Gender, Hiv en Aids

De ongelijkheid tussen mannen en vrouwen maakt het moeilijk voor veel vrouwen en meisjes om seks te weigeren of om condoomgebruik te bespreken. Uit onderzoek blijkt ook dat er een link is tussen ongelijke machtsrelaties en geweld tegen vrouwen en inconsistent condoomgebruik. Volgens STOP AIDS NOW! moeten hiv-preventieprogramma's daarom zoveel mogelijk rekening houden met deze factoren en waar mogelijk, aids, gender en vrouwenrechten gezamenlijk aan de orde stellen. Het doel van het ontwikkelproject Gender, Hiv en Aids is om organisaties in de projectlanden Kenia en Indonesië te laten kennismaken met methoden van hiv-voorlichting die aandacht besteden aan ongelijkheid tussen mannen en vrouwen en aan schendingen van de rechten van vrouwen. In 2009 namen 46 lokale organisaties in die twee landen deel aan dit project. In Indonesië waren de activiteiten beperkt tot de eilanden Java en Papoea. Via methoden als *peer education*, discussiesessies, consulten, theatervoorstellingen, radioshow's en debatten probeerden deze organisaties om vrouwen én mannen bewust te maken van de ongelijke machtsverdeling in hun relaties en de gevolgen daarvan.

Successen

In Kenia en Java hebben de activiteiten tot nu toe tot duidelijke successen geleid. In Papoea daarentegen zijn de acht deelnemende organisaties minder ver gekomen. Wel hebben ze in samenwerking met Dokters van de Wereld en Primari een instrument ontwikkeld voor de versterking van programma's op het gebied van

seksuele en reproductieve gezondheid. Een dergelijk instrument zal ook voor gebruik in Kenia en Java worden ontwikkeld.

Twintig lokale organisaties uit Kenia en veertien uit Java rapporteerden vorig jaar dat hun doelgroepen meer kennis en een positievere houding hebben gekregen ten opzichte van hiv/aids, mensen met hiv en de empowerment van vrouwen. Voorbeelden van meer gendergelijkheid zijn dat vrouwen beter in staat zijn hun seksuele rechten te claimen, dat er minder meisjesbesnijdenis voorkomt en dat er minder huwelijken gesloten worden tussen mannen/jongens en jonge meisjes. Ook zetten meer mannen zich volgens de deelnemende organisaties in voor het bereiken van gendergelijkheid. Ze doen bijvoorbeeld meer huishoudelijk werk. Voorbeelden van resultaten op het gebied van hiv-preventie waren meer hiv-testen, minder kinderen die met hiv geboren worden en meer condoomgebruik en acceptatie ervan.

Lobby en pleitbezorging

Behalve lokale activiteiten hebben de organisaties ook als netwerk gefunctioneerd. In Kenia heeft de coalitie van deelnemende organisaties zich aangesloten bij de *We Can Campaign*, een internationale campagne ter bestrijding van geweld tegen vrouwen. De Keniaanse coalitie heeft in dit kader meegewerkt aan een actieplan om gender te integreren in de nationale aidsbestrijding. In Java heeft de coalitie de Nationale Aids Commissie aangespoord om een werkgroep op te richten over gender en mensenrechten. Tevens hebben de Javaanse organisaties een vijfjaren strategisch plan opgesteld. De coalitie in Papoea kreeg media-aandacht rondom de zorgelijke ontwikkeling van de hiv-epidemie in Papoea, en spoorde het parlement aan om een conceptmaatregel over hiv aan te nemen.

Dit ontwikkelproject laat zien dat het mogelijk is om positieve resultaten te bereiken op het gebied van gender, mensenrechten en hiv. Tegelijkertijd blijkt dat de activiteiten zeer divers van aard zijn en vaak kleinschalig. De grote uitdaging wordt om meer te leren over de strategieën en methoden die hebben geleid tot positieve resultaten, zodat deze breder gedeeld kunnen worden. Daar is in 2009 al een start mee gemaakt door reflectiewerkshops voor de medewerkers van deelnemende organisaties. In 2010 zullen de ervaringen vertaald worden in concrete producten die breder gebruikt kunnen worden door STOP AIDS NOW!-partners en lokale organisaties.

3.2.5. Ontwikkelproject Preventie

Wereldwijd is het belang van *life skills*-programma's binnen de hiv-preventie voor jongeren erkend. Deze zijn echter nog niet overal zo breed beschikbaar als zou kunnen; daarnaast zouden veel programma's effectiever kunnen zijn. Het doel van het ontwikkelproject Preventie is dan ook het verbeteren van de kwaliteit van en het vergroten van de toegang tot effectieve *life skills*-programma's voor jongeren. Het project is in 2009 gestart in Zambia en Zimbabwe met lokale partners die al *life skills*-programma's aanbieden.

Actieplannen

In het eerste projectjaar waren de belangrijkste doelen het bepalen van de onderwerpen waarop de lokale organisaties zich willen richten, het gezamenlijk ontwikkelen van actieplannen en het bepalen van de kaders voor samenwerking in beide landen. In Zambia zijn in 2009 vier en in Zimbabwe drie planningsbijeenkomsten geweest. In Zambia gaan de partners zich 2010 richten op drie thema's: kwaliteit, monitoring en evaluatie, betere uitvoering van *life skills*-programma's en de integratie van inkomensvoorzieningen binnen deze programma's. In Zimbabwe hebben de partners ook drie thema's gekozen, namelijk kwaliteit, monitoring en evaluatie; moeilijk te bereiken groepen en vrijwilligersmanagement. Deze thema's zijn geselecteerd op basis van advies van experts op een viertal gebieden.

In november 2009 zijn tot slot partners uit Zambia en Zimbabwe bij elkaar gekomen voor een vierdaagse training over onderzoek en gedragsverandering. In de verschillende sessies was daarnaast veel aandacht voor het samenwerken binnen een partnerschap en wat dat betekent voor individuele organisaties. Tot slot is er een projectinschrijving uitgezet waarbij zes onderzoeksinstellingen is gevraagd om een voorstel te schrijven om het preventieproject te ondersteunen door het doen van toegepast onderzoek naar de effectiviteit, waarbij participatie van de organisaties een cruciale rol speelt.

Activiteiten

Het ontwikkelproject Preventie zal in 2010 starten met de uitvoering van concrete activiteiten, zoals het inventariseren van *best practices*, het opstellen van richtlijnen voor het betrekken van hiv-positieve jongeren bij de *lifeskills*-programma's en de ontwikkeling van een goede effectmeting van de programma's op het gedrag van jongeren. Ook komen er een tienstappenplan voor het ontwikkelen van effectieve trainingsmaterialen en factsheets voor goed vrijwilligersbeleid.

Doordat er geen activiteiten zijn gestart in 2009, zoals oorspronkelijk was verwoord in de actieplannen, is het niet meer realistisch om het project eind 2010 af te ronden. Daarom heeft STOP AIDS NOW! het project met zes maanden verlengd. Gezien de krappe tijd is het niet meer haalbaar dat de partners proefprojecten uitvoeren om schaalvergroting van hun eigen *life skills*-programma's te bereiken. Wel gaan ze richtlijnen schrijven voor kwaliteitscriteria en hoe deze het beste geïntegreerd kunnen worden binnen organisaties. Door de combinatie van het toegepast onderzoek en participatie binnen het onderzoek is de verwachting dat de organisaties zich in 2010 extra ondersteund voelen. In 2011 kunnen de partners dan voorstellen indienen

voor schaalvergrotingsprojecten. Dit kunnen individuele voorstellen zijn, maar ook gezamenlijke voorstellen gericht op een bredere uitvoering van de resultaten uit dit ontwikkelproject zijn welkom.

3.2.6. Samenwerkingsproject Microfinanciering en Hiv

Om de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken kan het lenen van een klein geldbedrag om te kunnen investeren in productiviteit soms al voldoende zijn. Microfinanciering is de verzamelnaam voor kleinschalige leningen, verzekeringen en spaarregelingen. Het concept is in de jaren tachtig ontwikkeld door dr. Muhammed Yunus in Bangladesh en is inmiddels uitgegroeid tot een wereldwijd omarmd en beproefd principe voor armoedebestrijding. Een kleinschalige lening kan bijvoorbeeld een startkapitaal bieden om een eigen bedrijfje te beginnen. Helaas worden mensen met hiv vaak uitgesloten van dergelijke leningen. STOP AIDS NOW! wil hier verandering in brengen door microfinancieringsorganisaties en aidsorganisaties bij elkaar te brengen. Gezamenlijk moeten ze de leningen beter toegankelijk maken voor mensen met hiv en hun naasten. Daarnaast worden de microfinancieringsorganisaties gemotiveerd om aandacht te besteden aan hiv en aids binnen hun eigen organisatie: in de toekomst is het de bedoeling dat alle begunstigen via de microfinancieringsorganisaties toegang krijgen tot voorlichting over hiv en aids.

Mobiliseren van microfinancieringsorganisaties

Het samenwerkingsproject Microfinanciering en Hiv wordt uitgevoerd in vijf landen in Midden-Amerika en twee in Oost-Afrika. In Midden-Amerika had REDCAMIF, een regionaal netwerk van microfinancieringsinstellingen, in 2009 als doel zijn leden te mobiliseren om aandacht te besteden aan hiv en aids. Microfinancieringsinstellingen in Guatemala, El Salvador, Honduras, Nicaragua and Panama hebben aids inmiddels in hun strategische plannen geïntegreerd en hebben informatie over hiv en aids verspreid onder ongeveer vijftienhonderd individuele begunstigen. Het netwerk werkt samen met aidsorganisaties in de regio – in het bijzonder met belangenorganisaties van mensen met hiv – met als doel leningen voor mensen met hiv die in armoede leven toegankelijk te maken.

In Tanzania en Oeganda is in 2009 gewerkt aan het mobiliseren van microfinancieringsinstellingen om binnen hun programma's aandacht te besteden aan hiv en om te gaan samenwerken met organisaties die werken voor en met mensen met hiv. Hivos, als leidende organisatie in dit project, heeft vorig jaar een plan goedgekeurd om het platform in Tanzania te versterken waarin vijftien microfinancieringsinstellingen en hiv-organisaties gaan samenwerken. Ook in Oeganda is zo'n platform opgezet. Tachtig samenwerkende organisaties in dat land hebben vorig jaar gezamenlijk een plan ingediend om hun samenwerking te versterken en hun partnerschap op lange termijn te bestendigen. Dit plan werd eind 2009 door Hivos goedgekeurd, zodat het project in 2010 een goed vervolg krijgt.

Meer uitwisseling

De ervaringen uit het samenwerkingsproject zijn tijdens bijeenkomsten gedeeld met medewerkers van de STOP AIDS NOW!-partners in Nederland. Ook is informatie beschikbaar gesteld via de website. Als gevolg hiervan is de interesse voor dit initiatief gegroeid onder de STOP AIDS NOW!-partners. Een concreet

resultaat is dat Oxfam Novib en Cordaid meer gaan uitwisselen over de activiteiten die ze financieren op dit thema in Ethiopië. De behaalde resultaten in 2009 vormen de basis voor de ontwikkeling van een project op lange termijn met microfinancieringsorganisaties. Het is de bedoeling dat meer organisaties in de toekomst aan de slag gaan met het aanpakken van hiv en aids op de werkvloer, het bevorderen van hiv-preventie, zorg en ondersteuning voor hun klanten en het toegankelijker maken van leningen voor mensen met hiv.

4. Lobby en pleitbezorging bij de Nederlandse overheid en de EU

STOP AIDS NOW! is actief op het gebied van lobby en pleitbezorging en richt zich daarbij op de Nederlandse overheid, de Europese Unie (EU), Nederlandse ontwikkelingsorganisaties en internationale organisaties als UNAIDS en het Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (Global Fund). Het Global Fund is een organisatie die een centrale rol speelt in de internationale aidsrespons, zowel op het gebied van preventie als behandeling. Het doel van de lobby en pleitbezorging van STOP AIDS NOW! is om voldoende aandacht te behouden voor de aidsbestrijding in Nederland en wereldwijd. Mensenrechten en universele toegang tot informatie, preventie, zorg en behandeling staan daarbij centraal. Voor de beleidsbeïnvloeding op Europees niveau heeft STOP AIDS NOW! samen met de International HIV/AIDS Alliance een lobbykantoor in Brussel: de Stop AIDS Alliance.

4.1. Lobby en pleitbezorging in Nederland

Het afgelopen jaar heeft STOP AIDS NOW! meer geld en tijd in de lobby op nationaal niveau geïnvesteerd en gewerkt aan een betere afstemming en samenwerking met haar partners. De versterking van deze samenwerking was geen overbodige luxe in een jaar waarin mensen met hiv in ontwikkelingslanden hard werden getroffen door de kredietcrisis. Dit was reden voor STOP AIDS NOW! om een nationale campagne te starten waarbij een belangrijke rol was weggelegd voor pleitbezorging richting de Nederlandse regering, met als doel de voorgenomen bezuinigingen op de aidsbestrijding terug te draaien. In samenwerking met het Meer Partijen Initiatief HIV/AIDS (een samenwerkingsverband van partijen in de Tweede Kamer) en het Aids Fonds wist STOP AIDS NOW! minister Koenders voor ontwikkelingssamenwerking te bewegen de bezuinigingen op belangrijke internationale organisaties als het Global Fund en UNAIDS te halveren. Het gaat om een bedrag van in totaal negentien miljoen euro, waarmee meer dan vijftigduizend mensen een jaar lang van hiv-medicatie kunnen worden voorzien. Mede op uitnodiging van STOP AIDS NOW! hebben Michel Kazachkine (directeur Global Fund) en Michel Sidibé (directeur UNAIDS) een speciale themabijeenkomst van de Tweede Kamer bijgewoond. Daarnaast is ook de samenwerking met het lobbykantoor in Brussel versterkt, wat onder meer heeft geleid tot actieve deelname van het ministerie van Buitenlandse Zaken aan het EU Task Team on Human Rights and Prevention.

Door politieke en economische ontwikkelingen heeft de nadruk van de lobbyactiviteiten van STOP AIDS NOW! in 2009 vooral gelegen bij het pleiten voor voldoende financiering voor de internationale aidsbestrijding. Daarnaast heeft STOP AIDS NOW! zich ook inhoudelijk met het Nederlandse aidsbeleid beziggehouden. Aan het begin van het jaar werd een bijdrage geleverd aan een Ronde Tafel georganiseerd door de Tweede Kamer over de beleidsnotitie 'Keuzes en Kansen' van minister Koenders. In samenwerking met het Aids Fonds en het Global Network of People living with HIV/AIDS (GNP+) werd een debat georganiseerd over het strafbaar stellen van de al dan niet opzettelijke overdracht van hiv.

Keuzes en kansen

In 2010 richt STOP AIDS NOW! zich met haar pleitbezorging op de uitvoering van de beleidsnotitie 'Keuzes en Kansen', waarbij de nadruk zal liggen op een evenwichtige integratie van de aidsrespons met activiteiten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Ook blijven wij aandringen op een effectieve en structurele bijdrage aan het welzijn van wezen en kwetsbare kinderen, door middel van sociale bescherming, bijvoorbeeld door verzekeringen of uitkeringen. De kredietcrisis en de grote druk die deze zet op het beschikbaar stellen van hiv-remmers in Afrika zal ook in 2010 een centrale plek in de pleitbezorging innemen. STOP AIDS NOW! blijft pleiten voor het garanderen van de behandeling van mensen met hiv. Wij zijn van mening dat lange-termijnfinanciering nodig is voor mensen die nu en straks aidsbehandeling nodig hebben. We zullen ons vooral richten op de financiering van het Global Fund, waarbij we pleiten voor een voortrekkersrol van Nederland: ons land moet zelf voldoende financiering beschikbaar stellen en andere landen oproepen dit voorbeeld te volgen.

4.2. Stop AIDS Alliance

De Stop AIDS Alliance vertegenwoordigt STOP AIDS NOW! in Brussel. Deze alliantie is een partnerschap van STOP AIDS NOW! met de International HIV/AIDS Alliance, een wereldwijde coalitie van aidsorganisaties. De belangrijkste doelstelling van het partnerschap is de bevordering van een sterke Europese strategie voor aidsbestrijding in relatie tot ontwikkelingslanden. In 2009 is gestreefd naar het behoud van een sterke aidsrespons van de Europese Unie en voldoende aandacht voor hiv in het bredere EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Europese Actieprogramma

Het afgelopen jaar heeft de Stop AIDS Alliance haar lobby voortgezet gericht op de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie met betrekking tot de tussentijdse evaluatie van het 'Europese Actieprogramma voor de strijd tegen hiv/aids, malaria en tuberculose in de EU's externe samenwerking (2007-2011)'. Ze heeft een belangrijke rol gespeeld in de beïnvloeding van de Raadsconclusies over de evaluatie van het Actieprogramma, waarin de Europese ministers voor Ontwikkelingssamenwerking de noodzaak benadrukken voor een nieuw Actieprogramma na afloop van het huidige. De alliantie heeft actief bijgedragen aan de totstandkoming van *EU Action Teams*, waarin Europese lidstaten gaan samenwerken op specifieke thema's uit het Actieprogramma. Een voorbeeld van zo'n Europees samenwerkingsverband is het EU Action Team on Human Rights, dat wordt geleid door Nederland. STOP AIDS NOW! hoopt dat deze Action Teams concrete resultaten gaan boeken in 2010.

Budgetbeïnvloeding

Net als in vorige jaren heeft de Stop AIDS Alliance in 2009 het EU-budget voor 2010 beïnvloed, met name in relatie tot de thematische budgetlijn *Investing in People*, waaronder het onderwerp gezondheid valt. Samen met andere organisaties in Brussel is ervoor gezorgd dat het Europees Parlement een amendement heeft aangenomen voor een verhoging van het gezondheidsbudget met acht miljoen euro. Een deel van de Europese contributie aan het Global Fund wordt ook uit deze budgetlijn gefinancierd.

Het Global Fund blijft een belangrijk thema op de agenda van de Stop AIDS Alliance. De Europese Commissie heeft een zeer beperkt budget beschikbaar voor het Global Fund. Het is daarom van belang met name Europese lidstaten te mobiliseren hun bijdrage aan dit fonds te verhogen. De alliantie heeft hier in 2009 een begin mee gemaakt: samen met de Deutsche Stiftung Weltbevölkerung en het Global Fund is een bijeenkomst georganiseerd voor de permanente vertegenwoordigingen van de lidstaten in Brussel over de werkwijze van het Global Fund en de noodzaak voor verhoogde financiering. In 2010 zal de pleitbezorging rondom het Global Fund actief worden voortgezet, mede in het kader van de Global Fund Replenishment Conference in september 2010. Op deze conferentie zullen donoren hun financiële bijdragen aan het fonds vaststellen en bekendmaken.

Hernieuwde aandacht voor aids

De toezegging van de Raad van de Europese Unie om ook na 2011 een specifiek Europees actieprogramma voor de strijd tegen hiv en aids te behouden is belangrijk. De EU voert in 2010 een nieuw EU-gezondheidsbeleid voor ontwikkelingslanden in. Het is essentieel dat er naast dit geïntegreerde beleid ook specifieke aandacht blijft voor hiv en aids. Dit zal een cruciaal aandachtspunt blijven voor de Stop AIDS Alliance in het komende jaar. Zij zal zich daarnaast blijven inzetten voor de uitwerking van de EU Action Teams, die een zeer goede bijdrage kunnen leveren aan verbeterde samenwerking en het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden tussen Europese lidstaten op het gebied van aidsbestrijding in ontwikkelingslanden.

5. Fondsenwerving

Het doel van de fondsenwerving van STOP AIDS NOW! is geld en goederen werven bij particulieren, organisaties en bedrijven om projecten en activiteiten te kunnen financieren. Sinds de oprichting in 2000 is er een grote achterban van donateurs, vrijwilligers en bedrijven bereid gevonden om onze aidsprojecten te steunen. Het is belangrijk om deze groep te blijven betrekken bij de aidsbestrijding. Daarnaast informeren wij nieuwe relaties over ons werk en verzoeken wij hen om STOP AIDS NOW! te gaan steunen. STOP AIDS NOW! richt zich op een brede doelgroep: Van jong tot oud, en van modern tot traditioneel denkend. De financiële doelstelling voor de eigen fondsenwerving was bijna acht miljoen euro; de verwachte opbrengst uit loterijen en het AmsterdamDiner was daarnaast op bijna twee miljoen euro beraamd.

Particuliere gevers

STOP AIDS NOW! heeft een donateurbestand van 86.915 structurele donateurs en 55.055 mensen die incidenteel geven. Structurele donateurs zijn donateurs die een machtiging hebben afgegeven voor automatische incasso. Deze achterban hebben wij via de nieuwsbrief drie keer geïnformeerd over de projecten. Bij die nieuwsbrief was in de meeste gevallen een giftverzoek gevoegd. In september stond een mailing voor een extra giftverzoek gepland, maar wegens tegenvallende resultaten op een test in 2008 werd van de uitvoer van deze mailing afgezien.

In juni en oktober hebben we incidentele gevers telefonisch benaderd met het verzoek STOP AIDS NOW! via een automatische incasso te steunen. Dat heeft tot een toename van 438 machtiginghouders geleid.

Bijna honderdduizend trouwe donateurs ontvingen rond kerst een handgemaakte kerstversiering. Deze kerstbal van kraaltjes werd ook dit jaar weer gemaakt door hiv-positieve vrouwen in Zuid-Afrika.

51 donateurs hebben in 2009 hun donatie aan STOP AIDS NOW! vastgelegd in een notariële akte. Deze structurele vorm van steun stelt ons in staat projecten beter te plannen. Door de bijdrage vast te leggen voor vijf jaar is deze volledig aftrekbaar van de belasting. Afhankelijk van het inkomen 'betaalt' de Belastingdienst tot 52 procent van de gift, zodat de bijdrage aan STOP AIDS NOW! hoger wordt zonder dat het de donateur iets extra kost. In totaal hebben nu 707 donateurs een notariële akte voor STOP AIDS NOW! afgesloten.

Contact met de donateurs

In februari werd een nieuwe database opgeleverd, waarmee STOP AIDS NOW! veel meer servicegericht kan werken. Dat stelt de afdeling Dienstverlening Donateurs in staat bestaande en potentiële donateurs beter te woord te staan bij vragen, klachten en opmerkingen. Eventuele klachten worden behandeld volgens de klachtenprocedure, die ook op de website te vinden is. Wij streven ernaar om klachten binnen vijf werkdagen af te handelen. Sinds 2006 is er ook een donateurpanel. STOP AIDS NOW! wil goed luisteren naar de wensen van donateurs en daarop inspelen. Een aantal maal per jaar krijgt het panel daarom vragen voorgelegd over fondsenwerving, beleid en communicatie. Op basis van de reacties worden beslissingen genomen of bijgesteld.

Bij het jaaroverzicht konden machtiginghouders door middel van een servicekaart hun wensen over te ontvangen post en overige opmerkingen aangeven. Daarnaast hebben we met 4.338 trouwe donateurs telefonische servicegesprekken gevoerd om onze waardering voor hun steun te uiten en uit te zoeken welke specifieke voorkeuren ze hebben. Deze gesprekken heeft 89 procent van de geïnterviewden als plezierig ervaren.

Bijzondere bijdragen

De laatste jaren besteedt STOP AIDS NOW! meer aandacht aan de werving van bijzondere giften. Bijzondere gevers is een verzamelbegrip voor mensen die bijzondere bijdragen verstrekken aan goede doelen: vermogende particulieren, ondernemers of private vermogensfondsen. Hun gift kan eenmalig zijn, maar kan bijvoorbeeld ook bestaan uit meerdere giften verspreid over een aantal jaren. In samenwerking met De Grote Onderneming (DGO) hebben wij een plan van aanpak opgesteld om bestaande en nieuwe donateurs te benaderen. We hebben met diverse gevers contact gelegd. Met één donateur bezochten we aidsprojecten van STOP AIDS NOW! in Kenia. De opbrengst van het AmsterdamDiner, jaarlijks georganiseerd door DGO, ging dit jaar naar STOP AIDS NOW! Het evenement leverde een totaalbedrag van 536.000 euro op, waarvan 322.250 euro door particuliere en bedrijfsgiften. Door de financiële crisis was dit minder dan in 2008, maar het is nog steeds een prachtige opbrengst, die bestemd is voor ziektekostenverzekeringen voor mensen met hiv in Afrika.

Werving nieuwe donateurs

In 2009 zijn op straat, tijdens evenementen en aan de deur 17.291 nieuwe donateurs geworven die een structurele bijdrage leveren aan STOP AIDS NOW! Ook hebben wij 1.455 donateurs geworven met behulp van telemarketingactiviteiten. Op 1 oktober 2009 is nieuwe wetgeving ingevoerd voor telemarketing. Voor STOP AIDS NOW! heeft dit weinig consequenties omdat telemarketing niet als wervingsmethode bij onbekende personen wordt ingezet. Tijdens de campagne rond Wereld Aids Dag hebben we ook donateurs geworven via internet. Helaas leverde dit een lager aantal nieuwe donateurs op dan verwacht. We hebben echter wel belangrijke kennis opgedaan om de werving via internet verder te kunnen ontwikkelen. In samenwerking met de Nationale Postcode Loterij heeft STOP AIDS NOW! een 'winactie' gehouden tijdens de verkoop van de ArtBag. Hieraan hebben zo'n tienduizend mensen deelgenomen.

In 2009 hebben we een plan gemaakt voor een verbeterd communicatieprogramma voor nieuwe donateurs. Hiermee moet de communicatie en informatievoorziening beter aansluiten bij de wensen van de donateurs.

Dit is een van de maatregelen om het aantal opzeggingen in de eerste maanden van het donateurschap te verlagen. In 2010 zal dit programma uitgevoerd worden.

Erfenissen en legaten

STOP AIDS NOW! is vanaf de oprichting door de Inspectie Registratie en Successie aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling'. Dit betekent dat er geen schenkings- en successierecht voor erfenissen en legaten aan STOP AIDS NOW! berekend wordt. Voor iemand die zijn testament opmaakt, kan het doorslaggevend zijn dat successiebelasting over bezittingen nagelaten aan een persoon tot 40 procent kan oplopen, terwijl deze voor een goed doel als STOP AIDS NOW! is komen te vervallen. Hierdoor komt de volledige nalatenschap daadwerkelijk bij het goede doel terecht.

In 2009 ontving STOP AIDS NOW! vier legaten, waarvan één via de Nationale Postcode Loterij. Op verschillende manieren wordt onder de aandacht gebracht dat men Stichting STOP AIDS NOW! kan opnemen in het testament. In 2009 hebben we onder andere deelgenomen aan de landelijke Campagne Nalaten die door een groot aantal goede doelen gezamenlijk is uitgevoerd.

Evenementen

Een groot aantal particulieren, organisaties, scholen en kerken voerden in 2009 op eigen initiatief fondsenwervende activiteiten uit ten bate van STOP AIDS NOW! Een greep uit de vele initiatieven:

- leerlingen van dansschool Dance Masters in Huizen brachten met een dansmarathon € 10.925 op;
- acteurs van QETC (the Queen's English Theatre Company) collecteren al enige jaren na afloop van voorstellingen voor STOP AIDS NOW! In 2009 leverde dat € 3.751 op;
- het Benefietdiner dat in januari 2009 werd georganiseerd door Hotelschool Maastricht bracht € 4.613 op;
- de musical RENT, uitgevoerd door Stichting Studentenmusical On Stage in Tilburg leverde STOP AIDS NOW! € 1.920 op;
- de Nederlandse afdelingen van IFMSA (een internationale medische studentenvereniging) organiseerden rond Wereld Aids Dag 2009 in alle studentensteden met medische faculteiten diverse inzamelingsacties. Daarmee haalden zij € 14.574 euro op. Daarnaast verkochten zij ook nog ArtBags ten bate van STOP AIDS NOW.

Huwelijken, jubilea en verjaardagen waren voor veel mensen aanleiding om in plaats van cadeaus een bijdrage voor de aidsbestrijding te vragen. Alle acties en initiatieven van particulieren, inclusief de acties in het kader van Get the Virus, brachten samen € 42.700 op.

Dance4life

De Class4lifeactiviteiten (zie paragraaf 2.1) hebben voor de projecten van STOP AIDS NOW! zo'n 90.000, euro opgebracht. Daarnaast ontvangt STOP AIDS NOW! inkomsten van donateurs die een aantal jaren geleden bij het eerste tv-programma van dance4life een meermalige machtiging hebben afgegeven. Hierdoor kwamen de totale inkomsten op 121.860 euro.

Collectes

Ook in 2009 werd weer gecollecteerd tijdens de Wereld Aids Dag-theateractie. Deelnemers waren dit keer de voorstellingen *Ciske de Rat*, *All shook up* en *Mamma Mia!* van Joop van den Ende Theaterproducties, voorstellingen van de musical *Ja zuster, nee zuster*, en voorstellingen van Nederlands Dans Theater, Toneelgroep Amsterdam, het Nationale Toneel, Sanne Wallis de Vries en Night of Comedy. Dit leverde STOP AIDS NOW! € 19.245 op. Rond 1 december hebben enthousiaste vrijwilligers en studenten in het hele land ook gecollecteerd voor de aidsbestrijding. De totale opbrengst uit collectes is daarmee € 46.451.

Vrijwilligers

Veel vrijwilligers hebben zich in 2009 weer op een fantastische manier ingezet voor STOP AIDS NOW! Van de vrijwilligers is een klein aantal op kantoor werkzaam voor ondersteunende werkzaamheden. Het merendeel levert een bijdrage bij evenementen en collectes overal in het land. De inzet varieert van meedoen aan een enkele collecte per jaar tot maandelijkse inzet bij activiteiten. We hebben alle vrijwilligers opnieuw gevraagd of zij nog beschikbaar zijn. Zo'n 300 vrijwilligers reageerden daar positief op.

Het in 2007 vastgestelde vrijwilligersbeleid geeft onze visie op de inzet van de vrijwilligers en besteedt aandacht aan hun positie. Vrijwilligerswerk is onverplicht en onbetaald, maar van beide kanten niet vrijblijvend. Voor de actieve vrijwilligers is een vrijwilligersdag georganiseerd. Tijdens deze dag hebben medewerkers informatie gegeven aan de vrijwilligers over de projecten en resultaten van STOP AIDS NOW! Er werd een workshop gehouden over tips en tools voor collectes. Ook kregen vrijwilligers de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en in gesprek te gaan met de directie, medewerkers en andere vrijwilligers. De middag werd afgesloten met een rondvaart.

Bedrijfsleven

In 2009 hebben verschillende bedrijven STOP AIDS NOW! een warm hart toegedragen. SSL Healthcare (fabrikant van condoommerk Durex) blijft een belangrijke productsponsor van condooms voor verschillende projecten. Restaurant de Ondeugd uit Amsterdam heeft een kalender verkocht met foto's van het eigen personeel. QWG Games doneerde een deel van de opbrengst van het spel *Pandemie* aan STOP AIDS NOW!. Ook zijn er inkomsten binnengekomen van het Goede Doelen Kaartje, de Nationale Goede Doelenbon en de Nationale Wensbon. De Red Ribbon Card van International Card Services heeft eveneens inkomsten opgeleverd. Bij iedere aankoop met deze kaart ontvangt STOP AIDS NOW! 0,5 procent van het aankoopbedrag. De totale opbrengst uit samenwerking met bedrijven bedroeg in 2009 € 17.560.

Vorig jaar heeft STOP AIDS NOW! veel productsponsoring ontvangen. Een grote bijdrage kwam van Microsoft, die gratis licenties heeft verstrekt. Dit heeft gezorgd voor een besparing van € 37.500. Daarnaast hebben Boekx Advocaten en AKD gratis juridisch advies gegeven. Ook advocatenkantoor Kennedy Van der Laan heeft tegen gereduceerd tarief juridisch advies gegeven. Medewerkers van dit kantoor hebben zich ook als vrijwilliger ingezet voor onder andere de verkoop van de ArtBag en verschillende collectes. De ArtBag werd onder andere verkocht in vestigingen van de Bijenkorf, Bruna, V&D en de Fairtrade-winkels. Nieuw was de verkoop in supermarkten van Dirk, Digros en Bas. Op de eerste dag van de ArtBag-verkoop hebben wervers nieuwe donateurs voor STOP AIDS NOW! geworven in V&D-filialen.

Helaas heeft STOP AIDS NOW! nog geen grote financiële sponsor kunnen verwelkomen. Bij de sponsorwerving werken we nauw samen met DGO. Dit is een platform van maatschappelijk geëngageerde bedrijven die actief een bijdrage leveren aan de mondiale aidsbestrijding.

Loterijen

STOP AIDS NOW! ontvangt als begunstigde van de Nationale Postcode Loterij elk jaar een vaste bijdrage uit de loterijafdracht. Vorig jaar ontvingen we een miljoen euro uit de loterijopbrengst van 2008. In samenwerking met de Sponsor Bingo Loterij hebben wij actie ondernomen om loten te verkopen ten bate van STOP AIDS NOW! Een deel van de donateurs is benaderd om mee te spelen. Eind 2009 speelden op deze manier ruim 600 personen mee voor de aidsbestrijding, dit leverde nog eens € 2.766 euro op.

Conclusie

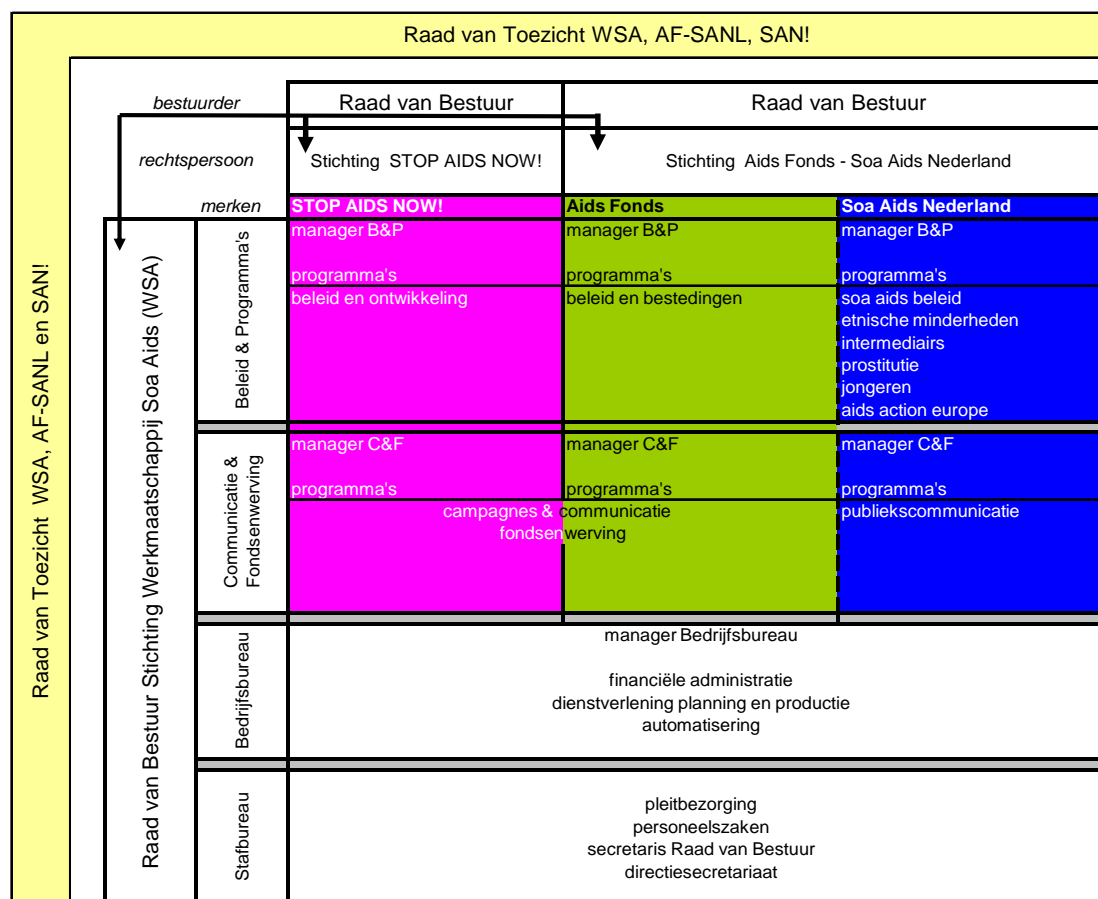
In totaal steunden 137.555 particuliere donateurs STOP AIDS NOW! in 2009 met spontane, gevraagde en structurele bijdragen. Dit bracht ruim 6,5 miljoen euro op. De inkomsten uit eenmalige giften lopen echter terug. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door de economische crisis en het afnemende vertrouwen van consumenten in goede-doelenorganisaties. Tevens zal het afnemende gebruik van de acceptgirokaart een oorzaak zijn. Daarnaast is het van belang om de urgentie en noodzaak van een effectieve aidsbestrijding onder de aandacht te blijven brengen. Gelukkig zien we, ondanks de crisis, geen grotere uitstroom van structurele gevers. Deze structurele bijdragen brachten het bedrag van ruim 5,5 miljoen euro op, een flink aandeel van de inkomsten. In totaal bracht de eigen fondsenwerving 7,6 miljoen euro op, 5 procent minder dan begroot, maar 8 procent meer dan in 2008. Daarnaast ontving STOP AIDS NOW! nog eens bijna 1,7 miljoen euro aan inkomsten van derden.

In 2009 werden 17.172 nieuwe donateurs verwelkomd die een structurele of eenmalige bijdrage hebben geleverd aan de aidsprojecten van STOP AIDS NOW! Om de aidsbestrijding te kunnen financieren is het van groot belang om een achterban te hebben van trouwe en betrokken donateurs. Gelukkig kan STOP AIDS NOW! op een grote achterban rekenen. Toch moeten we in 2010 meer aandacht besteden aan de donateurs die hun bijdrage aan STOP AIDS NOW! stoppen. Door de communicatie en informatievoorziening beter te laten aansluiten bij de wensen van de donateur moet deze uitstroom verlaagd kunnen worden. Het verbeterde communicatieprogramma voor nieuwe donateurs zal daarbij behulpzaam zijn. Tevens zal STOP AIDS NOW! in 2010 meer tijd en aandacht besteden aan het informeren en betrokken houden van de

bestaande gevers en aan de service aan donateurs. Ook zullen we meer aandacht geven aan online werving en communicatie. De werving van bijzondere giften zal worden voortgezet, evenals de aandacht voor loterijen, sponsors en erfenissen en legaten. Minder tijd zal echter worden besteed aan de collectes en aan vormen van samenwerking die veel tijd kosten maar relatief weinig opbrengen.

6. Organisatie en personeel

6.1. Organogram

Toelichting

De stichtingen Aids Fonds – Soa Aids Nederland en STOP AIDS NOW! werken vanuit één organisatie: de Werkmaatschappij Soa Aids. Zij hebben elk hun specifieke doelstellingen op het terrein van de soa- en hiv-bestrijding in binnen- en buitenland.

Alle medewerkers zijn in dienst van de Werkmaatschappij. De werkzaamheden worden uitgevoerd vanuit de vier afdelingen: Beleid en Programma's, Communicatie en Fondsenwerving, het Bedrijfsbureau en het Stafbureau.

De organisatie wordt geleid door twee bestuurders, één van de stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland en één van STOP AIDS NOW! Samen vormen zij de Raad van Bestuur van de Werkmaatschappij Soa Aids. Een gezamenlijke Raad van Toezicht is toezichthouder voor deze drie stichtingen.

Voor het werkgeverschap en ondersteuning vanuit het bedrijfsbureau en het stafbureau maakt ook de Stichting International Civil Society Support (niet opgenomen in het organogram) gebruik van de faciliteiten van de Werkmaatschappij Soa Aids. De Stichting International Civil Society Support heeft een eigen Raad van Bestuur en dezelfde Raad van Toezicht als de andere stichtingen.

6.2. Het bedrijfsbureau

Het bedrijfsbureau heeft als belangrijkste functie de medewerkers van de Stichting Aids Fonds - Soa Aids Nederland, de Stichting STOP AIDS NOW! en Stichting ICSS bedrijfsmatig te ondersteunen bij het uitvoeren van hun kerntaken.

In 2009 werkte het bedrijfsbureau aan de consolidatie van de vergaarde kennis en de verdere inzetbaarheid van medewerkers op verschillende takenpakketten.

Het bedrijfsbureau bestaat uit de volgende teams:

Dienstverlening, Planning en Productie (DPP)

Hier zijn de facilitaire zaken, de receptie, de organisatie van congressen, het beheer van voorlichtingsmateriaal en de logistiek van mailings ondergebracht.

DPP organiseerde in 2009 congressen voor de programma's Intermediairs, Etnische Minderheden en STOP AIDS NOW! Het grootste evenement was het 13de Nationaal Congres Soa*Hiv*Seks congres in de RAI in Amsterdam, waaraan ongeveer 900 mensen deelnamen. Het registratiesysteem voor congressen en symposia werd verder uitgebreid. Alle voorstellen voor workshops en presentaties voor het Nationaal Congres Soa*Hiv*Seks worden nu online gerefereerd door externe referenten van collega-organisaties.

De organisatie heeft samen met ruim twintig goede doelen van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen een collectief contract getekend voor de energievoorziening. De verwachte besparing is 25 procent.

Na de verbouwing in 2008 en de vernieuwing van het ontruimingssysteem heeft de bedrijfshulpverlening een onverwachte ontruimingsoefening gedaan, 50 procent sneller dan voorheen.

DPP heeft de dienstverlening aan de medewerkers verbeterd door alle beschikbare informatie op het nieuwe intranet te plaatsen en een nieuwe welkomstmap te produceren. Nieuwe medewerkers ontvangen bij binnenkomst nu een sleutel, een welkomstmap, een uitnodiging voor een ergocheck en voor het maken van een foto voor het Smoelenboek.

Dienstverlening Donateurs (DD)

DD beheert de databestanden voor fondsenwerving van het Aids Fonds, STOP AIDS NOW! en dance4life. Tevens is DD aanspreekpunt voor donateurs.

Na een uitgebreide testperiode is DD per 20 februari 2009 overgegaan op een nieuwe database, Charibase. Na de gebruikelijke kinderziektes draait het systeem goed en zijn nieuwe ingrijpende aanpassingen in gang gezet op het gebied van bedanken en bevestigen, verwerken van informatie aanvragen en inlezen van externe bestanden. De overgang naar de nieuwe database was tevens aanleiding voor het nauwkeurig beschrijven van alle processen en procedures in een handboek. Nu wordt ingezet op het actief behouden van

donateurs. Hiervoor heeft het hele DD-team een training behoudsgesprekken gevolgd. Tijdens de trainingsdagen werd de afdeling bemand door MT-leden en directie.

Een groeiend aantal klachten heeft geleid tot (nog) striktere afspraken met wervingsbureaus voor 2010, met de bedoeling het aantal klachten terug te dringen.

Functioneel Beheer Relatiedatabase (FBR)

FBR zorgt voor de kwaliteit van de database en is in 2009 in het leven geroepen om de integriteit en consistentie van de relatiedatabase te waarborgen. Belangrijkste activiteit is het verder ontwikkelen van de database om processen als bevestigingen, bedankbrieven en 'tailor made'-communicatie steeds meer te automatiseren.

De Financiële Administratie (FA)

FA zorgt voor alle financiële processen van de organisatie, van debiteur- crediteuren- en projectadministratie tot managementrapportages en het opstellen van begrotingen en jaarrekeningen.

In 2009 hebben de teamleden een zogenaamde 'back-upfunctie' gekregen om zo de flexibiliteit van het team te versterken. Hierdoor kunnen de medewerkers te allen tijde elkaars werkzaamheden overnemen. Daarnaast is het financieel procedure handboek gecheckt en aangevuld. Na de ingebruikname van de nieuwe donateurdatabase in februari is gewerkt aan de aansluiting van beide financiële bronnen. Een nieuw salaris- en HR-pakket werd geïmplementeerd en per 1 januari 2010 in gebruik genomen.

Informatie en Communicatie Technologie (ICT)

ICT beheert de diverse automatiseringssystemen, zoals het computernetwerk en de telefooncentrale.

In 2009 werd tijd besteed aan het voltooien van de virtualisering van het serverpark. Daarnaast is een brede veiligheidscheck gemaakt.

Erfenissen en Legaten (E&L)

E&L is verantwoordelijk voor de afhandeling van nalatenschappen. Het verslag van deze activiteiten staat in het hoofdstuk over fondsenwerving.

Analyse van resultaten

De organisatie beschikt over up-to-date-systemen en heeft de belangrijkste processen beschreven en gestroomlijnd. Er wordt regelmatig geëvalueerd. De efficiency neemt toe, de interne en externe dienstverlening verbetert zowel in omvang als kwaliteit, met een nagenoeg gelijkblijvende formatie.

De evaluatie van de eerste fase van de implementatie van de relatiedatabase Charibase toont aan dat het project binnen acceptabele financiële grenzen is gebleven, wel werd meer tijd geïnvesteerd dan gepland. Er staat een goede basis voor verdere ontwikkelingen. De tweede fase is naar 2010 verschoven.

Evaluatie

In 2010 wordt gewerkt aan de continue verbetering van de dienstverlening, intern en extern, middels nieuwe producten en activiteiten. Het archiefbeleid wordt geïmplementeerd.

Bij Dienstverlening Donateurs zal in 2010 de prioriteit van het behoud van donateurs verder worden doorgevoerd in de werkwijze van het team en zal er een behoudplan met de noodzakelijke vervolgstappen gemaakt worden.

6.3. Personeelszaken

Voor het realiseren van de organisatie doelstellingen zijn deskundige, optimaal betrokken en vitale medewerkers essentieel. Personeelszaken draagt bij aan een werkklimaat waarin de voorwaarden geschapen worden waarin management en medewerkers talenten kunnen inzetten en waar met plezier wordt gewerkt.

Naast het continueren van het verbeteren van managementvaardigheden, werken met competenties, het ontwerpen en deels herzien van regelingen en procedures is in het verslagjaar een Medewerkerstevredenheidsonderzoek en een Risico Inventarisatie & Evaluatie gehouden. De uitkomsten van beide onderzoeken waren positief.

Personeelssamenstelling

In 2009 waren gemiddeld 124 medewerkers in dienst (omgerekend naar een volledig dienstverband 97 fte), van wie 63 vrouw en 37 procent man. Het aantal medewerkers met een volledig dienstverband (36 uur) was 18 procent en in deeltijd 82 procent. De gemiddelde duur van het dienstverband was 6,4 jaar. De gemiddelde leeftijd 42,1 jaar.

Er kwamen 19 medewerkers in dienst en 12 medewerkers gingen met ontslag, vier op eigen verzoek, vijf vanwege het einde van de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, twee door pensionering en een om andere redenen. Intern zijn vier medewerkers van functie gewisseld.

Managementontwikkeling

Het werken aan het realiseren van gemeenschappelijk doelen in managementontwikkeling is inmiddels een vast onderdeel van de jaarcyclus van activiteiten voor de leidinggevenden. Drie keer per jaar wisselen leidinggevenden ervaringen uit en delen actuele leiderschapsvraagstukken. In april is een trainingsdag gehouden over het competentiegesprek, gedragsankers, feedback geven en overlegstructuren.

Werken met competenties

Competenties - observeerbare eigenschappen in de vorm van kennis, gedragsvaardigheden en houding - zijn nodig om taken die bij een functie horen goed en succesvol uit te voeren. Per 2009 maken de vastgestelde kern- en functiespecifieke competenties onderdeel uit van het functioneringsgesprek, dat in het eerste kwartaal wordt gehouden. De afspraken en ontwikkeldoelen worden in het verslag vastgelegd. In een voortgangsgesprek halverwege het jaar worden de voortgang en de haalbaarheid besproken. Competenties worden ook gebruikt bij teamontwikkeling, werving en selectie en bepalen van de opleidingsbehoefte.

Ziekteverzuim

Leidinggevenden en personeelszaken werken, samen met de bedrijfsarts van de Arbo Unie, aan een gezond arbeidsklimaat en proberen beïnvloedbaar ziekteverzuim te voorkomen. Het ziekteverzuim lag op 5,2 procent, de ziekmeldingfrequentie op 1,8. Een lichte stijging van het verzuim in vergelijking met 2008 (4,9 procent). De stijging is verklaarbaar uit m.n. niet te beïnvloeden langdurig verzuim.

Risico Inventarisatie & Evaluatie

Na uitbreiding en renovatie van de huisvesting in 2008 is in 2009 een nieuwe Risico Inventarisatie & Evaluatie gemaakt, om risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn in kaart te brengen. Op voorstel van de ondernemingsraad werd hieraan een medewerkerstevredenheidsonderzoek gekoppeld. Beide onderzoeken zijn uitgevoerd in samenwerking met de Arbo Unie.

De RI&V toont aan dat de meeste zaken die veiligheid, gezondheid en welzijn bevorderen al goed geregeld zijn. Zo is er continue aandacht voor arbeidsomstandigheden en zijn veel zaken beleidsmatig vastgelegd. Voor het borgen en evalueren van het arbobeleid, maatregelen voor veilig werken met het beeldscherm, klimaat en fysieke belasting zijn verbetervoorstellen gedaan die in een plan van aanpak worden uitgewerkt.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Een medewerkerstevredenheidsonderzoek geeft inzicht in de tevredenheid van medewerkers, de waardering voor de organisatie en welke verbeterpunten er zijn om stress te voorkomen en het psychosociale welbevinden te verhogen. De beoordeling door medewerkers van de organisatie en van het werk leverde op beide punten bijna een 8 op. Verbeterpunten liggen op meer coachend leiderschap, het op een realistisch niveau houden van de ambitie van de organisatie en medewerkers en het versterken van de onderlinge samenwerking tussen programma's en afdelingen.

Workplace policy hiv en werk

Het in 2005 opgestelde 'hiv in onze organisatie' bleek na een evaluatie niet meer te voldoen. In de nieuwe 'Workplace policy hiv en andere chronische aandoeningen' en een notitie 'Hiv/aids, gezondheid en veiligheid voor medewerkers die dienstreizen maken' is vastgelegd wat van de organisatie en de medewerkers wordt verwacht in de bejegening van mensen met hiv of een andere aandoening. Van alle medewerkers wordt betrokkenheid bij en kennis van leven met hiv verwacht. De introductie van nieuwe medewerkers besteedt aandacht aan dit aspect. In een speciale bijeenkomst voor alle medewerkers is het vernieuwde beleid gepresenteerd, waarbij ook over hiv en stigma werd gesproken.

Integriteit

De bestaande regelingen op het gebied van omgangsvormen en klachtenbehandeling zijn op actualiteit en volledigheid getoetst en daar waar nodig herschreven. Aangevuld met enkele nieuwe preventieve voorzieningen, gedragscodes en regelingen voor het voorkomen van misstanden (wat te doen bij vermoeden?, hoe melden?) zijn gebundeld in het integriteitbeleid.

Vrijwilligers

Voor het Aids Fonds en STOP AIDS NOW! is landelijk een groot aantal vrijwilligers inzetbaar. In 2009 is hun gevraagd of zij nog beschikbaar zijn. Zo'n driehonderd vrijwilligers reageerden daar positief op. Van de vrijwilligers is een klein aantal op kantoor werkzaam voor ondersteunende werkzaamheden. Het merendeel helpt bij evenementen en collectes overal in het land. Sommige vrijwilligers zetten zich een keer per jaar in, andere maandelijks.

Het in 2007 vastgestelde vrijwilligersbeleid regelt wat de vrijwilliger mag verwachten van de organisatie, en wat de organisatie mag verwachten van de vrijwilliger. Vrijwilligerswerk is weliswaar onverplicht en onbetaald, maar - van beide kanten - nadrukkelijk niet vrijblijvend.

Voor de actieve vrijwilligers is een vrijwilligersdag georganiseerd, waarbij zij werden geïnformeerd over de projecten en resultaten van het Aids Fonds en STOP AIDS NOW! Er was ook een workshop met 'tips en tools' voor collectes. Verder konden de vrijwilligers praten met de directie, en een aantal medewerkers, en met vrijwilligers uit verschillende regio's. De middag is afgesloten met een rondvaart door de grachten van Amsterdam.

6.4. De ondernemingsraad

De OR is sterk betrokken bij medewerkers en organisatie en vertegenwoordigen de belangen van zowel medewerkers als de organisatie. De huidige OR bestaat uit John Hilgers (voorzitter), Berry Jansen, Marianne Jonker, Erwin Fisser en Martine van der Meulen. De zittingstermijn van deze OR loopt van mei 2007 tot mei 2010. Voor de periode mei 2009-mei 2010 heeft de OR de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Achterban tijdig informeren en betrekken bij werkzaamheden OR
- Vertegenwoordigen en behartigen van belangen van de medewerkers bij de beleidsvoering van de WSA
- Standpuntbepaling, overleg, bespreken lopende zaken
- De gezamenlijke OR en individuele leden zijn deskundig in hun rol
- Merendeel van de medewerkers van de WSA is tevreden over organisatie en arbeidsomstandigheden

- Soa Aids Nederland onderneemt duurzamer (gepland voor 2010)
- Goede vertegenwoordiging van medewerkers voor de toekomst (verkiezingen gepland in 2010)

Activiteiten en Resultaten

- Met betrekking tot achterbancommunicatie hebben in 2009 de volgende activiteiten plaatsgevonden:
  - De OR heeft zichzelf geïntroduceerd door middel van een korte presentatie bij de twee bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers die in 2009 hebben plaatsgevonden, op 2 april en 15 oktober). Deze [introdunctiepresentatie](#) is ook beschikbaar op intranet.
  - De OR heeft ervoor gezorgd dat verdere algemene informatie beschikbaar is op intranet, waaronder:
    - wie is de OR
    - wat doet de OR
    - visie OR
    - RvB/OR-verslagen (ook op prikbord)
    - Werkplan OR
    - Overige documenten
  - De OR heeft bij diverse onderwerpen de achterban geraadpleegd. Bijvoorbeeld bij de discussies rondom de vernieuwde arbeidsvoorwaarden, de invoering van een systeem om bijzondere prestaties te belonen en bij de ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan van STOP AIDS NOW!
  - De OR heeft samen met de RvB 1 informatiebijeenkomst voor het personeel georganiseerd. Deze bijeenkomst vond plaats op 12 november en betrof de presentatie van de resultaten van de risico-inventarisatie en evaluatie en het medewerkerstevredenheidsonderzoek.
- Met betrekking tot personeelsvertegenwoordiging heeft de OR elke zes weken overleg gevoerd met de Raad van Bestuur. Tijdens deze overlegvergaderingen zijn diverse onderwerpen aan de orde gekomen:
  - Werken met competenties in de WSA
  - Vacatures raad van toezicht
  - Nieuw pakket arbeidsvoorwaarden voor de WSA
  - Risico-inventarisatie en -evaluatie / Medewerkerstevredenheidsonderzoek
  - Gratificatiebeleid / prestatiebeloningen
  - Hiv-beleid
  - Ziekteverzuim
  - Proces MFS-aanvraag,
  - Proces ISO-kwaliteitstraject
  - Externe evaluatie Soa Aids Nederland
  - Strategisch beleidsplan Soa Aids Nederland
  - Notitie thuiswerken
  - Notitie buitenlandse reizen
  - Beleid/informatie over hiv/aids, gezondheid en veiligheid voor medewerkers die dienstreizen maken (instemming)
  - Jaarverslag 2008 en werkplan + begroting 2009
  - Reorganisatie afdeling fondsenwerving

De verslagen van de overlegvergaderingen zijn beschikbaar op intranet.

Verder is de OR in 2009 vertegenwoordigd geweest in de volgende commissies / werkgroepen:

- HIV policy (John Hilgers)
  - Medewerkerstevredenheidsonderzoek (Erwin Fisser)
  - Functiewaardering en beloning (Marianne Jonker)
- Op het gebied van deskundigheidsbevordering heeft de OR deze cursussen gevolgd:
    - Erwin Fisser: Onderhandelen binnen de nieuwe CAO VVT (Formaat) 5 & 6 februari

- John Hilgers: Neurolinguistisch programmeren, 11-12 juni 2009 (FNV Formaat)
  - Martine van der Meulen: De OR als rattenvanger, 4 juni 2009 (FNV Formaat)
  - Marianne Jonker & Martine van der Meulen: Themacursus functiewaardering en beloning, 14 september 2009 (FNV Formaat)
  - Gehele OR: Cursus op maat, 6-7 October (FNV Formaat)
  - Martine van der Meulen: Themacursus Argumenteren is te leren, 13 oktober 2009 (FNV Formaat)
- Met betrekking tot medewerkerstevredenheid heeft de OR in 2009 het initiatief genomen voor het uitvoeren van een medewerkerstevredenheidsonderzoek. De RvB heeft dit initiatief verwelkomd en gezamenlijk hebben zij een commissie gevormd onder leiding van Jan de Vries. Het onderzoek werd gecombineerd met een Risico Inventarisatie en Evaluatie en is medio 2009 uitgevoerd door de Arbo-unie door middel van een online enquête en een aantal persoonlijke interviews. De resultaten zijn opgenomen in een rapport en gecommuniceerd naar de medewerkers tijdens een themaur.

Analyse van de resultaten

De ondernemingsraad is niet alleen gesprekspartner van de Raad van Bestuur, maar heeft ook een aantal bijzondere bevoegdheden, zoals adviesbevoegdheden en instemmingsbevoegdheden, afhankelijk van het onderwerp. Deze zijn als volgt ingezet in 2009:

- Ingestemd met: (I) beleidsstuk over hiv/aids, gezondheid en veiligheid voor medewerkers die dienstreizen maken; (II) nieuw pakket arbeidsvoorwaarden; (III) jaarverslag 2008; (IV) werkplan/begroting 2009; (V) notitie thuiswerken; (VI) hiv-policy en (VII) notitie buitenlandse reizen
- Niet ingestemd met: voorstel gratificatiebeleid
- Advies gegeven over: reorganisatie afdeling fondsenwerving

Evaluatie

De OR zal zich in 2010 bezighouden met de afronding van haar werkplan. In 2010 zullen ook een aantal evaluaties plaatsvinden van onderwerpen waar de OR eerder mee heeft ingestemd, zoals werken met competenties. Bovendien zal de OR er op toezien dat er gevolg gegeven zal worden aan de aanbevelingen die voortvloeiden uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek. In mei 2010 loopt de zittingstermijn van de OR af. Dit betekent dat er verkiezingen zullen zijn en dat er een nieuw ondernemingsraad zal worden gekozen.

7. Verantwoordingsverklaring

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van de Stichting STOP AIDS NOW! leggen in deze verantwoordingsverklaring vast op welke wijze zij invulling geven aan:

1. de functiescheiding tussen uitvoeren, besturen en toezichhouden;
2. het continu verbeteren van effectiviteit en doelmatigheid bij het realiseren van de doelstelling;
3. het optimaliseren van de relaties met belanghebbenden.

Door het ondertekenen van de zogenaamde 'Bijlage 12' van het CBF onderschrijven de leden van Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur ook individueel deze drie principes van goed bestuur voor goede doelen.

7.1. Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht

De Stichting STOP AIDS NOW! heeft in haar statuten de functie 'toezichhouden' (vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'. De stichting wordt bestuurd door een eenhoofdige Raad van Bestuur, waarop toezicht wordt gehouden door een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht wordt bijgestaan door een financiële Auditcommissie, voorgezeten door de portefeuillehouder financiën van deze raad. De wettelijk voorgeschreven Ondernemingsraad levert vanuit het oogpunt van medezeggenschap een bijdrage aan een goed bestuur van de Stichting.

Sinds 1 januari 2008 is de algehele personele unie van kracht in de Raden van Toezicht van de Stichting STOP AIDS NOW!, de Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland en de Stichting Werkmaatschappij Soa Aids. Tijdelijk, in afwachting van de benoemingen, is er tevens een personele unie met de Raad van Toezicht van het in 2009 verzelfstandigde organisatieonderdeel International Civil Society Support. Het aantal leden van de Raad van Toezicht bedraagt minimaal zeven en maximaal negen. Hierdoor is het besturen van de stichtingen gescheiden van het toezicht, terwijl bij het toezicht juist kan worden gelet op de onderlinge samenhang en verschillen.

De verhouding tussen de Raden van Bestuur en de Raden van Toezicht van de drie stichtingen is, voor zover niet in de statuten geregeld, vastgelegd in een reglement waarin de verantwoordelijkheden en taken zijn benoemd. Ook de verhouding tussen Auditcommissie, Raden van Toezicht en Raden van Bestuur is vastgelegd in dit reglement. Uit oogpunt van transparantie en om belangenverstrengeling te voorkomen hebben de toezichhouders en bestuurders op de genoemde 'Bijlage 12' van het CBF hun nevenfuncties gemeld.

De statuten voldoen volledig aan het vigerende Reglement CBF-Keur. De organisatie onderschrijft de Code Wijffels en voldoet aan alle vereisten die deze code stelt. In 2009 is gestart met het traject om in 2010 het ISO 9001-certificaat te verkrijgen.

7.1.1. Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht vervult de statutair vastgelegde taak van toezichthouder, waarbij hij de stichting en haar resultaten kritisch volgt en zijn goedkeuring moet hechten aan plannen en verantwoordingen. De Raad van Toezicht benoemt de externe accountant, die rapporteert aan de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur. Eens per vier jaar wordt het functioneren van de externe accountant door de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur beoordeeld; deze beoordeling stond gepland voor 2009, maar is uitgesteld tot 2010. Begin van 2009 een interne risicoanalyse uitgevoerd, waarbij aan de hand van een aantal scenario's is vastgelegd hoe de organisatie in een bepaalde situatie gaat reageren. Deze scenario's zijn ook in de Raad van Toezicht besproken.

Profiel

Het op 20 december 2007 vastgestelde profiel van de Raad van Toezicht vormt het uitgangspunt voor de samenstelling van de Raden van Toezicht in een algehele personele unie. Gelet op de doelstellingen van de drie stichtingen moeten de toezichthouders voortkomen uit de volgende acht maatschappelijke sectoren: politiek, bedrijfsleven, nationale soa-bestrijding, internationale aidsbestrijding, ontwikkelingssamenwerking, financiën, communicatie en onderzoek. De negende toezichthouder is statutair bepaald als iemand die het vertrouwen heeft van de belangenorganisaties voor mensen met hiv. Combinaties van deskundigheid zijn mogelijk en er wordt gestreefd naar een evenwicht in het aantal mannen en vrouwen.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht is in 2009 driemaal in vergadering bijeengekomen. De Raad van Bestuur woonde deze vergaderingen bij. Vaste onderwerpen op de agenda zijn de besluitenlijst van de Raad van Bestuur en de inhoudelijke en financiële kwartaalrapportages. De financiële Auditcommissie van de Raad van Toezicht rapporteert in de vergaderingen over haar toezicht op de financiële zaken en op de besluitvormingsprocedure bij het toekennen van subsidies.

In de vergadering van 13 april werden het jaarverslag en de jaarrekening 2008 goedgekeurd. Tevens werd met de accountants van KPMG het accountantsverslag besproken. Ook werd het rooster van aftreden vastgesteld en de profielen van de vacatures vastgelegd. Tenslotte, maar niet in de laatste plaats, werd gesproken over de herijking van het strategisch beleid.

De risicoanalyse in relatie tot de financiële crisis vormde het kernthema op de vergadering van 24 juni. De inhoudelijk invulling van de vacatures van de zetels communicatie en internationale aidsbestrijding werd besproken.

Op 21 september werden het werkplan en de begroting voor 2010 goedgekeurd. Tevens werd besproken op welke wijze de werving van kandidaten voor beide vacatures in de Raad gestalte zou kunnen krijgen. Het

herijkte strategisch meerjarenplan 2010-2015 met meerjarenbegroting *'Making it work, Capitalising on working together towards a world without AIDS. STOP AIDS NOW! Strategic plan 2010-2015.'*

De Raad van Toezicht besloot zijn vergadering van 15 december vanwege een te lage opkomst in relatie tot een aantal zwaarwegende agendapunten te verzetten. De zelfevaluatie van de Raad van Toezicht, de bespreking van de KPMG-*management letter* en van de subsidieaanvraag bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Medefinancieringsstelsel, de goedkeuring van het Integriteitsbeleid inclusief klokkenluidersregeling zijn geagendeerd voor de vergadering van april 2010.

Financiële auditcommissie

De Auditcommissie, voorgeschreven vanwege het eenhoofdige bestuur van de stichting, bestond in uit twee leden en is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de Stichting in het algemeen en voorts met de toetsing van de werking van de interne controle op de administratieve organisatie, in het bijzonder op de betalingsorganisatie. De auditcommissie ziet er tevens op toe dat subsidiebesluiten op de juiste wijze tot stand komen. De auditcommissie bestond tot 1 juni uit de heren De Bruijn (voorzitter) en Van den Boom (lid). De heer Van den Boom werd per 1 juni opgevolgd door mevrouw Donker (lid). Vaste onderdelen van de vergaderingen betreffen de bespreking van de managementrapportages en de beoordeling van de declaraties, creditcard en andere uitgaven door de Raad van Bestuur.

De auditcommissie behandelde in haar vergadering van 6 april de jaarrekening 2008 en het jaarverslag 2008. Op 3 september waren de evaluatie van de kostentoerekening voor de fondsenwerving, de relaties met de banken en het beleid ten aanzien van de reserves de belangrijkste onderwerpen. Het conceptwerkplan en de begroting 2010 werden besproken. Tevens werd de 'Procedure 4.3. Declaraties, creditcard en andere uitgaven door de Raad van Bestuur' vastgesteld.

Op 7 december besprak de auditcommissie in het bijzijn van de Raden van Bestuur met de accountants de concept *management letter*. Andere agendapunten waren de interne procedures en het integriteitsbeleid inclusief de klokkenluidersregeling.

Vergoedingenbeleid

De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd met de mogelijkheid van een redelijke vergoeding voor de ten behoeve van de stichting gemaakte kosten en voor door hen voor de stichting verrichte werkzaamheden. Binnen de ruimte die het CBF-Keur toestaat bestaat de mogelijkheid van niet-overmatige vacatiegelden. In het boekjaar 2009 werden door de leden van de Raad van Toezicht geen onkosten gedeclareerd; er werden evenmin vacatiegelden uitgekeerd.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft zichzelf verplicht in 2009 een zelfevaluatie te organiseren, waarbij hij de volgende zes vragen zal beantwoorden:

- Is de Raad van Toezicht tevreden over de frequentie van de bijeenkomsten en de aanwezigheid van de leden?
- Is de Raad van Toezicht van mening dat hij voldoende informatie heeft om toezicht te kunnen uitoefenen?

- Biedt de Raad van Toezicht de leden voldoende ruimte om gezichtspunten naar voren te brengen?
- Verwoordt de Raad van Toezicht zijn gezichtspunten in voldoende heldere standpunten en aanbevelingen aan de Raden van Bestuur?
- Is de samenstelling van de Raad van Toezicht zodanig dat voldoende kennis en kwaliteit aanwezig zijn om het toezicht uit te oefenen? En is de samenstelling voldoende divers?
- Heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht voldoende aandacht voor het in alle openheid kritisch kunnen toezien van de Raad op het functioneren van de Raden van Bestuur?

Deze zelfevaluatie stond geagendeerd voor de vergadering van december, maar doordat te weinig leden beschikbaar waren, werd dit agendapunt verzet naar de vergadering van april 2010.

Samenstelling Raad van Toezicht

Statutair is bepaald dat de Raad van Toezicht een rooster van aftreden opstelt. Indien in een tussentijdse vacature wordt voorzien, dan wordt geen volledige, eerste termijn vervuld maar eindigt de eerste termijn volgens het rooster. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een aaneengesloten periode van maximaal vier jaar en kunnen één keer worden herbenoemd.

De heer Van den Boom verliet in 2009 de Raad van Toezicht vanwege het bereiken van het einde van zijn tweede termijn. Hij bekleedde de zetel met het profiel `internationale aidsbestrijding` en werd daarin opgevolgd door zittend lid mevrouw Hardon. Zittend lid mevrouw Donker, in 2009 benoemd tot Chief Science Officer van de gemeente Rotterdam, nam de portefeuille `onderzoek` van haar over. Aldus ontstond een vacature `nationale soa-bestrijding.` De zetel met profiel `communicatie` bleef in 2009 vacant. Ofschoon het statutair vereiste minimum aantal zetels aanwezig is, streeft de Raad ernaar door een actieve wervingsactie het aantal zetels in 2010 weer op het maximum van negen te brengen.

Raad van Toezicht Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland, Stichting Werkmaatschappij Soa Aids, Stichting STOP AIDS NOW! en Stichting International Civil Society Support in 2009				
Naam	Profiel van de zetel	Aantreden	Termijn	Einde termijn
Dhr. mr. A. Ruys, voorzitter	Bedrijfsleven	18-04-2006	1	01-06-2010
Dhr. W. de Bruijn, RA	Financiën	01-05-2002	2	01-06-2010
Dhr. H.F. Dijkstal	Politiek	26-09-2006	1	01-06-2010
Mw. prof. dr. A.P. Hardon	Internationale aidsbestrijding	21-04-2008	1	01-06-2011
Dhr. dr. F.M.L.G. van den Boom	Internationale aidsbestrijding	17-12-2001	2	01-06-2009
Dhr. dr. K.G. Moody	Vertrouwen van mensen met hiv	21-04-2008	1	01-06-2011
Mw. prof. dr. M.C.H. Donker	Onderzoek	22-09-2008	1	01-06-2012
Mw. E.M.J. Ploumen	Ontwikkelingssamenwerking	22-09-2008	1	01-06-2012
Vacature	Nationale soa-bestrijding		1	01-06-2013
Vacature	Communicatie		1	01-06-2013

Het profiel van een zetel zegt alleen iets over de zetel en niet over de persoon die een bepaalde zetel bekleedt; veelal verenigen de leden van de Raad van Toezicht in hun persoon een combinatie van deskundigheden en werkterreinen, zoals ook blijkt uit het overzicht van hoofd- en nevenfuncties van de leden van de Raad van Toezicht.

Hoofd- en nevenfuncties

De heer mr. A. Ruys heeft de volgende nevenfuncties: lid Raad van Commissarissen Janivo Holding BV, lid Raad van Commissarissen Lottomatica Spa (I), lid Raad van Commissarissen British American Tobacco Plc (VK), lid Raad van Commissarissen ITC PLC India, voorzitter Raad van Commissarissen Luchthaven Schiphol N.V., voorzitter Raad van Toezicht Het Rijksmuseum, voorzitter Raad van Toezicht Stichting Madurodam, bestuurslid Stichting De Eik en bestuurslid Nationaal Fonds 4 en 5 mei en Commissaris Scheepvaartmuseum Amsterdam.

De heer W. de Bruijn, RA heeft de volgende nevenfuncties: lid Raad van Toezicht Universitair Medisch Centrum Utrecht en lid Raad van Toezicht Stichting Drielanden Educatieve Dienstverlening.

De heer dr. F.M.L.G. van den Boom heeft als hoofdfunctie: vice-president International AIDS Vaccine Initiative, Country and Regional Programmes en bekleedt de nevenfuncties: bestuurslid Aids Impact, Verenigd Koninkrijk, lid Editorial Board Psychology, Health and Medicine, Verenigd Koninkrijk en lid Review Board Aids Care, Verenigd Koninkrijk.

De heer H.F. Dijkstal heeft de volgende nevenfuncties: bestuurslid Stichting Additie, voorzitter Begeleidingscommissie Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB), voorzitter College van Toezicht Collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, lid Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst (AAC), voorzitter Raad van Toezicht Naturalis, voorzitter Raad van Toezicht Luchtverkeersleiding Nederland, commissaris Woningstichting Haag Wonen, lid Visitatiecollege Handvestgroep Publiek verantwoord, voorzitter Commissie Goed bestuur en Integriteit Publieke Omroep, lid Raad van Advies Ned. Verbond Toelevering Bouw, voorzitter Bestuur Het Expertise Centrum, bestuurslid Stichting Jaarlijkse Literatuurprijs (AKO), voorzitter Raad van Toezicht Stichting Het Rijnlands Lyceum, voorzitter Raad van Advies Prins Claus Conservatorium te Groningen, voorzitter Cliënten Adviesraad Hagaziekenhuis, Project Charter Openbare Bibliotheek, voorzitter Coördinatiegroep Orgaandonatie, lid Topteam Krimp, voorzitter Raad van Toezicht De Appel, ambassadeur Forum voor Democratische Ontwikkeling, bestuurslid Stichting voor Oecumenische Politiek, voorzitter Stichting Instandhouding Nieuwspoor, bestuurslid Stichting Hermitage aan de Amstel, voorzitter Jury Overheidsmanager van het Jaar, voorzitter Casema Cultuurfonds, lid Taskforce Handicap en Samenleving, lid Jury Anne Vondelingprijs, lid Raad van Advies Stichting Actief Burgerschap, lid Curatorium Stichting Nationaal Monument Kamp Vught, voorzitter Stichting Atlantic and Pacific Exchange Program, lid Raad van Advies Nederlandse Vereniging van Dierentuinen, lid Klankbordgroep Inzicht - FORUM, bestuurslid Jazz Edison Eindhoven, lid Raad van Advies Kapel van de Koninklijke luchtmacht en voorzitter Curatorium Stichting Media-Ombudsman Nederland (MON).

Mevrouw prof. dr. A.P. Hardon heeft als hoofdfunctie hoogleraar Antropologie van Zorg en Gezondheid aan de Universiteit van Amsterdam en decaan van de Amsterdam School for Social science Research (ASSR) en geen nevenfuncties.

Mevrouw prof. dr. M.C.H. Donker heeft als hoofdfuncties: algemeen directeur GGD Rotterdam-Rijnmond tot 1 november 2009, hoogleraar Volksgezondheidsbeleid Erasmus Medisch Centrum en sinds 1 november 2009 chief science officer Gemeente Rotterdam en als nevenfuncties: voorzitter Commissie Doelmatigheidsonderzoek ZonMw, voorzitter Jury Volksgezondheidsprijs (Vereniging V&W), lid Gezondheidsraad, lid Beraadsgroep Maatschappelijke Gezondheidszorg van de Gezondheidsraad, lid Adviesraad van de Stichting Stop Hersentumoren en voorzitter van de beoordelingscommissie voor de STOPhersentumoren.nl stimuleringsprijs.

De heer dr. K.G. Moody heeft als hoofdfunctie: international coordinator/CEO van GNP+ en als nevenfunctie: bestuurslid van het International Network of Religious Leaders (INERELA+).

Mevrouw E.M.J. Ploumen heeft als hoofdfunctie: voorzitter Partij van de Arbeid en als nevenfuncties: lid Raad van Advies Samenwerkende Hulporganisaties, bestuurslid Stichting Opzij, bestuurslid Stichting Emancipatie Online te Den Haag en voorzitter Adviesraad HIER (samenwerking van veertig maatschappelijke organisaties rond klimaatverandering).

7.1.2. Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is belast met het besturen van de Stichting STOP AIDS NOW! en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De taken van de Raad van Bestuur zijn in het bijzonder het strategisch beleid, de algehele coördinatie en de externe representatie. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de inhoudelijke en financieel-administratieve kwaliteitsbewaking, alsmede het personeelsbeleid.

Een substantieel deel van werkzaamheden van de bestuurder betreffen het lidmaatschap van de Raad van Bestuur van de Stichting Werkmaatschappij Soa Aids. Deze Stichting opereert als faciliterend bedrijf en fungeert als werkgever voor de stichtingen STOP AIDS NOW!, Aids Fonds – Soa Aids Nederland en International Civil Society Support.

De Raden van Bestuur van STOP AIDS NOW!, Aids Fonds – Soa Aids Nederland en de Werkmaatschappij Soa Aids vergaderen tweewekelijks in het managementteam met de managers van de drie afdelingen. Het managementteam heeft geen besluitvormende bevoegdheid, maar wel worden besluiten aangaande de organisatie door de Raad van Bestuur zoveel mogelijk in het managementteam genomen en als zodanig vastgelegd. Alle besluiten van de Raad van Bestuur worden schriftelijk in een besluitenlijst vastgelegd en als mededeling bij de vergaderstukken van Raad van Toezicht gevoegd.

De Raad van Bestuur van de Stichting wordt gevormd door Louise van Deth. Haar nevenfuncties zijn: penningmeester van de Stichting Henry Hudson 400, voorzitter van de Tony Chocolonely Foundation en voorzitter van Arts & Exes. De evaluatie en beoordeling van de Raad van Bestuur heeft begin 2009 plaatsgevonden.

STOP AIDS NOW! is geen lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI), maar volgt wel de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen (2005) van de VFI. De beloning is gebaseerd op een onafhankelijke functiewaardering door een extern bureau.

7.2. Effectiviteit en doelmatigheid van de bestedingen

STOP AIDS NOW! heeft zich ten doel gesteld zowel de omvang als de kwaliteit te verhogen van de Nederlandse bijdrage aan de aidsbestrijding in de ruimste zin van het woord. STOP AIDS NOW! tracht dit doel onder meer te verwezenlijken door:

- financiële steun te verlenen aan activiteiten van verwante organisaties op het terrein van zorg, preventie, wetenschappelijk onderzoek en de vaccinontwikkeling (*fondsenbesteding*);
- het ontwikkelen en uitvoeren van fondsenwervende activiteiten ter financiering van concrete activiteiten op het terrein van de mondiale aidsbestrijding (*fondsenwerving*);
- het bevorderen van politieke betrokkenheid bij de uitvoering van het internationale aidsbeleid (*pleitbezorging*);
- het bevorderen van de betrokkenheid van de Nederlandse samenleving bij mensen met hiv en het aidsbeleid (*draagvlakversterking*).

Deze doelstellingen worden in belangrijke mate verwezenlijkt door de vijf partners van STOP AIDS NOW!: Aids Fonds, Cordaid Memisa, Hivos, ICCO en Oxfam Novib, die hiervoor overeenkomstig artikel drie van de statuten elk een zesde deel van de netto opbrengsten ontvangen. Conform artikel drie van de statuten kan een uitzondering worden gemaakt op de genoemde verdelingsregel. Dit is bij voorbeeld gedaan voor de beide projecten van de Nationale Postcode Loterij: Toegang tot Behandeling in Namibië (2004) en Wezen en Kwetsbare Kinderen (2005).

Het resterende zesde deel wordt door de Raad van Bestuur zelf ingezet voor innovatie, het '*small grants*'-programma en voor het lobbykantoor te Brussel. Innovatie vindt momenteel plaats op de thema's 'toegang tot behandeling'; 'wezen en kwetsbare kinderen', 'gender, hiv en aids', 'preventie'. In een gezamenlijk project wordt de integratie van het onderwerp 'hiv' in microfinancieringsprogramma's en in programma's gericht op zelfstandig levensonderhoud bevorderd.

De doelstellingen zijn uitgewerkt in een nieuw strategisch meerjarenbeleidsplan 2010-2015 '*Making it work - Capitalising on working together towards a world without AIDS*' met meerjarenbegroting, dat in 2009 werd vastgesteld. In het strategisch beleidsplan is vastgelegd voor welk doel de middelen uit de fondsenwerving zijn bedoeld, hoeveel geld per doel nodig is en in welke vorm de middelen worden ingezet. Jaarlijks wordt er een werkplan met begroting opgesteld, waarin de beoogde resultaten per beleidsonderdeel en per project zijn vastgelegd. De realisatie wordt in beeld gebracht in de kwartaalrapportages en uiteindelijk gepubliceerd in het jaarverslag.

De instelling werkt continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling. In 2008 is een systeem voor monitoring en evaluatie operationeel geworden. Dit systeem voldoet tevens aan de eisen die het Ministerie van Buitenlandse Zaken Het management informatiesysteem is aangepast, zodat ook het percentage geslaagd, mindergeslaagd en niet-geslaagd kan worden gerapporteerd.

7.3. Omgang met belanghebbenden

STOP AIDS NOW! streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten. STOP AIDS NOW! hecht grote waarde aan transparantie en probeert met voorbeeldprojecten een helder beeld te geven van de bestedingen. Voor degenen die een gedetailleerde verantwoording willen, is het jaarverslag gratis beschikbaar. Het directiespreekuur op elke vrijdag van 11.00 tot 12.00 biedt iedereen die dat wil de mogelijkheid om met de directeur-bestuurder van STOP AIDS NOW! te spreken.

STOP AIDS NOW! heeft de omgang met belanghebbenden structureel geregeld door middel van het belanghebbendenbeleid en de mogelijkheid om ideeën, opmerkingen en wensen kenbaar te maken. Daarnaast is er een klachtenregeling en de mogelijkheid via de website, telefonisch of per email vragen te stellen. Uiteraard worden belanghebbenden via de website over het jaarlijkse werkplan geïnformeerd en over de bestedingen door middel van het jaaroverzicht en het jaarverslag.

De organisatie heeft een vrijwilligersbeleid, waarbij de rechten en plichten van collectanten en andere vrijwilligers duidelijk zijn beschreven in een brochure en in een vrijwilligersovereenkomst worden vastgelegd.

STOP AIDS NOW! onderschrijft het principe van volledige betrokkenheid van mensen met hiv bij beleidsvorming en uitvoering op alle niveaus, het zogenaamde het GIPA-principe (*Greater Involvement of People Living with HIV and AIDS*). Er is een statutair geborgde zetel in de Raad van Toezicht voor een persoon die vertrouwen heeft van de belangenorganisaties voor mensen met hiv en aids. Het personeelsbeleid van de organisatie is gericht op het in dienst nemen van mensen met hiv, die bij gebleken gelijkwaardigheid de voorkeur krijgen. Medewerkers met hiv worden bewust betrokken bij het ontwikkelen van programma's en activiteiten met betrekking tot leven met hiv en aids en de bestrijding van hiv en andere soa.

Jaarlijks organiseren STOP AIDS NOW!, Aids Fonds en Soa Aids Nederland in nauwe samenwerking met de belangrijkste belanghebbenden – de donateurs uitgezonderd – het Nationaal Congres Soa * Hiv * Seks. Door het interactieve karakter biedt dit congres niet alleen een podium voor het uitwisselen van kennis en ervaringen, maar is bij uitstek ook de gelegenheid waar het publieke debat tussen de belanghebbenden over belangrijke thema's in de aidsbestrijding plaatsvinden.

STOP AIDS NOW! werkt volgens de gedragscodes van het Genootschap voor Fondsenwerpers, de Dutch Dialogue Marketing Association (DDMA), Vereniging van Fondsenwervende Instellingen en is lid van Partos, de branchevereniging voor organisaties in de ontwikkelingssamenwerking.

Onze organisatie hecht waarde aan sponsoring van onze producten en activiteiten, niet alleen omdat met extra middelen ook extra inspanningen kunnen worden geleverd, maar ook omdat hierdoor het bedrijfsleven nauwer bij de strijd tegen hiv en aids wordt betrokken. Wel stelt STOP AIDS NOW! zich op het standpunt dat sponsors geen inhoudelijke invloed kunnen uitoefenen en legt dit ook vast als ontbindende voorwaarde in de sponsorcontracten. In 2009 is begonnen met de ontwikkeling van een sponsorcode, die in 2010 zal worden vastgesteld en op onze website geplaatst. Hierin wordt vastgelegd hoe wij met sponsors omgaan.

Integriteitsbeleid

Op 24 november 2009 gaf de Raad van Bestuur, na advies van de Ondernemingsraad, zijn goedkeuring aan het '*Integriteitsbeleid, Gedragscodes en procedures voor goed werkgever- en werknemerschap.*' Dit beleid bevat naast een aantal preventieve en correctieve gedragsregels, waaronder de klokkenluidersregeling, ook de procedures voor het inschakelen van de interne of externe vertrouwenspersoon en de klachtenregeling voor medewerkers.

Verantwoording

De Stichting STOP AIDS NOW! legt jaarlijks verantwoording af door middel van een jaarverslag volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn 650) van de Raad voor Jaarverslaggeving.

Op 13 december 2004 is aan de Stichting STOP AIDS NOW! het CBF-Keur toegekend. Dit betekent dat de Stichting positief door het Centraal Bureau Fondsenwerving is beoordeeld op de onderdelen bestuur, beleid, fondsenwerving, bestedingen en verslaglegging. Het geeft tevens aan dat STOP AIDS NOW! binnen de norm van 25 procent voor de eigen fondsenwerving blijft. Eind 2009 heeft het Centraal Bureau Fondsenwerving de hertoetsing uitgevoerd van STOP AIDS NOW! en daarbij vastgesteld dat alles volledig in orde was, zodat het CBF-Keur zonder verdere opmerkingen is verstrekt voor de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2012.

De vervlechting van de Code Goed Bestuur van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en het CBF-Keur heeft geleid tot een nieuw Reglement CBF-Keur, dat vanaf 1 juli 2008 van kracht is. In het nieuwe reglement is meer nadruk komen te liggen op uitvoeren, besturen en toezichthouden. Ook het doorlopend verbeteren van effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen en het optimaliseren van de omgang met vrijwilligers wordt onderdeel van de toetsing.

De organisatie hecht er waarde aan om ook in breder historisch perspectief verantwoording aan de samenleving te kunnen afleggen. De organisatie heeft in 2008 met het Nationaal Archief een overeenkomst afgesloten tot overbrenging en bewaring en de archieven tot en met 2004 in bruikleen overgedragen. Na de overdracht worden de archieven geconserveerd en zoveel mogelijk ontsloten. Na de toevoeging aan de collectie particuliere archieven van het Nationaal Archief zal het archief vanaf eind 2011 voor onderzoekers

en andere belangstellenden worden opengesteld. Conform deze overeenkomst zullen in het vervolg de archieven elke vijf jaar naar het Nationaal Archief worden overgebracht.

Reserves en beleggingen

STOP AIDS NOW! belegt haar gelden op een niet-risicovolle wijze. Hiertoe worden deposito's en spaarrekeningen gebruikt.

In 2005 heeft de Raad van Bestuur een plan gepresenteerd voor de vorming van een 'passende' continuïteitsreserve dat, met instemming van de partners, door de Raad van Toezicht is goedgekeurd. Dit is conform de Richtlijn Reserves Goede Doelen (2004) van de VFI. Centraal in het plan van de Raad van Bestuur staat dat het primaire doel van de organisatie is om de doelstellingen zo goed mogelijk te realiseren en daarvoor derhalve middelen te besteden. Wel is het noodzakelijk om een reserve op te bouwen die de continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit betreft zowel de verplichtingen ten aanzien van personeel en organisatie als de noodzaak om de subsidietoekenningen te continueren. Op basis daarvan is besloten dat er een risicoreserve wordt opgebouwd van tien procent van de organisatiekosten en één miljoen euro voor de continuïteit van de doelstelling. Op basis van de Jaarrekening 2009 betekent dit dat er een continuïteitsreserve nodig is van € 1.203.000.

Klachtenregeling

STOP AIDS NOW! beschikt over een algemene klachtenprocedure en een klachtenprocedure voor de afdeling dienstverlening donateurs. De secretaris van de Raad van Bestuur fungeert als klachtencoördinator.

Klachtenprocedures

De klachtenprocedures zijn een krachtig instrument in het kwaliteitssysteem van de organisatie. De drempel is bewust laag gehouden, zodat belanghebbenden op eenvoudige wijze – telefonisch, via internet, per e-mail of brief – hun klachten kunnen uiten. Klachten komen in het algemeen binnen bij de coördinator dienstverlening donateurs en de klachtencoördinator. In principe wordt de klacht opgelost waar deze is ontstaan, maar afhankelijk van de aard van de klacht wordt bepaald of afhandeling door de donateursdienstverlening geschiedt met of zonder terugkoppeling naar de Raad van Bestuur of dat afhandeling via de Raad van Bestuur verloopt. In alle gevallen waar sprake is van donateurs en/of fondsenwervende activiteiten zorgt donateursdienstverlening voor een aantekening in het registratiesysteem, dat sinds eind 2008 operationeel is. Met dit registratiesysteem kunnen de klachten worden geanalyseerd en in de gedetailleerde kwartaalrapportages gerapporteerd. De meeste klachten hangen samen met fondsenwervende activiteiten en door middel van regulier overleg worden de bevindingen tussen dienstverlening donateurs en de fondsenwerfers afgestemd. De klachtencoördinator houdt het klachtenregister voor de overige klachten bij. Elk kwartaal worden de klachtenrapportages, inclusief een analyse door donateursdienstverlening, opgesteld ten behoeve van de uitvoerenden. Elk halfjaar rapporteert de klachtencoördinator aan de Raad van Bestuur met afschrift aan het managementteam. In deze rapportage zijn tevens de analyses van de coördinator dienstverlening donateurs opgenomen.

In maart was er plotse stijging van de klachten en e-mails aan de klachtencoördinator. Deze stroom werd veroorzaakt doordat vlak voor een grote mailing het reactieformulier van de website was gehaald, zodat alleen telefonisch kon worden opgezegd. Dit werd als beoordelingsfout erkend en de oude situatie werd snel hersteld.

Voor STOP AIDS NOW! blijft de kwaliteit van de wervingsbureaus een punt van aandacht. Belangrijker dan incidenteel onbeleefd gedrag is het verstrekken van onvolledige informatie over eenmalige of tijdelijke donaties, waardoor de indruk wordt gewekt dat deze na de opgegeven termijn 'vanzelf' stoppen, terwijl zonder actie de donateur de afschrijvingen doorlopen. Het niet aanhouden van de door de donateur opgegeven termijn is de meest voorkomende klacht.

Onbegrip bij de donateurs bij acties gekoppeld aan loterijen leiden tot klachten. Het belang van de loterijen voor onze doelstellingen zou duidelijker moeten worden gepresenteerd. Het bel-me-niet-register staat toe dat goede doelen hun eigen donateurs bellen. Dit werd door de wervingsbureaus als argument gebruikt als donateurs bezwaar maken, waarover vervolgens klachten kwamen. Het gespreksprotocol is meteen zodanig aangepast dat als donateurs bezwaar maken tegen het bellen de werver actief aanbiedt om de donateur aan te merken als niet-opbelbaar.

Het aantal meldingen van door medewerkers zelf afgehandelde klachten is nihil. Van het advies aan de Raad van Bestuur om de melding van de klachten onderdeel te maken van de kwartaalrapportages van de programma's en afdelingen heeft opvolging gekregen. Wel moet de komende periode aandacht besteed aan de evaluatie van eventuele structurele veranderingen die uit klachten voortvloeien. In verband met de geplande ISO-certificering is de klachtenprocedure op dit laatste punt aangepast.

In 2009 heeft STOP AIDS NOW! in het totaal 105 klachten ontvangen. Door de overgang op een nieuwe database is de klachtenregistratie sterk verbeterd en voor de medewerkers in de organisatie gebruiksvriendelijker geworden. De medewerkers zijn doordrongen van het belang van het registreren. Dit alles heeft gezorgd voor een forse toename van het aantal geregistreerde klachten ten opzichte van 2008 (59).

Vooraf het tweede kwartaal laat een uitschieter van het aantal klachten zien: 43. Hiervan werden 21 klachten veroorzaakt door een actie in samenwerking met de SponsorBingoLoterij. De actie verliep in het begin erg chaotisch, bevestigingsbrieven klopten niet, aan de beloofde hotelbon kleefden allerlei voorwaarden, enzovoorts. Donateurs met een machtiging bij STOP AIDS NOW! die werden benaderd spraken van geldklopperij en begrepen niet dat wij ons verbonden aan een loterij. Donateurs voelden zich vooral misleid. Naar aanleiding van de vele klachten werd de werkwijze van deze actie aangepast.

Straatwerving is voor STOP AIDS NOW! het belangrijkste kanaal waarlangs nieuwe donateurs worden geworven. Daarnaast wordt ook telemarketing ingezet op de achterban van STOP AIDS NOW! Dit zijn de voornaamste redenen dat het grootste deel van de klachten werd veroorzaakt door medewerkers van

telemarketingbureaus en straatwerfers. Om het aantal klachten zo veel mogelijk terug te dringen vindt continu afstemming plaats met de externe wervingsbureaus om de werkwijze te verbeteren.

Onder 'Overig' vallen uiteenlopende klachten, zoals het verstrekken van onjuiste informatie door werfers op straat, benadering van minderjarigen op straat en het niet kunnen legitimeren door werfers.

De nieuwe campagne van het STOP AIDS NOW! leidde tot veel reacties en vragen, maar uiteindelijk niet tot klachten.

Alle klachten zijn afgehandeld. Indien klachten door een extern bureau zijn veroorzaakt is dit met hen opgenomen en intern verder afgehandeld. De betreffende donateurs hebben allen excuses aangeboden gekregen. Het aantal klachten over 2009 verdeeld naar categorieën is als volgt:

Categorie	2008	2009
'Oneens met actie'	3	39
'Agressieve benadering'	3	4
'Niet eens met incasso'	13	25
'Incassofrequentie niet juist'	6	9
'Incassobedrag niet juist'	2	3
'Teveel post'	6	2
'Foute adressering'	3	0
'Overig'	23	23
Totaal	59	105

Deze verantwoordingsverklaring is vastgesteld op 13 april 2010.

Louise van Deth
Raad van Bestuur

Anthony Ruys
voorzitter Raad van Toezicht

7.4. Statutaire en overige gegevens

STOP AIDS NOW! is een onafhankelijke stichting en heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam. De Stichting is op 15 december 2000 opgericht door de initiatiefnemer Stichting Aids Fonds (thans: Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland) te Amsterdam met als participanten:

- Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland te Amsterdam;
- Stichting Cordaid Memisa te 's-Gravenhage;
- Stichting Hivos – Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking te 's-Gravenhage;
- Stichting ICCO te Zeist;
- Stichting Oxfam Novib te 's-Gravenhage.

Deze vijf organisaties zijn de partners van STOP AIDS NOW! Minimaal tweemaal per jaar voeren de vijf partners op directieniveau overleg in de Directieraad. Dit overleg dient de afstemming tussen de partners onderling en die met Stichting STOP AIDS NOW!

Missie

De missie van STOP AIDS NOW! luidt 'Samen werken aan een wereld zonder aids.' In het kader van deze aan zichzelf gestelde opdracht werkt STOP AIDS NOW! samen met overheidsinstellingen en natuurlijke of rechtspersonen in binnen- en buitenland.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting STOP AIDS NOW! is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam onder nummer 34148235.

Rangschikking Successiewet 1956

De Stichting STOP AIDS NOW! is door de Inspecteur van de Belastingdienst aangemerkt als instelling zoals bedoeld in artikel 24, lid 4 van de Successiewet 1956. Per 1 januari 2008 is de stichting aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

7.5. Gegevens gelieerde instellingen

Stichting Werkmaatschappij Soa Aids

De Werkmaatschappij opereert als faciliterend bedrijf, zodat de werkzaamheden sterk gericht zijn op de operationele kant. De Stichting Werkmaatschappij fungeert als werkgever voor de Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland, de Stichting STOP AIDS NOW! en de Stichting INTERNATIONAL CIVIL SOCIETY SUPPORT.

Statutaire gegevens

De stichting draagt de naam 'Stichting Werkmaatschappij Soa Aids' en heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam.

De Stichting heeft ten doel zodanige voorwaarden te scheppen voor de te Amsterdam gevestigde Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland, de Stichting STOP AIDS NOW! en de Stichting INTERNATIONAL CIVIL SOCIETY SUPPORT, zodat deze stichtingen hun werkzaamheden optimaal kunnen verrichten, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting Werkmaatschappij Soa Aids is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam onder nummer 41207989.

Raad van Toezicht

Er is sprake van een algehele personele unie in de Raden van Toezicht van de stichtingen STOP AIDS NOW!, Werkmaatschappij Soa Aids, Aids Fonds – Soa Aids Nederland en INTERNATIONAL CIVIL SOCIETY SUPPORT. De verhouding tussen de Raden van Bestuur en de Raden van Toezicht van deze stichtingen is vastgelegd in een reglement, waarin de verantwoordelijkheden en taken zijn benoemd. Ook de verhouding tussen Auditcommissie, Raden van Toezicht en Raden van Bestuur is vastgelegd in een reglement. In 2008 zijn beide reglementen samengevoegd.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de Stichting Werkmaatschappij Soa Aids bestond vanaf 2 maart 2009 uit Ton Coenen (voorzitter) en Louise van Deth (lid). Peter van Rooijen (lid) verliet per 2 maart 2009 de Raad van Bestuur.

De nevenfuncties van Ton Coenen zijn: bestuurslid van de René Klijn Stichting, lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Huisartsen Dienstenposten Amsterdam, bestuurslid van de Stichting H. Molendijk, *member of the Board of ICASO - and member of the Executive committee and chair to the Governance committee -*, *member of the steering committee of AIDS Action Europe* en *co-chair of the HIV in Europe Initiative*. De heer

Coenen is per 1 september afgetreden als secretaris van de Stichting Congres ISSTDR 2005. Louise van Deth heeft als nevenfuncties: penningmeester van de Stichting Henry Hudson 400, voorzitter van de Tony Chocolonely Foundation en voorzitter van Arts & Exes. De nevenfuncties van Peter van Rooijen zijn *chair of the Financial and Audit Committee of the Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria*, voorzitter van de Stichting De Grote Onderneming en bestuurslid van het Health Insurance Fund.

Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland

De Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland is een onafhankelijke stichting te Amsterdam, die op 1 januari 2004 is ontstaan uit de fusie van de Stichting Aids Fonds te Amsterdam en de Stichting Soa-bestrijding te Utrecht.

Statutaire gegevens

De stichting draagt de naam ‘Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland’ en heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam.

De Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland heeft ten doel het stimuleren en vergroten van de omvang en de kwaliteit van de Nederlandse bijdrage aan de nationale en internationale strijd tegen hiv en aids en andere soa's evenals aan de ondersteuning en zorg voor mensen die leven met hiv en aids of een andere soa.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam onder nummer 34200393, waarbij ook ‘Aids Fonds’ als verkorte naam is vastgelegd.

Raad van Toezicht

Er is sprake van een algehele personele unie in de Raden van Toezicht van de stichtingen STOP AIDS NOW!, Werkmaatschappij Soa Aids, Aids Fonds – Soa Aids Nederland en INTERNATIONAL CIVIL SOCIETY SUPPORT. De verhouding tussen de Raden van Bestuur en de Raden van Toezicht van de drie stichtingen is vastgelegd in een reglement, waarin de verantwoordelijkheden en taken zijn benoemd. Ook de verhouding tussen Auditcommissie, Raden van Toezicht en Raden van Bestuur is vastgelegd in dit reglement.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland bestond uit Ton Coenen. Zijn nevenfuncties zijn: bestuurslid van de René Klijn Stichting, lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Huisartsen Dienstenposten Amsterdam, bestuurslid van de Stichting H. Molendijk, *member of the Board of ICASO - and member of the Executive committee and chair to the Governance committee -*, *member of the steering committee of AIDS Action Europe* en *co-chair of the HIV in Europe Initiative*. De heer Coenen is per 1 september afgetreden als secretaris van de Stichting Congres ISSTD 2005.

Keurmerk Centraal Bureau voor de Fondsenwerving

Op 1 januari 1998 is aan het Aids Fonds het keurmerk CBF toegekend.

Rangschikking Successiewet 1956

De Stichting Aids Fonds – Soa Aids Nederland is door de Inspecteur van de Belastingdienst aangemerkt als instelling zoals bedoeld in artikel 24, lid 4 van de Successiewet 1956. Per 1 januari 2008 is de stichting aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Stichting International Civil Society Support

De unit International Civil Society Support is in 2009 verzelfstandigd. De Stichting International Civil Society Support is op 24 februari 2009 opgericht door Peter van Rooijen.

Statutaire gegevens

De stichting draagt de naam 'International Civil Society Support' en heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam.

De Stichting International Civil Society Support heeft zich ten doel gesteld het in samenwerking met de global hiv en aids civil society ontwikkelen en implementeren van een visie op en benadering van hiv en aids, die bijdragen aan het versterken van de rol en effectiviteit van zowel de global hiv en aids civil society en anderen in de strijd tegen hiv en aids en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting International Civil Society Support is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam onder nummer 34328675.

Raad van Toezicht

Er is vooralsnog sprake van een algehele personele unie in de Raden van Toezicht van de stichtingen STOP AIDS NOW!, Werkmaatschappij Soa Aids, Aids Fonds – Soa Aids Nederland en International Civil Society Support. De verhouding tussen de Raden van Bestuur en de Raden van Toezicht van de stichtingen is vastgelegd in een reglement, waarin de verantwoordelijkheden en taken zijn benoemd. Ook de verhouding tussen Auditcommissie, Raden van Toezicht en Raden van Bestuur is vastgelegd in dit reglement. Het is het streven dat de Stichting International Civil Society Support in 2010 een afzonderlijke, internationale Raad van Toezicht krijgt. Het reglement zal overeenkomstig worden aangepast.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de Stichting International Civil Society Support wordt vanaf de oprichting gevormd door Peter van Rooijen, die daarvoor de directie van deze unit voerde. Zijn nevenfuncties zijn: *chair of the Financial and Audit Committee of the Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria*, voorzitter van de Stichting De Grote Onderneming en bestuurslid van het Health Insurance Fund.

Keurmerk Centraal Bureau voor de Fondsenwerving

De Stichting International Civil Society Support is geen fondsenwervende instelling en heeft geen CBF-Keur.

Rangschikking Successiewet 1956

De Stichting International Civil Society Support is niet aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

8. Jaarrekening 2009

Balans per 31 december 2009

(in euro's)	<i>Toelichting</i>	31 december 2009	31 december 2008
Activa			
Vorderingen	1	588.349	714.191
Geleerde instellingen	2	712.302	422.532
Liquide middelen	3	4.125.862	3.212.696
Totaal Activa		5.426.513	4.349.419
Passiva			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	4		
Bestemmingsreserves	5	1.203.000	1.122.000
	6	547.143	444.381
		1.750.143	1.566.381
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen	7	536.006	0
Kortlopende schulden	8	2.846.891	2.595.228
Geleerde instellingen	9	293.473	187.810
Totaal Passiva		5.426.513	4.349.419

Staat van baten en lasten over 2009

(in euro's)		Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Baten:				
Baten uit eigen fondsenwerving	10	7.613.024	7.998.000	7.070.111
Baten uit acties van derden	11	1.661.698	1.950.000	2.357.406
Subsidies van overheden	12	1.394.563	2.038.052	1.887.213
Baten uit beleggingen (rente)	13	53.970	150.000	164.662
Overige baten	14	458.196	453.785	453.785
Som der baten		11.181.451	12.589.837	11.933.177
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
Voorlichting en Communicatie	15	2.816.911	3.182.186	3.047.367
Structurele hulp	16	3.846.648	4.550.739	4.576.748
Innovatie en additionele hulp	17	1.819.928	2.577.675	1.975.929
Strategie en Pleitbezorging	18	218.750	285.451	234.612
		8.702.237	10.596.051	9.834.656
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	19	1.388.963	1.535.095	1.379.420
Kosten acties derden	20	91.983	107.008	42.345
		1.480.946	1.642.103	1.421.765
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	21	278.499	271.683	270.001
Som der lasten		10.461.682	12.509.837	11.526.422
Resultaat		719.768	80.000	406.755
Resultaatbestemming				
Toevoeging/onttrekking aan:				
- continuïteitsreserve		81.000	280.500	280.500
- bestemmingsreserves		102.762	0	126.255
- bestemmingsfondsen		536.006	0	0
		719.768	280.500	406.755

Kasstroomoverzicht over 2009

in euro's	2009	2008
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	719.768	406.755
Aanpassingen voor:		
. Afschrijvingen	0	0
. Mutaties voorzieningen	0	0
. Mutaties langlopende projectverplichtingen	0	0
Veranderingen in werkkapitaal:		
. Mutaties vorderingen en overlopende activa	-163.928	-351.890
. Mutaties overige schulden en overlopende activa	357.326	-1.784.709
Totaal	913.166	-1.729.844
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	913.166	-1.729.844
Stand liquide middelen 01-01	3.212.696	4.942.540
Stand liquide middelen 31-12	4.125.862	3.212.696
	913.166	-1.729.844

De toename van de vorderingen is veroorzaakt enerzijds door een toename van de vordering op de Werkmaatschappij Soa Aids (€ 291.000) en anderzijds door een afname van de overige vorderingen (€ 124.000).

De toename van de overige schulden en overlopende passiva is veroorzaakt door afname van de rekening courant met het Aids Fonds - Soa Aids Nederland (€ 80.000) en toename van de rekening courant met ICSS (€ 120.000).

Daarnaast is er een toename van de financiële bijdragen (€ 112.000), van het ministerie van Buitenlandse Zaken vooruit ontvangen bedragen (€ 570.000), afname van de aan de partners te betalen partneruitkering (€ 193.000), crediteuren (€ 77.000) en overige schulden (€ 92.000).

Toelichting waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de Raad van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Voorzover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële instrumenten omvatten investeringen in handels- en overige vorderingen, liquide middelen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële instrumenten die deel uitmaken van een handelsportefeuille.

Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de staat van baten en lasten verwerkt.

Vorderingen en overlopende passiva worden gewaardeerd op de nominale waarde en indien noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Reserves en fondsen

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen betreffen de middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Opbrengsten en kosten worden verantwoord in het jaar waaraan zij kunnen worden toegerekend.

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin zij worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voorzover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door het STOP AIDS NOW! in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Uitvoeringskosten

De Stichting STOP AIDS NOW! wordt facilitair ondersteund door de Stichting Werkmaatschappij Soa Aids, waarin het personeel ondergebracht is. De verdeling van de uitvoeringskosten (personeel, pand en materiële voorzieningen) vindt plaats op basis van de goedgekeurde begrotingen van de Stichting Aids Fonds - Soa Aids Nederland, de Stichting STOP AIDS NOW! en de Stichting International Civil Society Support.

In 2009 was de verdeelsleutel:

- 68,1% aan de Stichting Aids Fonds - Soa Aids Nederland,
- 26,8% aan de Stichting STOP AIDS NOW!,
- 5,1% aan de Stichting International Civil Society Support.

De doorberekening van de kosten voor personeel en organisatie uit de Werkmaatschappij Soa Aids aan de merken Soa Aids Nederland, Aids Fonds, STOP AIDS NOW! en ICSS is direct gerelateerd aan de omvang van de personele inzet voor het bepaalde merk. Aan de hand van de uren per merk, vermenigvuldigd met het uurtarief voor de betreffende functionaris wordt concreet doorberekend wat de kosten zijn. Hierdoor wordt gegarandeerd dat de merken alleen de eigen kosten betalen.

Het uurtarief is gebaseerd op de integrale kostprijs en bestaat derhalve uit salariskosten inclusief sociale lasten en pensioenlasten, overige personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten, overige algemene kosten en afschrijvingen.

De verdeling van de doorbelaste organisatiekosten over de programma's vindt plaats op basis van de werkelijke geschreven uren op de programma's.

Kosten beheer en administratie

Kosten beheer en administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

De Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) heeft aanbevelingen opgesteld voor de toepassing van deze richtlijn. Aids Fonds - Soa Aids Nederland volgt die aanbevelingen en heeft de volgende onderdelen ondergebracht in de post beheer en administratie:

- management: uitvoeringskosten van de directeuren en de managers, voor zover zij niet direct in het kader van de doelstelling zijn uitgevoerd, overeenkomstig de urenverantwoording,
- bedrijfsvoering: uitvoeringskosten van de afdeling Dienstverlening, Planning en Productie (DPP), voor zover zij niet direct in het kader van de doelstelling zijn uitgevoerd, overeenkomstig de urenverantwoording,
- financiën / controlling.

De organisatie streeft ernaar om de kosten beheer en administratie te beperken tot tussen 2% en 5% van de totale opbrengsten.

Voorbeelden van directe toerekening aan de doelstelling zijn:

- management: communicatie, pleitbezorging en strategische vertegenwoordiging,
- bedrijfsvoering: organisatie van evenementen en logistiek inzake de distributie van voorlichtingsmateriaal.

De uitvoeringskosten van de afdelingen Personeelszaken en Automatisering worden aan de doelstelling, aan fondsenwerving en aan beheer en administratie toegerekend, naar rato van de bezetting van het personeel onder elk onderdeel.

Kosten toerekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten, en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend,
- middels de urenverantwoording gekoppeld aan een uurtarief worden de andere kosten aan de doelstelling, werving baten en beheer en administratie toegerekend (zie hierboven 'uitvoeringskosten').

De bij particulieren fondsenwervende activiteiten betrokken kosten worden voor 50 procent aangemerkt als kosten in het kader van de doelstelling (communicatie en voorlichting). Omdat de kennis over en betrokkenheid bij het werkkterrein van STOP AIDS NOW! - de mondiale strijd tegen aids - bij zowel het algemene publiek als de landelijke politiek relatief laag is, blijft het noodzakelijk te investeren in algemene communicatie en gerichte voorlichting. STOP AIDS NOW! ziet het vergroten van kennis en realiseren van maatschappelijke betrokkenheid namelijk als een essentiële voorwaarde om de doelstelling te realiseren. Om

deze redenen wordt binnen fondsenwervende activiteiten aandacht besteed aan voorlichting. De toedeling van kosten aan fondsenwerving en communicatie is gebaseerd op een zo feitelijk mogelijke vaststelling van deze onderlinge verhouding.

In 2009 werden de veronderstellingen die aan het verdelingspercentage ten grondslag liggen door de Raad van Bestuur geëvalueerd. Alle onderdelen van de particulieren fondsenwervende activiteiten werden beoordeeld op hun voorlichtingskarakter. Het infomeren van de achterban wordt bijvoorbeeld voor 68 procent ten laste van voorlichting gebracht. De kosten die worden gemaakt voor het verwerken van de giften zoals de bankkosten en de database kosten vallen uiteraard volledig onder kosten fondsenwerving.

De fondsenwervende activiteiten die betrekking hebben op de collecte organisatie, corporate fondsenwerving en aandeel in acties van derden worden niet aan voorlichting toegerekend.

Toelichting balans per 31 december 2009

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
1 Vorderingen		
Nog te factureren ArtBags	266.821	269.000
Debiteuren	38.293	79.266
Belastingen	39.209	33.979
Erfenissen en legaten	35.000	54.296
Nog te ontvangen rente	4.317	35.274
Nog te vorderen van co-locatie partners Brussel	32.760	20.390
Diverse vorderingen	41.949	21.986
Te vorderen van dance4life	130.000	200.000
	<u>588.349</u>	<u>714.191</u>
2 Gelieerde instellingen		
Werkmaatschappij Soa Aids	712.302	422.532
	<u>712.302</u>	<u>422.532</u>
3 Liquide middelen		
ING / Postbank rekeningen	2.003.862	2.362.696
ING Spaarrekening	1.000.000	0
ASN Deposito (2008 ING deposito)	1.122.000	850.000
	<u>4.125.862</u>	<u>3.212.696</u>
4 Reserves	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Continuïteitsreserve	1.203.000	1.122.000
Bestemmingsreserves	547.143	444.381
	<u>1.750.143</u>	<u>1.566.381</u>

De mutaties in de reserves in het boekjaar
2009:

	Stand per 1 januari	Toevoeging	Besteding	Stand per 31 december
Continuïteitsreserve	1.122.000	81.000	0	1.203.000
Bestemmingsreserves	444.381	102.762	0	547.143
<u>2009</u>	1.566.381	183.762	0	1.750.143
<u>2008</u>	1.159.626	630.500	-223.745	1.566.381

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
5 Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	1.122.000	841.500
Resultaatbestemming	81.000	280.500
Stand per 31 december	<u>1.203.000</u>	<u>1.122.000</u>

In 2005 is met instemming van de partners en de Raad van Toezicht besloten tot de vorming van een 'passende' continuïteitsreserve binnen de stichting STOP AIDS NOW!. Op basis daarvan is besloten dat er een reserve wordt opgebouwd van tien procent van de organisatiekosten en één miljoen euro voor de continuering van de doelstelling. Op basis van de jaarrekening 2009 betekent dit dat er een continuïteitsreserve nodig is van € 1.203.000.

Dit is in overeenstemming met de Richtlijn 'Reserves Goede Doelen' van de VFI.

6 Bestemmingsreserves

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Ontwikkelprojecten	197.143	94.381
dance4life	350.000	350.000
	<u>547.143</u>	<u>444.381</u>

De mutaties in de bestemmingsreserves in het boekjaar 2009:

	Stand per			Stand per
	1 januari	Toevoeging	Besteding	31 december
Ontwikkelprojecten	94.381	102.762	0	197.143
dance4life	350.000	0	0	350.000
<u>2009</u>	<u>444.381</u>	<u>102.762</u>	<u>0</u>	<u>547.143</u>
<u>2008</u>	318.126	350.000	-223.745	444.381

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

De reserve ontwikkelprojecten betreft het deel eigen middelen dat wordt ingezet in het kader van de ontwikkelingsprojecten.

De reserve dance4life is tot stand gekomen naar aanleiding van de overeenkomst die STOP AIDS NOW! met dance4life Nederland heeft afgesloten voor de jaren 2008-2010. Deze reserve is voor de uitkering aan dance4life Nederland uit eigen middelen. Beoordeling geschiedt op basis van een jaarlijks in te dienen werkplan en begroting.

7 Bestemmingsfondsen

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
AmsterdamDiner	536.006	0
	<u>536.006</u>	<u>0</u>

De mutaties in de bestemmingsfondsen in het boekjaar 2009:

	Stand per			Stand per
	1 januari	Toevoeging	Besteding	31 december
AmsterdamDiner	0	536.006	0	536.006
<u>2009</u>	<u>0</u>	<u>536.006</u>	<u>0</u>	<u>536.006</u>
<u>2008</u>	0	0	0	0

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de fondsen is aangegeven door derden.

De opbrengst van het AmsterdamDiner is bestemd voor het project Health Insurance Fund (HIF) samen met Hivos in Tanzania, de toekenning wordt gedaan in 2010.

8 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Te betalen aan partnerorganisaties	366.871	560.000
Toegezegde financiële bijdragen	197.550	85.209
Crediteuren	271.686	417.615
Belastingen	3.792	3.792
Overige schulden en overlopende passiva	2.006.992	1.528.612
	<u>2.846.891</u>	<u>2.595.228</u>

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
<i>Te betalen aan partnerorganisaties</i>		
Batig saldo ten behoeve van de 5 partners	3.208.589	3.700.000
Uitgekeerde voorschotten aan de partners	-2.200.000	-2.400.000
Uitgekeerd saldo aan Aids Fonds - Soa Aids Nederland (schuld gelieerde instelling)	-641.718	-740.000
	<u>366.871</u>	<u>560.000</u>

Elk van de partners heeft recht op een uitkering van €641.718.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
<i>Toegezegde financiële bijdragen</i>		
Dit bedrag wordt gevormd door kortlopende verplichtingen uit toegezegde bijdragen		
Verplichtingen uit hoofde van toezeggingen in 2007	23.000	30.000
Verplichtingen uit hoofde van toezeggingen in 2008	2.000	55.209
Verplichtingen uit hoofde van toezeggingen in 2009	172.550	0
	<u>197.550</u>	<u>85.209</u>

Belastingen

Schenking en successierecht	3.792	3.792
-----------------------------	-------	-------

Per 1 januari 2006 is het schenkingsrecht over giften vervallen. Deze rechten hebben betrekking op het jaar 2005 waarvoor kwijtschelding bij de belastingdienst werd aangevraagd.

Overige schulden en overlopende passiva

Vooruit ontvangen Nationale Postcodeloterij	0	323.316
Vooruit ontvangen MFSsubsidie, Ministerie van Buitenlandse Zaken	1.555.776	984.325
Fondsenwervingskosten	243.912	10.732
Stop Aids Alliance - Brussel	50.000	52.755
Vooruit ontvangen Oxfam/Novib en Cordaid project WPP Ethiopië	82.444	96.419
Overige nog te betalen bedragen	74.860	61.065
	<u>2.006.992</u>	<u>1.528.612</u>

9 Gelieerde instellingen

Aids Fonds - Soa Aids Nederland	173.473	187.810
ICSS	120.000	0
	<u>293.473</u>	<u>187.810</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

STOP AIDS NOW! staat samen met Aids Fonds - Soa Aids Nederland garant voor de toekomstige afschrijvingsverplichtingen die zijn aangegaan tot en met 2014 bij de Stichting Werkmaatschappij Soa Aids inzake de verbouwing van de huisvesting. Het aandeel van STOP AIDS NOW! per 31 december 2009 is €235.778

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in euro's)

10 Baten uit eigen fondsenwerving	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Collecten	46.451	55.500	50.843
Donaties en giften	6.981.480	7.447.457	6.656.783
Sponsoring	1.600	25.000	12.500
Nalatenschappen	10.497	0	80.132
Verkoop goederen	246.645	350.043	225.857
Overige baten uit eigen fondsenwerving	326.351	120.000	43.996
Totaal	7.613.024	7.998.000	7.070.111

De baten uit eigen fondsenwerving stijgen ten opzichte van 2008 met 8%. Eenmalige en structurele machtigingen stijgen met 7%, spontane donaties dalen met 3%.

Overige baten uit eigen fondsenwerving hebben betrekking op subsidies inzake projecten en activiteiten die door het beleidsteam worden uitgevoerd.

De onderschijding van de begroting komt door tegenvallende opbrengsten van direct marketing en giften van het bedrijfsleven.

Bestemde baten uit eigen fondsenwerving betreffen	Werkelijk 2009	Werkelijk 2008
HIF Tanzania	322.250	0
	<u>322.250</u>	<u>0</u>

De opbrengst van het AmsterdamDiner is bestemd voor het project HIF Tanzania. De besteding zal in 2010 geschieden. Daarvoor is een bestemmingsfonds gevormd.

Verkoop goederen	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Netto omzet	302.549	420.043	301.036
Kostprijs	-55.904	-70.000	-75.179
Netto winst	<u>246.645</u>	<u>350.043</u>	<u>225.857</u>

Deze post betreft vooral de verkoop van de Artbag. Er werden 71.000 Artbags in 2009 verkocht, terwijl een verkoop van 100.000 stuks begroot was. In 2008 werden 72.000 Artbags verkocht.

11 Baten uit acties van derden	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Nationale Postcode Loterij (reguliere bijdrage)	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Nationale Postcode Loterij (extra project bijdrage)	323.316	0	698.987
SponsorBingoLoterij	2.766	200.000	3.771
dance4life Nederland	121.860	0	654.648
AmsterdamDiner	213.756	750.000	0
	<u>1.661.698</u>	<u>1.950.000</u>	<u>2.357.406</u>

Nationale Postcode Loterij (extra project bijdrage)

In totaal is in 2005 € 4.870.970 ontvangen van de Nationale Postcode Loterij voor het project Orphans & Vulnerable Children in South Africa. De bedragen die reeds door STOP AIDS NOW! zijn uitgekeerd aan de deelnemende projectorganisaties (zie punt 17 van de toelichting) zijn als baten verantwoord. Het project is eind 2009 afgerond.

SponsorBingoLoterij

Het plan om deelnemers aan de SponsorBingoLoterij te vragen met extra loten ten bate van STOP AIDS NOW! mee te spelen is pas in december 2009 uitgevoerd. Het resultaat is nog niet in hogere opbrengsten vertaald.

dance4life Nederland

In 2009 werd de Class4Life actie georganiseerd. Deze bracht € 90.000 op. Daarnaast is van de structurele donateurs van dance4life € 31.860 ontvangen.

AmsterdamDiner

De totale opbrengsten van het AmsterdamDiner 2009, € 536.006, waarvan € 322.250 naar aanleiding van de eigen fondsenwervingsactie van STOP AIDS NOW!, zijn lager dan begroot.

Bestemde baten uit acties van derden betreffen	Werkelijk 2009	Werkelijk 2008
HIF Tanzania	<u>213.756</u>	<u>0</u>
	213.756	0

De opbrengst van het AmsterdamDiner is bestemd voor het project HIF Tanzania. De besteding zal in 2010 geschieden. Daarvoor is een bestemmingsfonds gevormd.

12 Subsidies van overheden	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Ministerie van Buitenlandse Zaken	<u>1.394.563</u>	<u>2.038.052</u>	<u>1.887.213</u>
	1.394.563	2.038.052	1.887.213

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft subsidie toegekend voor 2009 en 2010 voor bewustmakingacties en campagnes en voor de ontwikkelprojecten.

De onderbesteding ten opzichte van het budget wordt in 2010 benut.

13 **Baten uit beleggingen (rente)**

De baten uit beleggingen betreffen uitsluitend renteopbrengsten

14 Overige baten	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Bijdragen eigen organisaties	453.785	453.785	453.785
Overige baten	<u>4.411</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	458.196	453.785	453.785

De bijdragen eigen organisaties betreft de afgesproken bijdragen van de vijf partners in het communicatiebudget van de Stichting STOP AIDS NOW!

15 Voorlichting en Communicatie	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Publiciteitscampagnes	677.046	1.000.000	600.706
Mailings	1.109.874	1.106.500	892.608
dance4life Nederland (scholenacties)	200.000	200.000	850.000
Overige pr- en communicatiekosten	192.255	232.616	203.570
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>637.736</u>	<u>643.070</u>	<u>500.483</u>
	2.816.911	3.182.186	3.047.367

De onderbesteding campagnekosten is met toestemming van het Ministerie van Buitenlandse Zaken naar 2010 verschoven.

De uitvoeringskosten nemen toe ten opzichte van 2008 als gevolg van uitbreiding van de formatie.

16 Structurele hulp	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Programmakosten	95.164	180.209	97.915
dance4life International Support Team	0	0	180.000
dance4life Nederland	150.000	0	150.000
International Civil Society Support	120.000	120.000	114.576
Partneruitkeringen	3.208.589	3.931.922	3.700.000
Uitvoeringskosten eigen organisatie	272.895	318.608	334.257
	<u>3.846.648</u>	<u>4.550.739</u>	<u>4.576.748</u>

Minder uitgaven op kennisontwikkeling, monitoring en evaluatie en professional website leiden tot onderbesteding op programmakosten.

dance4life Nederland heeft een bijdrage van € 150.000 voor het voortzetten van de activiteiten in 2009 ontvangen.

Op 15 februari 2010 werd het overschot binnen STOP AIDS NOW! ad € 3.850.307 conform de statutaire bepalingen in zes gelijke delen van € 641.718 ten behoeve van de vijf partners en de eigen projecten ('zesde taartpunt') verdeeld.

Door STOP AIDS NOW! werd uit de zogenaamde 'zesde taartpunt' € 538.978 gebruikt en € 102.740 toegevoegd aan de bestemmingsreserve ontwikkelingsprojecten.

Vanuit de STOP AIDS NOW! 'zesde taartpunt' werden de volgende activiteiten gefinancierd:

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Voorlichting en communicatie, uitvoeringskosten	0	0	26.800
Structurele hulp, programmakosten	0	0	51.531
Additionele hulp, ontwikkelprojecten	427.265	598.267	553.525
Additionele hulp, financiële bijdragen	111.713	188.121	129.672
Toegevoegd aan bestemmingsreserve	102.740	188.121	129.672
	<u>641.718</u>	<u>974.509</u>	<u>891.200</u>

De uitvoeringskosten zijn lager dan in 2008 en de begroting. De uitvoering van de activiteit 'Integratie

hiv aids beleid' bij de STOP AIDS NOW! partners is verantwoord onder Additionele hulp - 'Ontwikkelpjecten'.

17 Innovatie en additionele hulp	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Ontwikkelpjecten	1.228.681	1.522.090	1.120.929
Work Place Policy Ethiopia	112.372	117.464	27.252
Opschalen Work Place Policy	42.798	0	0
Financiële bijdragen uit eigen middelen	111.713	188.121	129.672
Gezamenlijke projecten	1.822	0	0
Bijdragen t.b.v. Wezen en Kwetsbare Kinderen (NPL)	322.542	0	698.076
AmsterdamDiner 2009 - HIF Tanzania	0	750.000	0
	<u>1.819.928</u>	<u>2.577.675</u>	<u>1.975.929</u>

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
<u>Ontwikkelprojecten</u>			
Directe kosten	864.494	1.204.342	837.790
Uitvoeringskosten eigen organisatie	364.187	317.748	283.139
	<u>1.228.681</u>	<u>1.522.090</u>	<u>1.120.929</u>
De ontwikkelprojecten zijn			
Access to Treatment (ATT) - Work Place Policies	232.493	280.564	241.894
Orphans and Vulnerable Children (OVC)	299.678	436.007	326.987
Gender	324.249	337.012	405.047
Preventie	148.176	348.507	67.678
Verkenningen	174.085	70.000	79.323
Integratie hiv aids beleid	50.000	50.000	0
	<u>1.228.681</u>	<u>1.522.090</u>	<u>1.120.929</u>

De toename ten opzichte van 2008 komt door het uitstellen van activiteiten tot 2009.

Onder Verkenningen is € 170.000 toegekend aan het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) voor onderzoek in 7 landen naar het effect van aidsprojecten op brede gezondheidssystemen.

Work Place Policy Ethiopia

Directe kosten	103.563	101.095	10.392
Uitvoeringskosten eigen organisatie	8.809	16.369	16.860
	<u>112.372</u>	<u>117.464</u>	<u>27.252</u>

Het 3-jarige project (2007-2009) wordt door twee partners gefinancierd en is verlengd tot en met 2010.

Opschalen Work Place Policy

Directe kosten	25.623	0	0
Uitvoeringskosten eigen organisatie	17.175	0	0
	<u>42.798</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Deze besteding is ingezet om met STOP AIDS NOW! partners en lokale organisaties in 11 landen een gezamenlijk opschalingsvoorstel te ontwikkelen.

Financiële bijdragen uit eigen middelen

Het bestuur heeft de volgende subsidies toegekend uit de 'zesde taartpunt':

Organisatie	Omschrijving	Toekenning 2009	Toekenning 2008
Stop Aids Alliance	Lobbykantoor in Brussel samen met de International HIV/AIDS Alliance	96.806	77.984
Culturalia Foundation	HIV/AIDS prevention at Livingstone Museum	10.000	0
Alliance Zambia	Mwengelele's School Requirements	3.407	0
Association against AIDS - Circle of Friends	JanHerman Veenker Award	1.500	1.500
Twilight Children	Opvang voor straatjongens in Johannesburg	0	10.000
The Mirembe Project (ATHENA)	Building bridges beyond AIDS 2008	0	10.000
Targeted Aids Interventions	Bijdrage ivm filmproject Frans	0	10.000
Thol'Ulwazi	Thol'Ulwazi theatre project	0	10.000
MPKKO	Meeting Point Uganda (tenstoonstelling)	0	5.000
dance4life NL	Naheffing rente	0	4.817
OSSA	Maintenance House Habtamu Yirga	0	1.877
	Vrijval oude dossiers	0	-1.507
		<u>111.713</u>	<u>129.672</u>

Gezamenlijke projecten

Organisatie	Omschrijving	Toekenning 2009	Toekenning 2008
Intern	Integration HIV/AIDS within Micro Finance & Livelyhood Programme	1.822	0
		<hr/>	<hr/>
		1.822	0

Bijdragen t.b.v. Wezen en Kwetsbare Kinderen (NPL)

Organisatie	Omschrijving	Toekenning 2009	Toekenning 2008
	African partnerschip (10 organisations)	205.803	150.000
Intern	Productontwikkeling	55.688	0
ICCO	HIV/AIDS prevention in street	39.474	0
Intern	OVC TOUR eindpresentatie	17.407	0
ICCO	Interactive Theatre	4.536	0
Save the Children	Caring schools	0	175.892
Novib	TAI upscaling Project	0	127.000
Cordaid	CIE upscaling project Caring schools	0	69.995
WPF	Sexuality education, Stellenbosch Universiteit	0	14.850
Novib	SASA upscaling project	0	14.611
ICCO	God's Golden Acre upscaling project	0	3.900
Intern	Overhead Kiezen voor Kinderen	0	1.855
dance4life Zuid Afrika	OVC project (vrijval)	-365	132.712
	Uitvoeringskosten eigen organisatie	<hr/>	<hr/>
		0	7.261
		<hr/>	<hr/>
		322.542	698.076

18 **Strategie en Pleitbezorging**

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Directe kosten	54.439	90.000	80.967
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	164.311	195.451	153.645
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	218.750	285.451	234.612

De uitvoeringskosten zijn lager dan begroot en nemen ten opzichte van 2008 iets toe.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de bestedingen in relatie met de totale baten

procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Totale baten	11.181.451	12.589.837	11.933.177
Totaal besteed aan de doelstelling	8.702.237	10.596.051	9.834.656
Bestedingspercentage	77,8%	84,2%	82,4%

Doordat een deel van de opbrengsten 2009 nog niet volledig is besteed en derhalve toegevoegd aan de bestemmingsreserves is het bestedingspercentage lager dan begroot.

19 Kosten eigen fondsenwerving	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Directe kosten	1.128.131	1.282.500	1.080.820
Uitvoeringskosten eigen organisatie	260.832	252.595	298.600
	<u>1.388.963</u>	<u>1.535.095</u>	<u>1.379.420</u>

De directe kosten zijn toegenomen ten opzichte van vorig jaar maar blijven binnen de begroting. De lagere opbrengsten hebben ertoe geleid dat de kosten overeenkomstig aangepast zijn. De uitvoeringskosten zijn lager dan in 2008 en komen net uit boven de begroting.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de totale baten eigen fondsenwerving procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Baten eigen fondsenwerving	7.613.024	7.998.000	7.070.111
Kosten eigen fondsenwerving	1.388.963	1.535.095	1.379.420
Kostenpercentage fondsenwerving	18,2%	19,2%	19,5%

20 Kosten acties derden	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Directe kosten	71.126	100.000	34.568
Uitvoeringskosten eigen organisatie	20.857	7.008	7.777
	<u>91.983</u>	<u>107.008</u>	<u>42.345</u>

De kosten zijn gemaakt in verband met dance4life (€ 24.000) en de SponsorBingoLoterij (€ 48.000).

21 Kosten beheer en administratie	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Kosten beheer en administratie	278.499	271.683	270.001

Kostenpercentage beheer en administratie

Onderstaand is de verhouding van de kosten beheer en administratie in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Totale baten	11.181.451	12.589.837	11.933.177
Kosten beheer en administratie	278.499	271.683	270.001
Kostenpercentage beheer en administratie	2,5%	2,2%	2,3%

De organisatie streeft ernaar om de kosten beheer en administratie te beperken tot tussen 2% en 5% van de totale opbrengsten.

Toelichting lasten verdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

(in euro's)	Doelstelling Voorlichting & Communicatie	Structurele Hulp	Innovatie & Additionele Hulp	Strategie en pleitbezorging	Werving baten Eigen fondsen werving	Acties derden	Beheer en Administratie	Totaal 2009	Begroot 2009	Totaal 2008
Subsidies en bijdragen	200.000	3.358.589	604.255	0	0	0		4.162.844	6.247.230	5.700.487
Afdrachten								0		
Aankopen en verwervingen	1.979.175	215.164	825.502	54.439	1.128.131	71.126		4.273.537	4.240.075	3.953.912
Personeelskosten ¹⁾	534.717	228.811	327.143	137.769	218.698	17.487	233.511	1.698.136	1.681.423	1.556.248
Huisvestingskosten	31.226	13.362	19.105	8.045	12.772	1.021	13.637	99.168	102.265	125.030
Kantoor- en algemene kosten	40.592	17.370	24.834	10.458	16.602	1.328	17.726	128.910	143.275	118.209
Afschrijving en rente	31.201	13.351	19.089	8.039	12.761	1.020	13.625	99.087	95.569	72.535
Totaal	2.816.911	3.846.647	1.819.928	218.750	1.388.964	91.982	278.499	10.461.682	12.509.837	11.526.421

Uitvoeringskosten eigen organisatie' zijn de som van personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen en rente

Uitvoeringskosten	637.736	272.894	390.171	164.311	260.833	20.856	278.499	2.025.301	2.022.532	1.872.022
-------------------	---------	---------	---------	---------	---------	--------	---------	-----------	-----------	-----------

¹⁾ Personeelskosten

Loon en salarissen	410.281	175.564	251.012	105.708	167.804	13.418	179.169	1.302.956	1.236.774	1.172.730
Werknemersverzekeringen	51.506	22.040	31.512	13.270	21.066	1.684	22.493	163.571	187.122	149.569
Pensioenverzekeringen	43.372	18.559	26.535	11.175	17.739	1.418	18.941	137.740	133.850	121.259
Overige personeelskosten	29.558	12.648	18.084	7.616	12.089	967	12.908	93.869	123.677	112.690
Totaal personeelskosten	534.717	228.811	327.143	137.769	218.698	17.487	233.511	1.698.136	1.681.423	1.556.248

Personeelsbestand (FTE's)

gemiddeld aantal werknemers	8,6	3,3	4,4	1,8	3,9	0,3	3,7	26,0	24,1	24,2
-----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

Bezoldiging Raad van Bestuur / Raad van Toezicht

De Raad van Bestuur bestaat uit één persoon. De bezoldiging (salaris, sociale lasten en pensioenlasten) bedroeg in 2009 € 108.585.

Het salaris is via de Arbeidsvoorwaarden gebaseerd op dat van Rijksambtenaren. Het salaris is tevens getoetst aan de adviesregeling 'Beloning directeuren van Goede Doelen' van de VFI. Het bestuurderssalaris is in overeenstemming met het gemiddelde van beide systemen.

De leden van de Raad van Toezicht hebben geen bezoldiging ontvangen. Onkostenvergoedingen waren € 0.

Bestedingen van de vijf partners

De netto-opbrengst van de eigen fondsenwerving en eventuele aandelen in acties derden wordt bestemd voor de partneruitkeringen (5/6) aan de vijf partners en het vrij besteedbare (1/6) deel waaruit onder andere de ontwikkelprojecten worden gefinancierd. De financiële verantwoording van deze jaarlijkse, statutair bepaalde, uitkering aan de vijf partners van STOP AIDS NOW! is in 2007 opnieuw in goed onderling overleg afgestemd, waarbij rekening is gehouden met de nieuwe Richtlijn 650 'Fondsenwervende Instellingen'. De partneruitkeringen zijn door de partners te beschouwen als inkomsten uit acties derden conform Richtlijn 650 artikel 417, omdat de partners zelf geen risico voor de fondsenwerving dragen. De uitkering aan de vijf partners in STOP AIDS NOW! wordt door elke partner opgenomen in een bestemmingsfonds conform Richtlijn 650 artikel 407. Daarbij wordt jaarlijks op 15 februari door STOP AIDS NOW! de hoogte van de partneruitkering vastgesteld en voor opname in de jaarrekening van het voorgaande jaar doorgegeven. De partners is toegestaan om hierop maximaal 10% voor apparaatskosten in mindering te brengen. Omgekeerd leveren de partners van STOP AIDS NOW! voor 15 februari de inhoudelijke en financiële gegevens van de nieuwe, lopende en afgesloten projecten, gefinancierd uit de partneruitkering. Dit betreft onder andere de nieuw gecommitteerde projecten met gecommitteerde totaalbedragen per project plus de betalingen op bestaande en nieuwe projecten in het betreffende boekjaar. Richtinggevend voor committering van projecten ten laste van de partneruitkering is het in de begroting van het betreffende boekjaar vermelde bedrag.

Naast de partneruitkeringen hebben de partners in sommige gevallen ook subsidies via STOP AIDS NOW! ontvangen, zoals vanuit de bijdragen van de Nationale Postcode Loterij. De partners hebben deze bedragen ook in hun fonds geadministreerd, waardoor ze onderdeel van het bestemmingsfonds STOP AIDS NOW vormen.

Fondsverloop STOP AIDS NOW! per partner

(in euro x 1.000)

Standen en mutaties	Cordaid Memisa	Oxfam Novib	ICCO-KIA	Hivos	Aids Fonds
01-01-2008	711	597	983	397	161
Bij: partneruitkering 2008	740	740	740	740	740
Bij: bijdrage Nationale Postcode Loterij	70	142	4	0	0
Af: gecommitteerd	-1.370	-671	-1.435	-1.113	-445
Af: apparaatskostenvergoeding (maximum 10%)	-70	-67	-80	-84	0
31-12-2008	81	741	212	-60	456
Bij: partneruitkering 2009	642	642	642	642	642
Bij: bijdrage Nationale Postcode Loterij	0	0	0	0	0
Af: gecommitteerd	-450	-1.337	-850	-574	-898
Af: apparaatskostenvergoeding (maximum 10%)	-64	-58	-64	-64	0
31-12-2009	209	-12	-60	-56	200

De jaarrekeningen van de participanten zijn opvraagbaar. De inhoud van de accountantsverklaringen bij de jaarrekeningen van de participanten waren nog niet bekend op het moment dat deze jaarrekening werd opgesteld. De jaarrekeningen 2008 van de participanten zijn voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

Accountantsverklaring

Aan de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur van Stichting STOP AIDS NOW!

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Stichting STOP AIDS NOW! te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De Raad van Bestuur van Stichting STOP AIDS NOW! is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650). Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die de Raad van Bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting STOP AIDS NOW! per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650).

Wij melden dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 13 april 2010

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

W. Tjoelker RA

Bijlagen bij jaarrekening 2009

Begroting 2010

(in euro's x 1.000)	Begroting 2010	Werkelijk 2009	Werkelijk 2008
Baten:			
Baten uit eigen fondsenwerving	7.882	7.613	7.070
Baten uit acties van derden	1.400	1.662	2.357
Subsidies van overheden	1.939	1.395	1.887
Baten uit beleggingen (rente)	150	54	165
Overige baten	454	458	454
Som der baten	11.825	11.181	11.933
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting en Communicatie	3.315	2.817	3.047
Structurele hulp	4.526	3.847	4.577
Innovatie en additionele hulp	1.708	1.820	1.976
Strategie en Pleitbezorging	320	219	235
	9.869	8.702	9.835
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	1.554	1.389	1.379
Kosten acties derden	127	92	42
Kosten verkrijging subsidies overheden	0	0	0
Kosten van beleggingen (rente)	0	0	0
	1.681	1.481	1.422
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	275	278	270
Som der lasten	11.825	10.462	11.526
Resultaat	0	720	407
Kosten fondsenwerving (van baten FW)	19,7%	18,2%	19,5%
Kosten beheer en administratie (van totale baten)	2,3%	2,5%	2,3%
Besteed aan doelstelling (van totale lasten)	83,5%	83,2%	85,3%
Besteed aan doelstelling (van totale baten)	83,5%	77,8%	82,4%

Samengestelde jaarrekening 2009

Van de Stichtingen Aids Fonds - Soa Aids Nederland, STOP AIDS NOW!, Werkmaatschappij Soa Aids en ICSS (vanaf 2009)

Balans In euro's x 1.000	Aids Fonds - Soa Aids NL	Werkmaat- schappij	STOP AIDS NOW!	ICSS	Eliminaties	2009 totaal	2008 totaal
Activa							
Materiële vaste activa	1.255	1.296	0	0		2.551	2.743
Vorraden	0	0	0	0		0	0
Vorderingen	2.265	125	588	30		3.009	4.453
Gelieerde instellingen	815	517	712	535	2.579-	0	0
Liquide middelen	16.275	389	4.126	68		20.857	16.297
Totaal Activa	20.610	2.327	5.427	634	2.579-	26.418	23.493
Passiva							
Continuïteitsreserves	1.515	0	1.203	0		2.718	2.602
Bestemmingsreserves	2.461	0	547	0		3.009	3.125
Overige reserves	2.267	0		0		2.267	2.123
Bestemmingsfondsen	1.088	0	536	0		1.624	1.434
Reserves en fondsen	7.333	0	2.286	0	0	9.619	9.284
Gelieerde instellingen	415	1.354	293	517	2.579-	0	0
Langlopende schulden	1.663	0	0	0		1.663	2.856
Kortlopende schulden	11.199	973	2.847	117		15.136	11.353
Totaal Passiva	20.610	2.327	5.427	634	2.579-	26.418	23.493

Samengestelde jaarrekening 2009

Van de Stichtingen Aids Fonds - Soa Aids Nederland, STOP AIDS NOW! en ICSS (vanaf 2009)

Staat van baten en lasten In euro's x 1.000	Aids Fonds - Soa Aids NL	STOP AIDS NOW!	ICSS	Eliminaties	2009 Werkelijk	2009 Begroting	2008 Werkelijk
Baten uit eigen fondsenwerving	7.563	7.613	623	-511	15.288	14.024	14.435
Baten uit acties van derden	3.300	1.662	0	-642	4.319	3.494	5.072
Subsidies van overheden	9.672	1.395	45		11.112	11.251	10.047
Baten uit beleggingen (rente)	196	54	0		250	350	476
Overige baten	288	458	0	-91	655	615	559
Totaal baten	21.019	11.181	668	-1.244	31.625	29.734	30.589
Aids Fonds Beleid, SAN! Beleid en ICSS	7.315	5.667	626	-1.153	12.454	12.394	11.537
Aids Fonds project	2.484	0	0		2.484	2.259	2.012
Soa Aids Programma's	5.009	0	0		5.009	5.097	4.317
Voorlichting & Communicatie	3.964	2.817	0	-91	6.690	5.773	6.290
Strategie & Pleitbezorging	539	219	0		758	780	652
Besteed aan doelstellingen	19.310	8.702	626	-1.244	27.394	26.303	24.808
Kosten eigen fondsenwerving	1.030	1.389	0		2.419	2.849	2.527
Kosten acties derden	215	92	0		307	286	192
Kosten verkrijging subsidies overheden	134	0	0		134	0	23
Kosten van beleggingen (rente)	0	0	0		0	0	0
Werving baten	1.380	1.481	0		2.861	3.135	2.742
Kosten beheer en administratie	715	278	43		1.036	1.016	959
Totaal lasten	21.405	10.462	668	-1.244	31.291	30.454	28.509
Resultaat	-386	720	0	0	334	-720	2.080
Kosten fondsenwerving (van baten FW)	13,6%	18,2%	0,0%		15,8%	20,3%	17,5%
Kosten beheer en administratie (van totale baten)	3,4%	2,5%	6,4%		3,3%	3,4%	3,1%
Besteed aan doelstelling (van totale baten)	91,9%	77,8%	93,6%		86,6%	88,5%	81,1%

Bijlagen

Bijlage I – In 2009 toegekende projectsubsidies

NB: Het totaal toegekende bedrag per partner kan afwijken van het totaal gecommiteerde bedrag zoals vermeld onder 'Bestedingen van de vijf partners'. Verschillen zijn het gevolg van mogelijke vrijval van toegekende bedragen in voorgaande jaren.

Aids Fonds-projecten

Organisatie

International Treatment Preparedness Coalition

Project

Versterken van de positie van kwetsbare groepen

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/2009

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

50.000

Omschrijving

Het Collaborative Fund is een belangenorganisatie die zich primair richt op toegang tot aidsbehandeling en voorlichting. Deze organisatie financiert wereldwijd kleinschalige projecten waarmee de toegang tot behandeling en de voorlichting over hiv wordt verbeterd. In 2009 ging het om zeer diverse initiatieven, zoals een hiv-informatiecentrum in Rusland en een netwerk voor vrouwen met hiv in India.

Organisatie

Koninklijk Instituut voor de Tropen

Project

Onderzoek: Gezondheidszorg en hiv in ontwikkelingslanden

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/10

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

50.000

Omschrijving

Het KIT voert een grootschalig onderzoek uit naar de praktische mogelijkheden om de aandacht voor hiv in de gezondheidszorg te verbeteren in ontwikkelingslanden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in tien Afrikaanse landen. Bij het onderzoek wordt naar de totaalsituatie in het land gekeken, waaronder de gezondheidszorg, maar ook de economische en politieke situatie.

Organisatie

Hélène de Beir Foundation

Project

Politieke bijeenkomst

Looptijd

19/10/2009 – 21/10/2009

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

50.000

Omschrijving

De Hélène de Beir Foundation steunt humanitaire organisaties onder meer voor het breed beschikbaar stellen van hiv-medicatie in ontwikkelingslanden. Met de bijdrage uit 2009 is een grote bijeenkomst georganiseerd, waar vertegenwoordigers van de Wereldbank, WHO en The Global Fund aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst werden de mogelijkheden besproken om gezondheidszorg op mondiaal niveau te verbeteren.

Organisatie

Asian Harm Reduction Network (AHRN)

Project

Toegang tot gezondheidszorg voor jonge drugsgebruikers

Looptijd

01/08/2009 – 31/05/2011

Land/regio

Thailand

Bijdrage in 2009

300.000

Omschrijving

Het Asian Harm Reduction Network heeft in Thailand een onderzoek uitgezet naar de redenen waarom jonge drugsgebruikers vaak moeilijk toegang hebben tot de zorg die zij nodig hebben. Daarbij wordt speciale aandacht besteed aan hiv-preventie en -medicatie. De resultaten uit het onderzoek worden vertaald naar praktische handvatten voor lokale organisaties om deze situatie te verbeteren.

Organisatie

Trimbos Instituut

Project

Hiv-preventie onder drugsgebruikende populaties

Looptijd

01/09/2009 – 31/06/2010

Land/regio

Zuid-Afrika

Bijdrage in 2009

81.980

Omschrijving

Het groeiende aantal (jonge) mensen dat drugs injecteert zorgt wereldwijd voor een belangrijke bron van nieuwe hiv-infecties. 'Harm reduction' is een hulpverleningsstrategie waarbij gebruikers hun naalden kunnen omruilen voor schone naalden om te voorkomen dat hiv wordt overgedragen. Het Trimbos Instituut doet onderzoek en werkt samen met een groot aantal lokale partners om deze strategie ook in Zuid-Afrika breed in te zetten.

Organisatie

Nijmegen Institute for Science Practitioners and Addiction (NISPA)

Project

Onderzoek naar hiv-preventie onder drugsgebruikende populaties

Looptijd

01/0/2009 – 31/08/2011

Land/regio

Indonesië

Bijdrage in 2009

192.694

Omschrijving

Het NISPA voert onderzoek uit naar drugsgebruikende populaties in Indonesië. Het onderzoek heeft tot doel de hiv-preventie onder deze groep te verbeteren, onder meer door 'harm reduction' breder in te zetten. Er wordt samengewerkt met vele lokale partners, verspreid over het hele land om ervoor te zorgen dat de verbeteringen landelijk kunnen worden doorgevoerd.

Organisatie

International Counsel of AIDS Service Organizations (ICASO)

Project

Mondiaal netwerk

Looptijd

01/09/2009 – 01/06/2010

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

149.280

Omschrijving

ICASO is een mondiaal netwerk met een reikwijdte dat meer dan honderd landen beslaat. ICASO is een belangrijke partij in de internationale politiek op het gebied van hiv en aids. Het netwerk ondersteunt gemeenschappen om tot een sterke mondiale respons op hiv en aids te komen.

Organisatie

International HIV/AIDS Alliance

Project

Extra steun en medische zorg

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/2009

Land/regio

Zambia

Bijdrage in 2009

40.000

Omschrijving

Zambia is een van de zwaarst getroffen landen, één op de zes volwassenen heeft er hiv. Inmiddels worden aidsremmers toegankelijk gemaakt door de overheid. De International HIV/AIDS Alliance ondersteunt mensen met hiv onder andere met extra voedsel, informatie over de behandeling en thuiszorg.

Organisatie

International HIV/AIDS Alliance

Project

Toegang tot behandeling

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/2009

Land/regio

Kenia

Bijdrage in 2009

50.000

Omschrijving

In Kenia leven 1.750.000 mensen met hiv. Een groot deel van hen heeft snel behandeling nodig. Tot voor kort was de toegang tot behandeling in Kenia slecht. Nu de overheid van start is gegaan met het verstrekken van aidsremmers, komt hier langzaam verandering in. WOFAK blijft aanvullende diensten aanbieden als voedselprogramma's, thuiszorg en behandeling van hiv-gerelateerde ziektes.

Cordaid-projecten

Organisatie

Cordaid Burundi

Project

Hiv-/ aids-zorg in Makamba

Looptijd

01/01/2009 – 01/01/2011

Land/regio

Burundi

Bijdrage in 2009

41.000

Omschrijving

De situatie in Burundi stabiliseert langzaam maar zeker. Daardoor vindt er een verschuiving plaats van noodhulp naar meer structurele zorg. De internationale overheid werkt aan een nieuwe vorm van zorgverlening, waarbij thuiszorg en de zorg van ziekenhuizen beter op elkaar worden afgestemd. Er wordt ook speciale aandacht besteed aan de preventie en behandeling van hiv en aids. Door dit project kunnen twaalfduizend mensen zich laten testen, twaalfhonderd zwangere vrouwen met hiv krijgen een speciale behandeling om de vrucht te beschermen en vierentwintig patiënten krijgen toegang tot anti-virale medicatie.

Organisatie

EPVI

Project

Behandeling voor mensen met hiv en aids

Looptijd

01/01/2007 – 01/01/2009

Land/regio

Democratische Republiek Congo

Bijdrage in 2009

118.262

Omschrijving

Volgens de laatste cijfers leven er in de Democratische Republiek Congo 1.376.230 mensen met hiv, waarvan 364.590 mensen behandeling met aidsremmers nodig hebben. Ongeveer twintigduizend hiervan krijgen deze ook echt. Met de bijdrage van 2009 worden zesduizend mensen vrijwillig getest, krijgen zeshonderd mensen thuiszorg en krijgen tweehonderd mensen met hiv/aids medische behandeling en begeleiding.

Organisatie

Cordaid BAS

Project

Netwerk voor mensen met hiv/aids

Looptijd

01/07/2009 – 01/07/2010

Land/regio

Democratische Republiek Congo

Bijdrage in 2009

70.738

Omschrijving

Voor mensen met hiv/aids in Congo heeft hun ziekte vaak desastreuze gevolgen: velen worden ontslagen, gediscrimineerd, gestigmatiseerd, uitgesloten of zijn gewoonweg fysiek niet in staat om te werken. In DRC zijn weinig organisaties voor deze mensen. Daarom werkt Cordaid al een aantal jaren met een netwerk van patiënten (Renoac) om de positie van mensen met hiv/aids te versterken.

Organisatie

Cordaid BAS

Project

Aids-programma Global Fund

Looptijd

01/04/2009 – 01/04/2012

Land/regio

Democratische Republiek Congo

Bijdrage in 2009

100.000

Omschrijving

Met deze bijdrage wordt een groot vijfjarenplan van het Global Fund ondersteund. Voor dit project werkt Cordaid in zes provincies samen met lokale organisaties op vier onderdelen: het verspreiden van condooms; het verstrekken van psychosociale begeleiding van mensen met hiv en aids; het geven van voorlichting via massamedia zoals radio en voorlichting door de lokale bevolking zelf; en het zorg bieden aan kwetsbare kinderen en wezen.

Organisatie

Sizanani Village Trust

Project

Extra aandacht voor mensen met aids en hun verzorgers

Looptijd

01/04/2009 – 01/04/2011

Land/regio

Zuid-Afrika

Bijdrage in 2009

120.000

Omschrijving

In Zuid-Afrika heerst nog een enorm taboe rond hiv/aids. Gelukkig zijn er initiatieven als het Sizanani Village Trust. Hier wordt thuiszorg geboden aan mensen met hiv/aids. Ze krijgen verzorging en voorlichting over voeding, hiv/aids en hygiëne. Ook heeft Sizanani een klein hospitaal waar ernstig zieke mensen worden verzorgd als dat thuis niet meer kan. Het werk van SVT is erop gericht om de levensverwachting en kwaliteit van leven van mensen met hiv/aids te verbeteren, om mensen bereid te vinden om voor mensen met hiv/aids te zorgen en om verdere verspreiding van hiv/aids te voorkomen.

Oxfam Novib-projecten

Organisatie

Positive Youth, World AIDS Campaign en GNP+

Project

Jonge mensen met hiv

Looptijd

01/01/2010 – 31/12/2010

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

100.000

Omschrijving

Dit samenwerkingsverband van Positive Youth, World AIDS Campaign en GNP+ (Global Network of People living with HIV) stelt zich tot doel om de belangen van hiv-positieve jongeren op de kaart te zetten. Zij worden langs verschillende wegen opgeroepen om hun stem te laten horen. Er wordt een comité opgericht en workshops georganiseerd om zo veel mogelijk jongeren te betrekken bij het politieke debat en de maatschappelijke ontwikkelingen rondom hiv en aids.

Organisatie

ECUO

Project

Netwerk van hulporganisaties

Looptijd

01/09/2009 – 30/08/2010

Land/regio

Oost-Europa en Centraal Azië

Bijdrage in 2009

105.800

Omschrijving

ECUO is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een overkoepelende organisatie van driehonderd kleinere hulporganisaties in Oekraïne en daarbuiten. In totaal worden per jaar zo'n dertienduizend mensen die leven met hiv en aids bijgestaan met toegang tot zorg, opleidingen en de mogelijkheid om hun stem te laten horen in de politiek.

Organisatie

PLHIV.org en Oxfam-Novib Nairobi

Project

Steun voor mensen die leven met hiv

Looptijd

Verbeterde toegang, betere kansen

Land/regio

Kenia

Bijdrage in 2009

201.102

Omschrijving

In dit project verleent Oxfam-Novib in samenwerking met haar lokale partner ondersteuning aan mensen die leven met hiv en aids. Zo worden mensen geschoold, wordt extra eten uitgedeeld aan families en wordt thuiszorg verleend. Daarnaast gaan we de strijd aan tegen het stigma en de discriminatie van mensen met hiv door middel van workshops voor de lokale bevolking, radio programma's en foldermateriaal.

Organisatie

APYIN

Project

Voorlichting over seksuele gezondheid

Looptijd

01/04/2009 – 31/03/2011

Land/regio

Nigeria

Bijdrage in 2009

86.500

Omschrijving

In het noorden van Nigeria worden honderdtachtig jongeren (50% jongens, 50% meisjes) opgeleid om hun leeftijdsgenoten meer te informeren over hiv en veilig seks. Deze manier van elkaar voorlichten is al in veel landen effectief gebleken. Daarnaast wordt gewerkt aan richtlijnen voor hiv- en aids-beleid voor op de werkvloer.

Organisatie

METTA

Project

Ondersteuning kwetsbare groepen

Looptijd

01/04/2010 – 31/12/2012

Land/regio

Birma

Bijdrage in 2009

450.000

Omschrijving

Metta ondersteunt kwetsbare groepen zoals jongeren, weduwes met hiv, weeskinderen met hiv, drugs-injecterende gebruikers en sekswerkers. Naast gerichte voorlichting, krijgen zij verschillende trainingen die hen in staat stelt om beter voor zichzelf te zorgen. Zo zijn er trainingen over het onderhouden van een eigen groentetuin en over het opzetten van een eigen bedrijfje. Ook worden mensen getraind in het spreken in het openbaar, om beter voor zichzelf en hun naasten op te komen.

Organisatie

SAFAIDS en PLHIV Netwerk

Project

Politieke stem voor mensen met hiv en aids

Looptijd

100.000

Land/regio

Zimbabwe

Bijdrage in 2009

100.000

Omschrijving

Zimbabwe maakt een crisisperiode door. Veel mensen zijn het land ontvlucht, anderen proberen te overleven in Zimbabwe zelf. SAFAIDS inventariseert de behoeften van de lokale bevolking in het gehele land en verdedigt deze in de nationale en internationale politiek. SAFAIDS vertegenwoordigt tientallen kleinere organisaties uit Zimbabwe.

Organisatie

ACORD

Project

Directe steun in Noord-Soedan

Looptijd

01/10/2009 – 31/09/2010

Land/regio
Noord-Soedan

Bijdrage in 2009
90.000

Omschrijving
ACORD Noord-Soedan geeft voorlichting aan de lokale bevolking en traint belangenorganisaties om beter op te komen voor de rechten van mensen die leven met hiv en aids. ACORD is ook een belangrijke partner in de politieke lobby tegen het stigma en voor goede gezondheidszorg voor getroffen. Op lokaal niveau verleent ACORD directe steun aan mensen die leven met hiv met sociaal-maatschappelijke en medische zorg, maar ook met kleine leningen waar mensen een eigen bedrijfje mee op kunnen zetten.

Organisatie
Positive Muslims

Project
Voorlichting voor Moslim jongeren

Looptijd
01/03/2009 – 28/02/2011

Land/regio
Zuid-Afrika

Bijdrage in 2009
203.118

Omschrijving
Positive Muslims geeft voorlichting op basisscholen en middelbare scholen om het bewustzijn van jongeren over hiv en aids te vergroten. De voorlichting heeft niet alleen een preventief doel, maar wil vooral ook bijdragen aan het verminderen van discriminatie en stigma ten aanzien van mensen met hiv. Positive Muslims zendt ook radioprogramma's uit waarmee een publiek van driehonderdduizend mensen wordt bereikt.

Hivos-projecten

Organisatie
Centre for AIDS Education and Prevention (CEPRESI)

Project
Campagnes tegen homofobie

Looptijd
01/01/2008 – 30/09/2009

Land/regio
Nicaragua, Honduras en Costa Rica

Bijdrage in 2009
57.000

Omschrijving
CEPRESI lobbyt voor een anti-discriminatiebeleid in gezondheidscentra om hiv-medicatie beter beschikbaar te stellen voor mannen die seks hebben met mannen. Daarnaast voert CEPRESI publiekscampagnes tegen het stigma en ontwikkelt voorlichtingsactiviteiten over soa en hiv voor mannen die seks hebben met mannen, vrouwen die seks hebben met vrouwen en transgenders. Mede dankzij de krachtige campagnes van CEPRESI heeft de overheid van Nicaragua op 12 februari 2008 het wetsartikel geschrapt waarin homoseksualiteit strafbaar werd gesteld. In Costa Rica heeft de minister

van Volksgezondheid het decreet ondertekend waarin 17 mei is uitge-roepen tot de 'Nationale dag tegen Homofobie'.

Organisatie

Hivos

Project

Wereld Aids Conferentie 2008

Looptijd

01/05/2008 – 28/02/2009

Land/regio

Mexico

Bijdrage in 2009

2.000

Omschrijving

Tijdens de tweejaarlijkse conferentie heeft Hivos twintig partnerorganisaties bij elkaar gebracht. Op de conferentie hebben zij kennis en ervaringen uitgewisseld met elkaar en andere aanwezigen om hun beleid en strategie ten aanzien van hiv en aids te versterken en op elkaar af te stemmen. Voorafgaand aan de conferentie heeft Hivos in samenwerking met Safaids (een partnerorganisatie uit Zimbabwe) een workshop georganiseerd over hiv en aids op de werkvloer. Het opstellen van hiv en aids-beleid voor werknemers is nog een relatief onbekende aanpak in Latijns-Amerika.

Organisatie

Stichting Schorer en Hivos

Project

Bijeenkomst van experts

Looptijd

01/04/2009 – 30/11/2009

Land/regio

Nederland

Bijdrage in 2009

40.000

Omschrijving

Schorer heeft samen met Hivos de tweede 'International Expert Meeting' georganiseerd over hiv-preventie onder mannen die seks hebben met mannen (MSM), vrouwen die seks hebben met vrouwen (WSW) en transgenders. Tijdens deze bijeenkomst kwamen beleidsmakers, belangenorganisaties, wetenschappers en andere professionals bij elkaar om kennis met elkaar uit te wisselen en het onderlinge netwerk te verstevigen met als doel de hiv-preventie onder de doelgroepen te verbeteren.

Organisatie

Hivos

Project

Homoseksualiteit in Azië

Looptijd

25/05/2009 – 01/11/2009

Land/regio

Indonesië

Bijdrage in 2009

55.018

Omschrijving

Hivos en haar partners hebben zich ten doel gesteld om tijdens de 'International Congress on Aids in Asia and the Pacific' (ICAAP) het thema 'mannen die seks hebben met mannen' (MSM) breder op de kaart te zetten in Azië. Hiervoor organiseerden zij een symposium voor honderdvijftig deelnemers voorafgaand aan het congres. Tijdens dit symposium werd de diversiteit in mannelijke seksuele identiteit besproken, onderzoek rond dit thema gestimuleerd en internationale samenwerkingsverbanden versterkt. Hivos en haar partners hadden ook een stand tijdens het congres.

Organisatie

Aidspan

Project

Toezicht op fondsen

Looptijd

01/07/2009 – 31/12/2011

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

120.000

Omschrijving

Aidspan is een belangrijke organisatie die fungeert als 'waakhond' over het Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GFATM). GFATM is wereldwijd het grootste fonds op het gebied van hiv en aids. Aidspan blijft onafhankelijk doordat het zelf geen geld ontvangt van GFATM, maar wordt gefinancierd door subsidies van stichtingen. Met de bijdrage van 2009 worden de werkzaamheden van Aidspan versterkt: het werk van het GFATM meer transparant gemaakt; het beleid wordt inzichtelijker gemaakt, zodat organisaties wereldwijd beter begrijpen wat zij kunnen verwachten en wat van hen verwacht wordt; en er worden internetapplicaties ontwikkeld om de besteding van de GFATM-fondsen beter te registeren.

Organisatie

TALC

Project

Medische zorg in de binnenlanden

Looptijd

01/04/2009-31/03/2010

Land/regio

Zambia

Bijdrage in 2009

25.000

Omschrijving

Zambia is een van de landen met het hoogste hiv-percentages in de wereld: ruim 16% van de populatie is hiv-positief. Nu de overheid heeft toegezegd dat iedereen recht heeft op medicatie, zorgt TALC voor workshops en andere vormen van informatievoorziening voor de bevolking over de medicatie en gezonde leefstijl. TALC zet ook centra op in de binnenlanden zodat de bevolking ook daar aan medicijnen kan komen. TALC verzorgt bovendien trainingen om de politieke zeggenschap van de bevolking en belangenorganisaties sterker te maken.

Organisatie

SexSalud

Project

Zorg en seksuele voorlichting voor iedereen

Looptijd

01/07/2009 – 31/12/2010

Land/regio

Bolivia

Bijdrage in 2009

100.000

Omschrijving

SexSalud is ontstaan in 1998 en heeft zich sindsdien ontwikkeld tot een toonaangevende organisatie die seksuele gezondheidszorg en –informatie biedt aan alle lagen van de bevolking in Santa Cruz, Bolivia. Met de bijdrage uit 2009 worden samenwerkingsverbanden tot stand gebracht met de ministeries van Gezondheid en Onderwijs en met andere organisaties om de kennis van SexSalud ook op nationaal niveau in te zetten. Daarnaast wordt de website van de Sexsalud verbeterd. Ten slotte worden plannen ontwikkeld waarmee SexSalud beter in staat zal zijn om haar eigen inkomen te genereren.

Organisatie

Hivos

Project

Internationaal netwerk

Looptijd

01/10/2009 – 30/09/2010

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

44.055

Omschrijving

De 'Constellation for AIDS Competence' is een initiatief uit 2004 waarbij elf partners van Hivos op het gebied van aids een wereldwijd netwerk vormen om ervaringen en kennis met elkaar te delen. Het netwerk heeft tot doel het vergroten van de politieke zeggenschap en de effectiviteit van de strategieën van haar partnerorganisaties. Bovendien ondersteunen de aangesloten partners ook minder ontwikkelde organisaties door hun inzicht en ervaring. In deze fase komen alle partners bij elkaar om elkaar te ontmoeten en worden meer lokale bijeenkomsten georganiseerd om specifieke regionale problemen te bespreken.

Organisatie

Access to Medicine Foundation

Project

Farmaceutische index

Looptijd

01/07/2008 – 31/12/2010

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

7.000

Omschrijving

The Access to Medicine Foundation heeft een index ontwikkeld die de bijdrage van farmaceuten aan het toegankelijker maken van medicatie in ontwikkelingslanden uitdrukt. Jaarlijks wordt de voortgang van de twintig grootste farmaceuten in kaart gebracht. In 2008 zijn de eerste cijfers bekendgemaakt. Dit leverde veel media-aandacht op. De index zal de farmaceuten naar verwachting onder druk zetten om beter te presteren op dit terrein. Dit laatste zal onder andere leiden tot een verbeterde toegang tot aidsremmers.

Organisatie

AIDS and Rights Alliance of Southern Africa (ARASA)

Project

Politieke lobby

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/2009

Land/regio

Zuidelijk Afrika

Bijdrage in 2009

50.000

Omschrijving

ARASA is een verbond van organisaties gericht op hiv en aids in zuidelijk Afrika. Vanuit het perspectief van mensenrechten verbinden de organisaties zich om van elkaar te leren en elkaar te versterken in de hun lobbyactiviteiten. Met de bijdrage van 2009 worden onder meer trainers opgeleid die anderen binnen het netwerk leren over het vergroten van de politieke zeggenschap en van de eigen capaciteit.

Organisatie

Tais Plus

Project

Voorlichting aan en steun voor sekswerkers

Looptijd

01/10/2009 – 31/12/2011

Land/regio

Bishkek, Kyrgyzstan

Bijdrage in 2009

40.000

Omschrijving

Met het project 'ANAR' werkt Tais Plus aan het vergroten van de weerbaarheid van sekswerkers in Bishkek. Tai Plus geeft sekswerkers informatie over veilige seks en anticonceptie, zij stellen condoms beschikbaar en trainen sekswerkers in het stellen van grenzen ten aanzien van klanten. Bovendien lobbyt Tai Plus voortdurend in politieke kringen voor een meer gelijke behandeling van sekswerkers, met name met betrekking tot medische zorg.

ICCO-projecten

Organisatie

INERELA+

Project

Religieuze leiders tegen stigma en discriminatie

Looptijd

01/-5/2009 – 31/12/2010

Land/regio

Azië

Bijdrage in 2009

20.000

Omschrijving

Wereldwijd rust er een zwaar stigma op hiv en aids. Discriminatie van mensen die leven met hiv en aids is in veel landen een belangrijke reden waarom mensen niet de medicatie en zorg krijgen die zij nodig hebben. INERELA+ vormt een netwerk van religieuze leiders die vanuit hun positie hun gemeenschap voor meer openheid en bewustzijn kunnen zorgen onder hun gemeenschap ten aanzien van hiv en aids.

Organisatie

St. Anne's Mission Hospital

Project

Brede aanpak voor aidsbehandeling

Looptijd

09/02/2010 – 31/12/2011

Land/regio

Zimbabwe

Bijdrage in 2009

90.000

Omschrijving

In het westen van Zimbabwe, tegen de grens met Botswana ligt het kleine dorp Brunapeg, met het streekziekenhuis St. Anne's Mission Hospital. Officieel zijn tachtigduizend mensen op St. Anne's aangewezen, maar in de praktijk is het aantal nog veel hoger. Mensen die niet in staat zijn zelf naar ziekenhuis te komen, worden via thuiszorg bereikt of kunnen terecht in een lokale kliniek. St. Anne's zorgt er dan voor dat de benodigde aidsremmers ter pekke zijn. Speciaal voor moeders met hiv, die zelf niet kunnen rondkomen, worden voedselpakketten geregeld. Dat is noodzakelijk, want zonder goede voeding kunnen de aidsremmers hun werk niet goed doen.

Door deze brede aanpak kunnen zo veel mogelijk mensen toch met succes behandeld worden!

Organisatie

Christian Health Association of Kenia

Project

Gezonde kinderen van moeders met hiv

Looptijd

01/07/2009 – 30/06/2012

Land/regio

Kenia

Bijdrage in 2009

25.000

Omschrijving

Kenia wordt hard getroffen door de aidsepidemie. Er leven naar schatting 2,5 miljoen mensen met hiv/aids. Zwangere vrouwen met hiv kunnen hun kind infecteren tijdens de zwangerschap, de bevalling of via borstvoeding. CHAK test zwangere vrouwen op hiv en zorgt ervoor dat ze aidsremmers krijgen. En als de vrouwen geen geld hebben, krijgen ze deze diensten gratis aangeboden! Daarnaast besteedt CHAK veel aandacht aan het begeleiden van deze vrouwen in het hele proces van omgaan met hiv en regelen ze nazorg.

Organisatie

Wale

Project

Diversiteit in voorlichting

Looptijd

01/03/2009 – 31/12/2009

Land/regio

Mali

Bijdrage in 2009

14.613

Omschrijving

Het grootste probleem bij het werk met betrekking tot aids in Mali is onwetendheid en de taboesfeer waarin het onderwerp is gehuld. De Malinese organisatie Wale besteedt daarom veel aandacht aan voorlichting. 'Elke bevolkingsgroep zijn eigen aanpak', is daarbij hun credo. Wale laat kappers andere kappers en klanten voorlichten en pakt voorlichting onder moslims anders aan dan onder katholieken. De organisatie werkt ook nauw samen met leraren op scholen, zowel de reguliere als de religieuze Koran-scholen.

Organisatie

Koninklijk Instituut voor de Tropen

Project

Onderzoek: Gezondheidszorg en hiv in ontwikkelingslanden

Looptijd

01/01/2009 – 31/12/10

Land/regio

Wereldwijd

Bijdrage in 2009

33.750

Omschrijving

Het KIT voert een grootschalig onderzoek uit naar de praktische mogelijkheden om de aandacht voor hiv in de gezondheidszorg te verbeteren in ontwikkelingslanden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in tien Afrikaanse landen. Bij het onderzoek wordt naar de totaalsituatie in het land gekeken - waaronder de gezondheidszorg - maar ook de economische en politieke situatie.

Organisatie

Twilight Children

Project

Hoop voor straatkinderen

Looptijd

01/09/2009 – 28/02/2010

Land/regio

Johannesburg, Zuid-Afrika

Bijdrage in 2009

39.474

Omschrijving

In de wijk Hillbrow in het centrum van Johannesburg 'wonen' naar schatting drieduizend straatkinderen. Velen hebben hiv of aids. Twilight Children (TC) vangt deze kinderen al ruim twintig jaar op. TC gaat de straat op om eten en drinken te geven, en om met de kinderen te praten over hiv en aids. TC heeft een opvanghuis dat plaats biedt aan honderdtwintig jongens tussen de acht en twaalf jaar. Behalve opvang, biedt TC hun ook de mogelijkheid om een vak te leren in het 'skills training center'.

Organisatie

EHAIA

Project

Kerken tegen uitsluiting

Looptijd

01/01/2009 – 01/09/2010

Land/regio

Sudan

Bijdrage in 2009

25.000

Omschrijving

De doelstellingen van EHAIA zijn ambitieus: de organisatie wil bereiken dat kerken meewerken aan het tegengaan van stigmatiseren en discrimineren van mensen met hiv. In plaats van hen te discrimineren, kunnen de kerken juist zorgen voor deze mensen. EHAIA stimuleert dat de kerken hun maatschappelijke en sociale functie daarvoor gebruiken en samenwerken met andere organisaties. Met discussies, trainingen, voorlichting en advies verandert EHAIA de houding en het gedrag tegenover mensen met hiv/ aids. Het programma richt zich direct op leiders en werknemers van de kerken.

Organisatie

One Voice South Africa

Project

Schools4Life

Looptijd

01/11/2009 – 31/10/2011

Land/regio

Zuid-Afrika

Bijdrage in 2009

100.000

Omschrijving

One Voice South Africa (vroeger Dance4Life South-Africa) zet zich samen met jongeren in om de verspreiding van hiv en aids terug te dringen. En dat is hard nodig! De helft van alle nieuwe hiv-infecties vindt plaats bij mensen jonger dan 25 jaar. Met het speciale 'Schools4life'-project krijgen jongeren voorlichting over hiv en aids en leren ze voor zichzelf op te komen en hoe ze zich staande moeten houden. Alleen al in 2009 namen 7.400 jongeren tussen de twaalf en negentien jaar aan deze speciale seminars.

Organisatie

RAPADO

Project

Brede steun aan aidswezen

Looptijd

16/01/2009 – 31/12/2011

Land/regio

Kenia

Bijdrage in 2009

90.000

Omschrijving

Rapado bekommert zich om de aidswezen in de Keniase gebieden Migori en Kuria. Ruim achthonderd kinderen die hun ouders zijn verloren aan aids, krijgen ondersteuning. Er wordt alles aan gedaan om deze kinderen hun opleiding af te laten maken. Zo zorgt Rapado ervoor dat ze genoeg voedsel en kleding hebben en helpen ze bij medische en juridische zaken. In samenwerking met twintig scholen wordt een opvangnetwerk voor de aidswezen opgezet. Het gebied waarin Rapado werkt is na de eerdere golf van geweld weer rustig (ook in de grotere steden) en gelukkig kan het project worden uitgevoerd.

Organisatie

GAPA-BA

Project

Buddy-programma

Looptijd

01/01/2010 – 31/12/2012

Land/regio

Noord-Brazilië

Bijdrage in 2009

60.000

Omschrijving

In Brazilië bestaan enorm grote verschillen tussen arm en rijk. Vooral in het Noorden van het land leven mensen in grote armoede. In dit gebied is 12,1% van de bevolking hiv-positief. Hiv en aids zijn in dit gebied niet alleen een gezondheidsprobleem, maar ook een bron van sociale uitsluiting. GAPA-BA is bezig een buddy-programma op te zetten om mensen met hiv meer te betrekken bij de samenleving en andersom.

Organisatie

NCCI en ICCO

Project**Looptijd**

01/01/2009 – 31/12/2010

Land/regio

India

Bijdrage in 2009

120.000

Omschrijving

Niet alleen in Afrika, maar ook in Azië slaat aids hard toe. De zwakkeren in de samenleving worden daarbij het hardst getroffen. Dit project van ICCO en NCCI biedt ondersteuning en behandeling voor mensen met hiv. Er wordt ook veel aandacht besteed aan het wegnemen van het stigma dat heerst onder de bevolking, onder andere door richtlijnen voor hiv en aids op de werkvloer op te stellen. Bovendien wordt aan specifieke kwetsbare groepen extra voorlichting gegeven over hiv en het voorkomen daarvan.

Organisatie

Christian Medical Association of India

Project

Ziekenhuizen in de binnenlanden

Looptijd

01/09/2009 – 31/08/2011

Land/regio

India

Bijdrage in 2009**Omschrijving**

India heeft het op een na hoogste aantal mensen dat leeft met hiv ter wereld. Hoewel de overheid veel investeert in het verbeteren van de zorg voor mensen met hiv, krijgen veel mensen in de binnenlanden niet de zorg die zij nodig hebben. CMAI heeft een groot netwerk van ziekenhuizen in afgelegen gebieden en biedt zorg en behandeling voor de zwakkeren in de samenleving. Met de bijdrage uit 2009 is ondersteuning geboden aan acht ziekenhuizen.

Organisatie

ASPS

Project

Preventieve zorg voor jonge marktverkopers

Looptijd

01/01/2009 – 22/12/2011

Land/regio

El Salvador

Bijdrage in 2009

90.000

Omschrijving

Op de centrale markt van San Salvador werken veel jongeren als verkoper. Zij vormen een kwetsbare groep als het gaat om hiv. Dit project bereikt ongeveer 25.000 jongeren die op de markt werken, met voorlichting over het voorkomen van hiv en aids, sneltests op hiv en condooms. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de gemeente San Salvador en het nationale aidsprogramma van het ministerie van Gezondheidszorg.

Organisatie

DCA

Project

Steun voor zelforganisaties

Looptijd

01/01/2009 – 31/06/2010

Land/regio

Rusland, Kirgizië en Tadzjikistan

Bijdrage in 2009

62.510

Omschrijving

Tot voor kort bleef de hiv-epidemie in Centraal Azië beperkt tot zogenaamde 'risicogroepen', zoals injecterende drugsgebruikers. Tegenwoordig blijkt echter uit de dagelijkse praktijk van hulpverleningsorganisaties dat het aantal infecties in dit deel van de wereld in een alarmerend tempo toeneemt, vooral onder migrantenwerkers. Dit breed opgezette project geeft voorlichting aan kwetsbare groepen en ondersteunt zelforganisaties.

Bijlage II – Publicaties en presentaties

Boeken en rapporten

Brodenstein M. The Journey of Hope, Creating a Network of Care for the Children of Luckau Village. Cape Town, South Africa/Amsterdam: Stellenbosch University/STOP AIDS NOW!, 2009.

Ghielen L, Addressing HIV and AIDS in the workplace - Lessons Learnt from CSOs and Donors
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009

Goei T, Groverman, V. A world to involve, report of the exploratory study in the GIPA principle.
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009
Amsterdam :STOP AIDS NOW!, 2009

Koster W, Dr Neema S, Addressing HIV and AIDS in Ugandan CSOs, Applied Research, End report.,
Amsterdam: STOP AIDS NOW! 2009

Ferguson H, James R, HIV in the workplace; 20 ways for INGOs to help partners
London: INTRAC, 2009

Leerlooijer, J. Evidence and rights based Planning & Support Tool for SRHR/HIV Prevention Interventions for Young People (revised).
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009.

Leerlooijer, J. Improving the quality of SRHR education programmes for young people, a checklist for programme officers.
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009.

Mulder M, Salden O, Vermeulen M. De grootste verliezers van de kredietcrisis wonen in Afrika
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009

Rupang D. Peer-educators in sexual and reproductive health little-helper handbook and flip-chart for facilitation: Mulia peer educators IEC project for the communities”
Jayapura, STOP AIDS NOW!, Médecins du Monde, and Primari, Amsterdam: Mediciens du Monde, 2009

Siebrits M, Maxwell J. Hear our voices! Making sure young people’s voices are heard, the STOP AIDS NOW! Youth Participation Model (SYP) Manual.
Cape Town, South Africa, Amsterdam, Netherlands: STOP AIDS NOW!, 2009.

Stey P. Conducting a parent involvement workshop, a manual for educators and practitioners.
Cape Town, South Africa, Amsterdam, Netherlands: STOP AIDS NOW!, 2009

Westerhof N. Addressing HIV and AIDS in the workplace: scaling up the response.
Amsterdam: STOP AIDS NOW!, 2009

Tijdschriftartikelen

Ghielen L. CSOs and their role in creating conditions for an effective social cash transfer programme.
SAFAIDS News 2009;15(1):6-9.

Steyn PS, Groenhof M, Schaalma H P. Non-condom use behaviour of adolescents in South Africa – an integrative model of contextual factors and individual determinants,
Obstetrics & Gynaecology Forum 2009;9 (August):77-82

Steyn PS, Groenhof M, Schaalma HP. Processes that influence non-condom use behaviour of adolescents in KwaZulu Natal, Obstetrics & Gynaecology Forum 2009;19 (August):85-90

Bijdragen aan congressen, symposia en bijscholing

Bushee J, Drawing out lessons and assessing results from the Gender Development Project, Gender Development Project Lessons Learned and Results Assessment Workshop. Nairobi, 24-26 september, 2009.

Bushee J, Drawing out lessons and assessing results from the Gender Development Project, Gender Development Project Results Assessment Workshop and Coalition Meeting Jakarta, 18-20 november, 2009.

Bushee, J., STOP AIDS NOW!'s contribution to AIDS 2010, Athena Network's Women to Vienna Consultation Wenen, 30 oktober-1 november, 2009.

Fleming Y, 98th International Labour Conference, IV item on the agenda autonomous recommendations in the world of work, advisor of Ministry of Foreign Affairs on Committee on HIV and AIDS. Geneva, June, 2009

Fleming Y, International Workshop Addressing HIV and AIDS in the workplace, Scaling up the response Utrecht, May 2009

't Hart D, Roles and responsibilities of Civil Society Organisations: How best to reach children affected by AIDS? Amsterdam, CABA Working group, 2 april 2009.

't Hart, D. Strengthening children and families in a context of HIV and AIDS. Joint Learning Project South Africa/STOP AIDS NOW Pretoria, 14 oktober 2009.

't Hart, D. Expert tour 'Choices for Children'. Den Haag en Utrecht, 16-18 november 2009.

Brieven geïnitieerd door STOP AIDS NOW!

18 maart 2009

Oproep aan minister Koenders om de Nederlandse bijdrage aan het Global Fund voor de komende jaren te verhogen.

STOP AIDS NOW!, Aids Fonds, ICSS, KNCV

14 mei 2009

Reactie op de beleidsnotitie Maatschappelijk Organisatie met het verzoek aan minister Koenders om komende jaren extra te investeren in gezondheidszorg in ontwikkelingslanden.

STOP AIDS NOW! (als onderdeel van het *International HIV and AIDS Consortium – The Netherlands*) Leden van de Vaste Kamercommissie van Buitenlandse Zaken

19 mei 2009

Oproep aan de Obama regering om de Amerikaanse steun voor global health en hiv en aids voort te zetten.

STOP AIDS NOW!, Aids Fonds, ICSS
Ambassadeur James B. Culbertson

Brieven medeondertekend door STOP AIDS NOW!

10 februari 2009

Bezwaar tegen tijdelijke inbeslagname generieke medicijnen door Nederlandse douane
Oxfam Novib en HAI Europe
Ministerie van Financiën

12 februari 2009

Pleiten voor het opheffen van inreisbeperkingen van de Verenigde Staten voor mensen met HIV
Immigration Equality
Regering Obama

12 februari 2009

Oproep aan de G7 om hun financiële beloftes aan het Global Fund waar te maken.
Groep van civil society organisaties
Ministers van Financiën van de G7 landen

25 februari 2009

Pleiten tegen bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking in een tijd van financiële crisis
Partos
Nederlandse Regering

16 april 2009

Oproep aan de Europese Commissie om lidstaten te verzoeken de EU Task Teams voor de Program
for Action op te zetten.
Concord
Europese Commissie

7 mei 2009

Voorstellen om de jaarlijkse EU communicatie in april over ontwikkelingssamenwerking te versterken op
het terrein van gezondheidszorg.
Action for Global Health
Europese Parlement

20 mei 2009

Pleiten voor het stoppen het criminaliseren van hiv-transmissie
International Community of Women with HIV/AIDS

11 juni 2009

Bijdrage aan het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer over interlandelijke adoptie
Better Care Network Netherlands
Leden van de Tweede Kamercommissie voor Justitie

12 juni 2009

Oproep aan Secretaris-generaal Ban Ki-moon om zich in te zetten voor Universal Access
Global Steering Committee of the World Aids Campaign
Secretaries-general Ban Ki-moon

3 juli 2009

Oproep aan wereldleiders om ook in tijden van crisis hun financiële beloftes na te komen
Gorik Ooms
Wereldleiders

23 juli 2009

Verklaring van Solidariteit voor een verenigde beweging voor het recht op gezondheid

15 september 2009

Oproep aan de G20 om de strijd tegen HIV/AIDS te steunen

World AIDS Campaign
G20

19 oktober 2009

Oproep aan de regering van Uganda om hiv-transmissie en homoseksualiteit niet te criminaliseren
Global Forum on MSM & HIV
Regering van Uganda

12 november 2009

Oproep voor meer geld voor gezondheidszorg in het algemeen, en hiv en aids in het bijzonder.
Treatment Action Group

1 december 2009

Oproep voor intensivering van overleg tussen de VS en de EU over het behalen van de gezondheid
Millennium Doelen
Stop Aids Alliance
EU Commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking Piebalgs

Colofon

Dit jaarverslag is een publicatie van Stichting STOP AIDS NOW!

Keizersgracht 392
1016 GB Amsterdam

Telefoon 020 – 85 11 105

www.stopaidsnow.nl